

SETTIMANALE
SPEDIZ. IN A.P. - 45% - ART. 2 COMMA 20/b
LEGGE 662/96 - FILIALE DI GORIZIA
ISSN 1124 - 6596

NOVI GLAS

CENA 0,93 €

www.noviglas.it

NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

VOLITVE SO TU

Že smo pred časom na tem mestu pisali o bližnjih upravnih volitvah, ki bodo prihodnjega 26. in 27. maja. Za nas so zlasti pomembne občinske volitve v Gorici, Devinu-Nabrežini in Krmini. Sicer o vsem tem stalno pišejo naši politični predstavniki, in to zlasti slovenske stranke. In to je prav. Še posebej zato, da se naša stvarnost kar se da dobro evidentira v tem kočljivem upravnopolitičnem okviru, ki je pred nami.

Pisali smo že, da so te volitve res pomembne in da presegajo navadno upravno politiko. Tu gre namreč predvsem za določene vrednote, ki so nam vedno nekaj smernik za naprej. Vse to še zlasti velja za narodno manjšino, kot je naša, ki se sicer neformalno na vsakokratnih volitvah tudi preštevava. Ne gre za tisto preštevanje, proti kateremu smo se vedno izrekli. Gre pa vsekakor za manifestacijo našega volilnega zbora, ki se javlja pod določenimi simboli in s tem tudi navzven kaže na svojo manjšinsko pripadnost.

Že smo pisali o tem, da je sodelovanje naše manjšine na volitvah precej spremenilo zunanji videz. Če so še pred kakimi desetimi leti npr. Slovenci lahko samostojno nastopali s svojo slovensko stranko in svojim simbolom (lipova vejica), je sedaj to drugačno. Slovenska stranka si mora namreč po novih volilnih zakonih iskati nove oblike javljanja. Zadnja leta je že aktivno nastopala v širši navezi Oljke, sedaj pa še Marjetice, ko ima prav na njeni listi - vsaj v Gorici - tudi svoj simbol lipove vejice.

Podobne rešitve smo slovenski volilci že imeli na širši vsedržavni ravni, ko smo, recimo, volili za evropski parlament in pri tem šli na volitve pod različnimi simboli. Včasih pa je do tega prišlo tudi za državne volitve.

Danes je položaj drugačen. Spet moramo v širše povezave tudi za krajevne volitve. Za nas to prišlo predvsem v pošte v Gorici za izvolitev novega občinskega sveta, podobno pa še v občini Devin-Nabrežina, deloma pa še v Krmini. Ne bomo se na tem mestu spuščali v podrobne ocene ali analize tega položaja. O tem itak pišejo predstavniki listi sami ali pa politične stranke na krajevni ravni. Za vse to pa bodo prav naši volilci v prvi osebi poklicani, da se o vsem tem izrečejo.

Kakšno bo zadržanje slovenskih volivcev? Na to je v bistvu odgovor lahek, čeprav bo lahko za koga tudi kompleksen. Najbolj vidno bo gotovo volilno zadržanje v goriški občini, ki je tudi na teh volitvah najvidnejši izraz slovenskih volivcev. Občina Gorica je namreč zgodovinsko in tradicionalno središče goriških Slovencev. Že stoletja nazaj so namreč (začenši od svojega slovenskega imena, ki je zlasti ob tisočletnici prišlo lepo do izraza) tu skupno s Furlani, Italijani in delno Nemci ter Židi prav Slovenci predstavljali eno glavnih komponent prebivalstva, in to vse do konca avstro-ogrske monarhije.

STRAN 16

ANDREJ BRATUŽ

Sam mislim, da Družina za svojo plovbo v novem tisočletju ne potrebuje kakih večjih zasukov krmila. Še naprej bo optimalno spolnjevala svojo vlogo, če bo, privzdignjena nad kakršnokoli zgolj politično opcijo, z edino opcijo Jezusa Kristusa, nagovarjala slovenskega človeka iz čim bolj čistega evangeljskega žara in iz čim intimnejše solidarnosti z njegovo tostransko usodo.

Crescat et floreat!

ALOJZ REBULA, NA PROSLAVI OB 50-LETNICI DRUŽINE

DRUŽINA
50
LET

AKADEMIJA OB PETDESETLETNICI DRUŽINE

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!

Minulo sredo, 8. t.m., je bila v lepih prostorih Narodne galerije v Ljubljani slovesna in izjemno lepo doživeta akademija ob petdesetletnici ustanovitve slovenskega verskega tednika Družina.

Na slovesni akademiji sta za lepo vzdušje poskrbela pianistka Nataša Valant in bas-baritonist Marko Fink, ki sta izvedla štiri slovenske pesmi skladateljev Stanka Premrla, Emila Adamiča in Alojzija Gržiniča, medtem ko je program povezoval Gregor Čušin.

Pozdravne besede je številnim uglednim gostom, med njimi so bili vsi slovenski škofje, izrekel glavni urednik Družine in obenem tudi direktor založbe dr. Janez Gril, ki je med drugim tudi povedal: "V veliko zadovoljstvo, čast in veselje mi je, da vas lahko pozdravim na slovesni akademiji, ki smo jo pripravili ob 50-letnici našega katoliškega tednika Družina. 7. maja 1952 je tedanji apostolski administrator za Goriško msgr. dr. Mihael Toroš od takratnih oblasti dobil dovoljenje, da sme izdajati nov verski list. Poimenoval ga je Družina, da bi, kot je sam dejal, vse verne ljudi povezal v eno samo veliko družino. Iz skromnih začetkov, iz malega gorčičnega zrna se je kljub nemogočim razmeram, ki so jih dolga leta določale veri

FOTO DRUŽINA

in Cerkev sovražne sile, Družina z leti razrasla v pomembno cerkveno medijsko hišo, ki je razpoznavno zaznamovala čas, v katerem je delovala, in ohranjala v srcih vernih ljudi in v širši slovenski javnosti pravo podobo Cerkev in vere. Po 50 letih je Družina največja katoliška založba na Slovenskem, sam tednik Družina pa po vsebini in obliki evropsko primerljivo cerkveno glasilo, brez katerega bi bil slovenski medijski prostor bistveno okrnjen in osiromašen.

Ob pogledu na prehojeno pot nas prevzema občutek hvaležnosti do vseh tistih številnih ljudi, ki so Družini ves čas stali ob strani in ji pomagali. Poleg ustanovitelja dr. Mihaela Toroša naj po imenu omenim samo še dva: prvega urednika dr. Jožeta Premrova, ki je Družino urejal v najtežjih časih, in koprškega škofa dr. Janeza Jenka, ki je leta 1965 izdajateljske pravice prenesel na vse tri slovenske škofije. Njim in vsem drugim, ki so bili in so še tesno povezani z Družino, veljajo besede

naše iskrene zahvale. Zavedamo se, da Družine ne bi bilo brez velikodušne požrtvovalnosti škofov in duhovnikov, brez zavzetega in odgovornega dela urednikov, časnikaev, dopisnikov in članov uprave; brez naklonjenosti poslovnih partnerjev in seveda brez velikodušnosti naših zvestih naročnikov in naročnic, ki so Družino zvesto naročali in jo finančno vzdrževali. Druge pomoči ni bilo: država je ni hotela dati, Cerkev je ni mogla."

STRAN 6

OSEBNE IZKAZNICE V TRŽAŠKIH OBČINAH

SCAJOLOV ODLOK OSTAJA ZAMRZNJEN

Državni svet v Rimu je v začetku tega tedna sprejel odločitev, da zavrne priziv italijanskega notranjega ministrstva in tržaške prefekture proti odločitvi Deželnega upravnega sodišča Furlanije-Juljske krajine o osebnih izkaznicah v občinah Dolina, Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor. Tako odlok italijanskega notranjega ministra Claudia Scajole, ki je uvažal možnost izdajanja samo italijanskih izkaznic morebitnim proslencem, ostaja zamrznjen do 22. maja, ko bo potekala odločilna razprava na upravnem sodišču. Ravno s to bližnjo razpravo, ki

je napovedana za prihodnjo sredo, je Državni svet utemeljil svojo odločitev.

Višje državno upravno sodišče je torej dalo prav stranki Slovenske skupnosti, ki je preko rimskega odvetnika Luigijskega Manzijskega na razpravi, ki je bila v Rimu v petek, 10. maja, posredovala svoja stališča v zvezi s tem vprašanjem. Gre za stališča, ki jih je Slovenska skupnost zagovarjala že na razpravi DUS-a 20. februarja letos: slovenska stranka (kasneje se ji je pridružila še občina Dolina) se je 9. februarja proti spornemu Scajolovemu odloku pritožila prvič, ker krši

mednarodne dogovore in sporazume (točneje Londonski in Osimski sporazum), po katerih obstaja že neka določena raven zaščite, ki je ne gre znižati. Drugič, Slovenska skupnost meni, da je odlok v očitnem nasprotju z vso dosedanjjo prakso notranjega ministrstva in da nima pravne utemeljitve. Tretjič odlok posredno krši tudi zaščitni zakon, sprejet februarja lanskega leta.

Odv. Manzi je na petkovi razpravi predložil rimskim sodnikom tudi dokument Generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu, kjer je bilo

stališče o izdajanju dvojezičnih dokumentov v Sloveniji.

Odločitev Državnega sveta so pri SSK razumljivo sprejeli z zadovoljstvom. Tak razplet v Rimu je namreč velika injekcija optimizma v pričakovanju bližnje odločilne razprave o vprašanju osebnih izkaznic, ki bo potekala na DUS-u v Trstu prihodnjo sredo, 22. maja. Državni svet namreč ni sprejel priziva italijanske vlade, ki jo je zastopalo državno pravobranilstvo, kar bo po mnenju mnogih precej olajšalo delo deželnih upravnih sodnikov, ki lahko torej brez pogojevanj in v popolni avtonomiji lahko razsodijo o prizivu Slovenske skupnosti.

iz

Družina 50 let

V soboto, 25. maja, bosta v baziliki na Sveti Gori slovesnost in zahvalna maša za 50 let plodnega delovanja Družine. Vabljeni!

- 03 Jadranka Cergol / intervju
SLAVA STARC
- 05 Nada Martelanc
NA RAKOVNIK!
- 07 Peter Szabo
PROTI HUMORJU
- 08 Ivana Mahnič
MAJENCA OHRANJA SVOJ ČAR
- 12 Janko Kulmesch
DR. TISCHLER, NEPOZABEN VODITELJ...

OD PARIŠKE DO MAASTRICHTSKE POGODBE

9. MAJ DAN EVROPE

ALOJZ TUL

V zadnjem času se 9. maj praznuje kot rojstni dan povojne evropske integracije na temelju svobode, demokracije in sodelovanja. V tem pogledu se navezuje na znano deklaracijo francoskega zunanjega ministra Roberta Schumana z dne 9. maja 1950, s katero se je državnik z veliko mero poguma in daljnovidnosti zavzel za organizirano povezovanje evropskih držav na raznih področjih, začeti na področju premoga in jekla. Šlo je za dve osnovni industrijski surovini, izredno pomembni za povojno obnovo razrušenih gospodarstev. Predlagal je namreč, naj Francija in Nemčija in druge evropske zainteresirane države okrepijo sodelovanje na področju proizvodnje jekla in premoga ter za koordinirano sodelovanje ustanovijo skupno telo. Tako je leto dni kasneje, 18. aprila 1951, prišlo do ustanovitve Evropske skupnosti za premog in jeklo, ki velja za začetek nastajanja povojne evropske integracije in je postopoma privedla najprej do Evropske gospodarske skupnosti in nato do današnje Evropske unije.

Vabilu za podpis nove evropske organizacije o skupnem tržišču za premog in jeklo se je tako odzvalo šest držav. Zadevno ustanovno pogodbo so v Parizu podpisale poleg Francije in Nemčije še druge štiri države, in sicer Belgija, Italija, Luksemburg in Nizozemska. V uvodu pogodbe so omenjene države zapisale, da je njihova volja "nadomestiti večstoletno tekmovalno z združitvijo svojih bistvenih interesov" in da v ta namen ustanovijo "prvo združenje za širše in globlje povezave med narodi, ki so si dolgo časa nasprotovali", da se tako ohrani svetovni mir, izboljšajo življenjske razmere in na predele zainteresiranega prebivalstva. Kot vidimo, gre za temeljna načela, ki so bila podlaga vsem nadaljnjim pobudam za evropsko združevanje. V tem pogledu je Evropska skupnost za premog in jeklo odigrala zgodovinsko pionirsko vlogo, ker je prva zaorala v povojno stvarnost, še polno predsodkov in dvomov, in nakazala pot, kako urediti Evropo

in začeti spravo med njenimi narodi.

Sprico ugodnega odmeva so takratni evropski državniki že naslednjega leta (1952) poskusili ustanoviti Evropsko obrambno skupnost, ki je predvidevala skupno vojsko omenjenih šestih držav. Potem ko so ustanovitveno pogodbo podpisale Zahodna Nemčija, Belgija, Nizozemska in Luksemburg, jo je francoski parlament zavrnil. Tako je načrt propadel in za nekaj časa zaustavil evropsko povezovanje.

Po krajšem zastoju je takratni italijanski zunanji minister Gaetano Martino dal pobudo za obnovo prizadevanj za evropsko združevanje. Razmere so se toliko popravile, da je 27. marca 1957 prišlo do podpisa Rimske pogodbe, ki med omenjenimi šestimi državami ustanavlja Evropsko gospodarsko skupnost, tj. skupni evropski trg. Podpisnice so si za cilj postavile postopno zniževanje in končno odpravo vseh carinskih pregrad med njimi. Ta cilj je bil postopoma dosežen v nekaj desetletjih. Nastalo je tako obsežno odprto tržišče, h kateremu je končno pristopila tudi Velika Britanija.

Odgovorni državniki pa so se zavedali, da zgolj gospodarska integracija ne zadostuje, da Evropa pridobi ustrezno politično težo v svetu. Potrebno je gospodarsko povezovanje dopolniti s političnim združevanjem. Po dolgotrajnem postopku se se končno dogovorili za preoblikovanje Evropske gospodarske skupnosti v Evropsko unijo. Zadevno pogodbo so podpisali v Maastrichtu na Nizozemskem 7. februarja 1992, ki med drugim ustanavlja evropsko državljanstvo in določa skupne smernice na področju zunanje politike in varnosti ter uvedbo skupne denarne enote.

V naslednjem času se je Evropski uniji pridružilo devet novih članic, tako da jih danes šteje skupno petnajst. Drugih trinajst držav, med temi Slovenija, pa se pogaja za vstop. Takšna širitev Unije pa zahteva preureditev notranjih organov in nova pravila igre. O teh spremembah so se dogovorili na konferenci v Nici decembra 2000, a jih morajo posamezne članice še ratificirati.

PRVA OBLETNICA BERLUSCONIJEVE VLADE

PRVO VITEZOVO LETO

Pod naslovom Prvo vitezovo leto je milanski dnevnik Corriere della sera objavil uvodnik, ki ga je napisal znani italijanski politolog Ernesto Galli della Loggia ob prvi obletnici vlade ministrskega predsednika Silvia Berlusconi. Njegova koalicija "Dom svoboščin" je namreč 13. maja lani prodorno zmagala na državnozborskih volitvah in tako prevzela oblast v državi. Uvodničar v bistvu negativno ocenjuje enoletno delovanje Berlusconijeve vlade, češ da ni izpolnila obljub, ki jih je dajala med volilno kampanjo. To velja tako za notranjo kot za zunanjo politiko, njen predsednik pa naj se ne bi izkazal za resničnega državnika. V vladni koaliciji, pravi pisec, ni potrebne enovitosti, ker tako Severna liga kot Nacionalno zavezništvo pogosto hodita svoja pota, medtem ko naj bi gibanje "Naprej Italija" še vedno bilo le "virtualna" ali navidezna stranka, ki se istoveti s svojim predsednikom in ustanoviteljem Berlusconiem. Galli della Loggia svoj uvodnik zaključuje z ugotovitvijo, da sta se Berlusconijeva vlada in njena parlamentarna večina izkazali za učinkoviti, le ko je bilo potrebno urediti "z ustreznimi zakonskimi ukrepi nekatera dobro znana vprašanja samega ministrskega predsednika".

Slovenska narodnostna skupnost v Italiji pa bi morala enoletno delovanje vlade in njene parlamentarne večine ocenjevati s svojega manjšinskega zornega kota. V tem pogledu je treba predvsem ugotoviti, da je sedanja vlada šele pred kratkim, to je z velikansko zamudo, poskrbela za ustanovitev paritetnega odbora, ki pa je bistvenega pomena za izvajanje zaščitnega zakona za našo narodnostno skupnost. Pripadniki manjšine ne moremo biti povsem zadovoljni z izbiro marškaterega člana tega odbora. Glede na do Slovencev neprijazna in celo sovražna stališča ne moremo pri najboljši volji od takih ljudi pričakovati, da bodo v paritetnem odboru delovali tako, kot ustreza črki in zlasti duhu zaščitnega zakona. Sedanja vlada sicer ni niti s prstom mignila, da bi se začela izvajati nekatera določila zaščitnega zakona, ki ne potrebujejo blagoslova paritetnega odbora. Neprecenljivo škodo ima na

primer naša narodnostna skupnost, ker še ni bilo urejeno vprašanje Glasbene matice in Glasbene šole Emil Komel. Naši predstavniki so pravočasno nakazali način in obliko ureditve, a se zadeva nikakor ni premaknila z mrtve točke. Moralne in gnotne škode, ki je nastala zaradi pomanjkanja dobre volje na strani pristojnih italijanskih oblasti, ne bo mogel nihče poravnati!

Znani ukrep notranjega ministra Scajole, po katerem uprave štirih občin v tržaški pokrajini (Dolina, Repentabor, Zgonik in Devin-Nabrežina) morajo na prošnjo prizadete občane izdajati le italijanske osebne izkaznice, prav gotovo ni bilo za pripadnike slovenske narodnostne skupnosti prijazno dejanje, ne glede na to, da je ministrov ukrep grobo kršil od Italije podpisanega mednarodnega dogovora. Mišlimo tudi na stopnjo dvojezičnosti, ki je v veljavi in se strogo izvaja na vsem dvojezičnem ozemlju v slovenski Istri (v občinah Koper, Izola in Piran). Svoj Slovincem neprijazni obraz je sedanja vlada pokazala tudi s tem, da je svojemu predstavniku v Trstu naročila, naj skuša s prizivom na Državni svet uresničiti izvajanje ukrepa notranjega ministra Scajole o takojšnjem izdajanju le italijanskih osebnih izkaznic v že omenjenih štirih občinah na Tržaškem. Medtem ko pišemo, smo sicer izvedeli, da je Državni svet zavrnil priziv tržaškega prefekta in bo o tem za nas zelo pomembnem vprašanju odločalo Deželno upravno sodišče, na katero so se obrnili sekcijski tajniki Slovenske skupnosti vseh štirih prizadetih občin.

DL / STRAN 16

BLIŽNJI VZHOD / PALESTINSKI IZGNANCI

EU AKTIVNA PRI REŠEVANJU KRIZE

BREDI SUSIČ

Čeprav so zunanji ministri Evropske unije v ponedeljek zvečer na vrhu v Bruslju enostavno odložili odločitev o trinajstih Palestincih, ki so jih minuli teden iz bazilike Jezusovega rojstva preselili oziroma izgnali na Ciper, so vsi nekako izrazili zaupanje, da bo prišlo do pozitivnega razpleta tega vprašanja.

Minuli teden si je vsa svetovna javnost oddahnila ob sklenitvi dogovora med Izraelci in Palestinci glede skupine Palestincev, ki jih je Izrael obtoževal terorizma in ki so bili en mesec zaprti v betlehemske bazi-
liki. Pot do dogovora je bila dolga in v zadnjih dneh jo je zgledila tudi vatičanska diplomacija. Do dokončnega dogovora pa je prišlo na začetku minulega tedna po zaslugi odločilnega posredovanja Evropske unije. Ta bo sprejela trinajst Palestincev, ki jih je izraelska vlada označila kot najnevarnejše. Dan po dogovoru je prišlo do zaključka obleganja, ki je trajalo skupno 39 dni. 123 Palestincev je tako zapustilo baziliko, med njimi jih je 26 - ki jih je Izrael označil kot "ne preveč nevarne teroriste" - moralo takoj v izgnanstvo v Gazo.

Ze nekaj ur kasneje se je vojska umaknila iz Betlehema, ki je tako lahko spet zaživel. Arafat, ki je bil nekaj dni prej spuščen na prostost po približno mesec dni trajajočem prisilnem hišnem priporu v Ramali (osamitev pa traja že od decembra dalje), je v ponedeljek opravil svoj prvi obisk ravno v Betlehemu, kjer so ga ljudje sprejeli z velikim navdušenjem.

V resnici ponedeljek ni prinesel ravno spodbudnih novosti. Na seji glavnega odbora

vodilne izraelske stranke Likud so izglasovali resolucijo, v kateri stranka nasprotuje ustanovitvi samostojne palestinske države. Pri tem je glavno vlogo odigral Sharonov tekmeč Netanyahu, katerega glavni cilj je pridobiti podporo večine stranke in tako prehiteti Sharona na naslednjih primarnih volitvah znotraj stranke leta 2003.

Omenjeno stališče je močno odjeknilo v svetu. Združene države Amerike so ga takoj obsodile in glasnik predsednika Busha je izjavil, da si bo ameriška administracija še naprej prizadevala za ustanovitev palestinske države. Arafat je v torek v odgovor izjavil, da je Avtonomna palestinska oblast pripravljena priznati obstoj izraelske države. Očitno je torej trenutno Arafat bolj pripravljen na kompromis kot pa Izrael.

Vsi pa se strinjajo, da časi niso še zreli, da bi prišlo do mirovne konference za Bliznji vzhod, za katero so dali pobudo evropski diplomati (predvsem Italija). Situacija je še vedno zelo napeta, saj prihaja dnevno do novih nasilnih dejanj in atentatov. V najhujšem je minuli torek v Tel Avivu umrlo 16 ljudi. Trenutno pa se zdi, da se je izraelska vojska za zdaj odpovedala običajnim povračilnim ukrepom.

V naslednjih dneh bodo torej ministri petnajsterice sprejeli definitivno odločitev glede trinajstih Palestincev, ki jih bo do takrat še naprej gostil Ciper. Šest evropskih držav (in Kanada) je pripravljenih sprejeti katerega izmed njih. Ministri pa se morajo odločiti, kakšen bo njihov juridični status in kako si jih bodo razdelili. Glede reševanja globalnih in bolj splošnih problemov bližnjevzhodne krize pa za sedaj še ni pozitivnih izsledkov.

POVEJMO NA GLAS JANEZ POVŠE

PREDVOLILNI PRITISK NA DRUGAČNA MNENJA

Več kot pomenljivo je, da je najmočnejša vladajoča stranka pred bližnjimi upravnimi volitvami predlagala zamrzitev nekaterih TV govornih oddaj. Trn v peti sta seveda Michele Santoro in Enzo Biagi, ker naj bi bila pristranska in zavajajoča. Tovrsten poskus zamejiti prostor in vpliv svobode misli je že sam po sebi izjemno dvorezen, saj želi usmerjati sredstva javnega obveščanja po svoji, se pravi eni sami podobi. Želi zmanjšati prodornost vseh tistih pogledov in prepričanj, do katerih imata vso pravico vsakokratna opozicija in s tem celotna javnost. Raven demokracije je s pobudami te vrste bistveno potisnjena navzdol in to ni dobro. Ni dobro za družbo v celoti, za katero je koristno, če v njej v polnosti živijo različni pogledi na politiko, probleme, življenje in sploh vse stvari.

Seveda tovrsten nastop sil desne sredine ni presenečenje. Opaziti je namreč, in to vse bolj, kako vladajoča politika nenavadno slabo prenaša drugačno, se pravi nasprotno, opozicijsko mnenje. Uradni predstavniki pogostoma ne morejo skriti nemirnega in nejevoljnega razpoloženja, kadar nastopi kdo z drugačnim stališčem in pri njem vztraja. Da ima vladajoča politika takšen odnos do nasprotnih strani in s tem do skoraj polovice volilnega telesa, prav gotovo ni dobro znamenje. Že po njem bi morala javnost dosti močnejše zaslutiti, da je politika te vrste po vsej verjetnosti preveč zaletava, premalo umirjena in nezadovoljivo uravnotežena. Kot bi hotela vsem

in vedno dopovedati, da bi dobro in uspešno vladala le v primeru, ko ne bi bilo tiste nevšečne in zoprne opozicije, ki ji kvari dobro razpoloženje in preprečuje delovne podvige. Toda ob poskusih pritiska na nekatere odzivne TV oddaje se je vendar mogoče vprašati: se najmočnejša vladajoča stranka zaveda, da ji je zaradi takšnih pobud mogoče očitati kratenje demokratičnosti v najbolj neposrednem pomenu besede? In če se tega zaveda, kateri so tisti razlogi, zaradi katerih naj bi v javnosti prav s takšnimi pobudami počela še večjo priljubljenost in večjo privrženost?

V kolikor v vrstah vladajoče večine prevladuje občutek, da ne gre za nikakršno kratenje demokratičnosti v osnovnem pomenu besede, potem lahko govorimo o premajhnem smislu za demokracijo kot plodnem sobivanju različnosti in drugačnosti. V kolikor pa je sedanje osvajanje medijskega prostora zavestno in to ne glede na posledice v družbi, potem imamo opravka s povsem drugačnim izračunom: v teku je zaostritev zaradi zaostritve, v teku je utišanje drugačnih mnenj prav zaradi utišanja drugačnih mnenj, ker to menda narekuje čas, v katerem živimo. Učinkovit in ploden naj bi bil samo poenoten način urejanja stvari, iz česar izhaja, da država sploh ne potrebuje alternative. Toda alternativo potrebuje prav vsaka skupnost, toliko bolj država, in to vedno. Obstoj alternative je namreč sol vsakega resničnega družbenega razvoja.

NOVI GLAS

UREDNIŠTVO
IN UPRAVA

34170 GORICA, RIVA PIAZZUTTA 18
TEL. 0481 533 177
FAX 0481 536 978
E-MAIL gorica@noviglas.it
uprava@noviglas.it

34133 TRST, ULICA DONIZETTI 3
TEL. 040 365 473
FAX 040 775 419
E-MAIL trst@noviglas.it

www.noviglas.it

GLAVNI UREDNIK ANDREJ BRATUŽ
ODGOVORNI UREDNIK JURIJ PALJK

IZDAJATEL ZADRUGA GORIŠKA MOHORJEVA; PREDSEDNIK DR. DAMJAN PAULIN
REGISTRIRAN NA SODIŠČU V GORICI 28.1.1949 POD ZAPOREDNO ŠTEVILKO 5

TISK TISKARNA BUDIN / GORICA

NOVI GLAS JE ČLAN ZDRUŽENJA PERIODIČNEGA TISKA V ITALIJI - USPI

IN ZVEZE KATOLIŠKIH TEJNIKOV V ITALIJI - FISC

LETNA NAROČNINA: ITALIJA 42€, SLOVENIJA 46€

INOZEMSTVO 62€, PRIORITETNA POŠTA 83€

POŠTNI TEKOČI RAČUN 10647493

CENA OGLASOV PO DOGOVORU

INTERVJU / PROF. SLAVA STARC

LEP USPEH NAŠIH DIJAKOV

JADRANKA CERGOLO

Ker se tekmovanje za Cankarjevo priznanje odvija že vrsto let in je odziv zamejskih dijakov vedno večji, bi Vas najprej vprašali za mnenje o letošnji razpisani tematiki za vse stopnje šol.

Besedila štirih znanih slovenskih popotnikov so sestavljavci razpisa združili pod skupni naslov *Dom in svet*, ki je že s svojo antitetičnostjo nakazoval zanimivo problematiko in je zato takoj pritegnil pozornost mladih bralcev. Na prvi stopnji so učenci in dijaki preučevali potopisno besedilo Branka Gradišnika *Strogo zaupno na Irskem*, za katero sta značilna posebna avtorjeva književna perspektiva in humor, ob tem pa so morali prepoznati informativno novinarsko zvrst. Sama se s to stopnjo nisem ukvarjala, po mnenju nekaterih mentorjev je bilo osnovno besedilo sicer zanimivo, vendar nekoliko pretežno prav zaradi prefinjenega avtorjevega humora, ki ga mogoče nekateri učenci tudi zaradi svojih za zdaj omejenih osebnih in literarnih izkušenj lahko le s težavo dojamajo v celoti. Dijaki II. stopnje naj bi se spoprijeli z besedilom *Drugačne zvezde* Zvoneta Šeruge, vendar na tej stopnji, ki je namenjena poklicnim šolam, ni bilo tekmovalcev iz zamejstva. Najbolj hvaljevi sta bili verjetno temi, predpisani za tretjo in četrto stopnjo. Osnovno gradivo tretje stopnje sta bila knjiga in videoposnetek Toma Križnarja *Nuba, čisti ljudje*, četrte pa *Popotnik v kraljestvu senc* Evalda Flisarja.

Če so se dijaki vsaj na višjih stopnjah takoj navdušili za omenjene potopise, je verjetno marsikdo med mentorji, vsaj prvi trenutek, nekoliko skeptično sprejel razpisano tematiko. Mentorji smo po navadi bolj zadovoljni, če preučujemo že kanoniziranega avtorja, ker vidimo ta študij tudi funkcionalno, v smislu, da se tako vsaj nekateri dijaki že ob tej priložnosti seznanijo z določenimi klasičnimi vsebinami, ki jim lahko olajšajo usvajanje nadaljnjih vsebin in pojmov. Po drugi strani pa je novejša tematika tudi za nas bolj izzivalna: preučevanje sodobnih besedil zahteva od nas dodaten napor, obenem pa tudi nas same literarno in duhovno obogati. Zase lahko rečem, da sta me po začetni skepsi oba avtorja prevzela: zanimanje se je še stopnjevalo ob

Z naslovom *Dom in svet* sta tudi letos Slavistično društvo Slovenije in Zavod Republike Slovenije za šolstvo razpisala tekmovanje v znanju materinščine oz. tekmovanje za Cankarjevo priznanje, katerega se je udeležilo nad dvatisoč tekmovalcev, med temi je bilo tudi zelo lepo število zamejskih učencev in dijakov. Po šolskih tekmovanjih, ki so bila v Sloveniji in zamejstvu v sredo, 13. februarja, so se najboljši dijaki udeležili še vseslovenskega tekmovanja v soboto, 16. marca. Pozornost mladih bralcev je bila letos usmerjena k besedilom znanih slovenskih popotnikov Branka Gradišnika, Zvoneta Šeruge, Toma Križnarja in Evalda Flisarja. Zamejski učenci in dijaki so se na tem tekmovanju zelo dobro odrezali in samozavestno dokazali, da se lahko enakomerno kosajo v znanju materinščine s svojimi vrstniki iz matične domovine, saj je v zamejstvu priromalo kar 17 zlatih priznanj (14 v Trstu in 3 v Gorici) in 16 srebrnih (11 v Trstu in 5 v Gorici). Nekateri dijaki so dosegli zelo visoko uvrstitev: naj omenimo tu predvsem Aljo Sturman, ki je na tretji stopnji dosegla 87 točk, in Evo Krmec, ki je na četrto stopnjo prejela 86,5 točke. Slavnostno podeljevanje zlatih in srebrnih priznanj je bilo v petek, 10. maja, na Vrhniki, bronasta priznanja pa bodo naši dijaki prejeli na srečanju, ki ga bo v začetku junija organiziralo Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm. Ob tolikšnem uspehu naših mladih smo se zato odločili, da zaprosimo za intervju prof. Slavo Starc, ki je že dolgo vrsto let mentorica, sicer pa kot koordinatorka na liceju Franceta Prešerna skrbi v sodelovanju z Zavodom za šolstvo in Slavističnim društvom Trst-Gorica-Videm za izvedbo skupnega, t.i. deželnega tekmovanja v Trstu.

razgibanih diskusijah z dijaki. S Križnarjem, borcem za pravice preganjanega ljstva, smo namreč skupno odkrivali prvinsko ljudstvo sudanskih Nub in zaznali problematiko, ki tudi nam Slovencem ni tuja. Ob tem smo spoznavali potopis kot politerarno zvrst. Evald Flisar, ki je najbolj zaslovel s svojim romanom *Čarovnikov vajenec*, pa nas je s svojo izvirno obliko potopisa, pravzaprav projekcijo svojega mikrokosmosa, popeljal po raznih celinah. Navdušila nas je predvsem avtorjeva perspektiva, ki je včasih humorno neposredna, včasih lirčno očarljiva, včasih pa epsko opisna. In ne nazadnje smo uživali ob Flisarjevem jeziku, čeprav sam avtor pravi, da je njegov materni jezik prekmurščina, knjižna slovenščina pa le priučen jezik...

Da so tudi dijaki res prodrli v bistvo predpisane literature, pa dokazuje dejstvo, da se je na vseslovenskem tekmovanju v Ljubljani zelo dobro oziroma odlično uvrstila večina dijakov. Najbolj zgovoren je podatek, da je vseh 17 dijakov znanstvenega oz. klasičnega liceja Franceta Prešeren, ki so se uvrstili na vseslovensko tekmovanje, poseglo po priznanjih: kar 12 dijakov je prejelo zlato priznanje, 5 pa srebrno.

Zato lahko trdim, da je bil letošnji izbor besedil zelo posrečen: dijake je pritegnila tematika, ker bolj odraža duha današnjega človeka; tega bolj vleče v tujino, tujina je postala bližina, želje po potovanju in po spoznavanju so zelo poudarjene, mladi postajajo dovetni za volonterstvo, zelo jih prizadenejo krivice in težko življenje nekaterih narodov.

Vloga mentorja je pri pripravi ključnega

pomena. Katere je pravzaprav vaše delo in kako spremljate dijake pri njihovem poglabljanju v dano tematiko?

Mentorji seznanimo s tematiko in predpisano literaturo vse dijake in jih skušamo zanj navdušiti; pri tem seveda že nekako računamo na sodelovanje tistih, ki jih slovenski jezik in literatura še posebej zanimata in so se mogoče že v prejšnjih letih udeležili tekmovanja; še posebej pa nas razveseli, če kak dijak zavestno pristopi k pobudi, ker ga tematika zanima. To je dejansko že zagotovilo za dobro uvrstitev. Tu bi rada poudarila različnost vzrokov, ki spodbujajo dijake k tekmovanju v Sloveniji in v zamejstvu. Dobro uvrstitev pomeni našim dijakom le osebno zadoščenje (in seveda knjižni dar), isto velja za mentorje, medtem ko marsikateri dijak in mentorja v Sloveniji žene v to tekmovanje tudi (in včasih predvsem) boj za točke, ki učencem (vsaj na prvi stopnji) v okviru tamkajšnje prakse omogočijo vpis v "boljše" šole, mentorjem pa določeno službeno in ekonomsko napredovanje.

Sicer pa je vloga mentorja na različnih ravneh precej različna. Najbrž imajo mentorji na nižji srednji šoli največ dela, ker se učenci prvič spopadajo s takim tekmovanjem: na višji srednji šoli je delo lažje, ker so dijaki bolj samostojni in ker marsikateri dijak nadaljuje to, kar je

začel na nižji in je tako nekako že uveden v "skrivnosti" tekmovanja. Vendar se tudi na višji srednji šoli marsikdo prvič odloči za tekmovanje in zato ga je treba najprej seznaniti s pravili in izvedbo tekmovanja. Sledi faza zbiranja gradiva: običajno se zaplete pri osnovni predpisani knjigi, izvodov le-te je po navadi premalo glede na število tekmovalcev - idealno bi bilo, da bi imel dijak po en izvod vsakega priprav, strokovna literatura pa je sedaj lažje dosegljiva, saj odgovorni za posamezne stopnje poskrbijo za objavo gradiva tudi na spletnih straneh omrežja. Ko dijaki preberejo knjigo, jo skupaj z mentorjem prediskutirajo vsebinsko, tematsko, doživljajsko, jezikovno in slogovno; po potrebi napišejo tudi nekaj vodenih nalog. Če gre za kontinuirano sodelovanje, je z dijaki veliko manj dela: potrebujejo le nekaj splošnih smernic in nekaj preverjanja. Idealno je, da preučuje isto tematiko več dijakov, tako pride do izmenjave mnenj in medsebojne obogatitve. Na deželnem tekmovanju mentor spremlja dijake, skupaj z ostalimi mentorji popravi izdelke in sestavi lestvico. Od tu naprej gre lažje. Naloge objektivnega tipa in spisi, ki so jih pisali na deželnem tekmovanju, so osnova za še dodatno izpopolnitev, nato se najbolje uvrščeni spopadejo s podobnimi nalogami še v Ljubljani. Tu je tekmovanje povsem anonimno, nekateri mentorji pospremimo dijake tudi tja in skupno z mentorji iz Ljubljane in ljubljanske regije popravimo teste vseh dijakov. Ešeje pa iz praktičnih razlogov popravijo kolegi iz Slovenije.

Mentorji imamo večkrat vtis, da so uspehi dijakov in naše delo z njimi neustrezno ovrednoteni. Če dobi veliko število naših dijakov zlata in srebrna priznanja, skušajo nekateri to omalovaževati, ker dobivajo ta priznanja tudi za nižje število točk kot njihovi vrstniki v Sloveniji. Tehničnih argumentov, s katerimi bi lahko na to odgovorili, je kar nekaj: nekateri naši dijaki se uvrstijo v sam vrh le-

stvice, saj smo imeli v prejšnjih letih dijake, ki so bili v državnem okviru prav na prvih mestih, in tudi letos so se nekateri odlično uvrstili; naši dijaki živijo v okolju, kjer ima slovenščina v javnosti veliko manj ugledno vlogo, poleg tega tekmujejo brez konkretnega cilja pridobivanja točk; mentorji, ki jih pripravljamo, imamo večinoma splošno pripravo (poučujemo vsaj dva različna predmeta, večina celo tri ali pet predmetov); jasno je, da se naša priprava in zato tudi možnost posredovanja našega znanja dijakom težko meri z znanjem učiteljev slovenistov v Sloveniji: če vzamemo v poštev vse te okoliščine, bi nas moral že vsak manjši uspeh naših dijakov razveseliti, prav tako bi se morali zavzemati za to, da bi se predvsem vseslovenskega tekmovanja udeleževalo čim večje število učencev in dijakov. Največ zaslug za to, da ima danes tekmovanje tako velike razsežnosti in da nas tudi v osrednji Sloveniji ustrezno upoštevajo, ima gotovo dr. Majda Kaučič, dolgoletna - zdaj sicer bivša - predsednica Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm, ki je Cankarjevo tekmovanje vedno spremljala s srcem in se veselila vsakega napredka dijakov: tak odnos do tekmovanja se je gotovo obrestoval, kar dokazuje vedno številnejša udeležba dijakov in splošni kvalitetni dvig priprav, ki je razvoden iz dobre uvrstitve večine dijakov. Še najbolj razveseljivo pa je dejstvo, da so nekateri jezikovno šibkejši dijaki vzljubili slovenščino prav zaradi uspehov (četudi manjših) na Cankarjevem tekmovanju: tudi njihovi šolski uspehi v materinščini so se v naslednjih letih bistveno izboljšali!

Glede na to, da je današnja mladina vse bolj usmerjena na znanstvena področja in se veliko bolj zanima za tehnologijo in znanstveni napredek, so tovrstne pobude, ki spodbujajo učenje materinščine, zelo hvalevredne. Kako vi ocenjujete pomen tega tekmovanja in tudi drugih tovrstnih pobud?

Dobro vprašanje! Mislim, da so tovrstne pobude, ki spodbujajo k učenju materinščine zelo dobrodošle, predvsem danes, v času globalizacije. Ta po mojem mnenju kljub vsem nasprotnim zagotovilom ogroža obstanek manjših narodnih jezikov - pomislimo na situacijo v Sloveniji, kjer angleščina nezadržno prodira na marsikatero področje in že odriva slovenščino. Vendar tu ne gre izključno za jezik: jezik morajo dijaki občutiti kot vrednoto, da bodo zaznali etično in duhovno bogastvo misli, ki jih literarni ustvarjalci znajo z njim izraziti. Miselnost izpraznjene besede, človeško izvoščene, pa čeprav še tako lepo zvane, ne bodo mogle prepričati nikogar o vrednosti jezika. Morda je tudi zato v zadnjih letih pri tekmovanju za Cankarjevo priznanje veliko bolj poudarjeno idejno bogastvo kot pa gola slovnična pravilnost. Premagajmo torej našo ozkost, držimo se Cicero-novega vodila "rem tene, verba sequantur"!

Mislim, da je vloga profesorja slovenščine na višji srednji šoli bistveno važnost: ker se bo po splošnem trendu verjetno veliko število dijakov usmerilo v znanstvene stroke, imamo

skorajda moralno dolžnost, da skušamo v dijakih vzbuditi vsaj toliko zanimanja in ljubezni za slovenski jezik, da se bodo tudi takrat, ko bodo poklicno drugače usmerjeni, lahko še "zatekali" v slovensko literaturo. Po mojem mnenju je eden od ciljev literarnih tekmovanj prav ta!

Naša javnost se pogostoma pritožuje, da znanje slovenščine vse bolj upada. To je opazno tudi v površnem medijskem poročanju, sploh pa v komunikaciji. Kaj pa mislite na splošno o položaju slovenskega jezika in literature na naših šolah? Se vam zdi, da dijaki vzljubijo učenje materinščine? Kako pa profesorji drugih predmetov spodbujajo znanje materinščine?

Odgovor na to vprašanje je zelo težak: delno izhaja že iz prejšnjega odgovora: sama imam občutek, da se zelo radi zatekamo v klišejske izjave o vedno slabšem znanju slovenščine. Kaj jemljemo kot merilo neznanja? Slovnične napake, kalke iz italijanščine, skromno besedišče ali puhlost, izpraznjenost, izvoščene pojmove? Sama nisem glede tega pretiran pesimist. Mislim, da se naše tožbe vključujejo v neko splošno stanje: način življenja se je spremenil, tudi kriteriji vrednotenja znanja slovenščine se morajo nujno spremeniti. Tudi glede kolegov neslovenistov ni mogoče dajati pavšalnih izjav: ob kolegih, ki zelo vestno skrbijo za slovenščino, se drugim tale vidik ne zdi tako pomemben.

Ali dijaki vzljubijo slovenščino? Upam, da jo vzljubijo vsaj nekateri. Tu je res veliko odvisno od profesorja: poleg strokovnosti in pedagoške sposobnosti je pri tem predmetu, ki je še predvsem v zamejstvu eden najbolj formativnih, igrata veliko vlogo tudi profesorjev značaj in njegov odnos do predmeta, ki ga dijaki gotovo začutijo: med tabo in dijaki se mora pretakati neki fluid, v tebi morajo začutiti utrip srca za stvar: tudi z največjo strokovnostjo boš brez tega težko prodrl Zamej, je gotovo največje zadoščenje, če mi kak dijak, potem ko smo obravnavali določenega avtorja, reče: "Veste, da mi ta avtor, ki ga prej nisem maral, postaja celo všeč?"

SEZNAM NAGRAJENCEV

ZLATO PRIZNANJE so prejeli:

I. stopnja:

Nina Corbatti, "Sv. Ciril in Metod", 80,5 točke, mentorica Sonja Castellani;
Tomaž Pahor, "Trinko", Gorica, 80 točk, mentorica Lučana Budal;
Tereza Pertot "Prešeren", 80 točk, mentorica Sonja Zupancich;
Dana Čandek, "Sv. Ciril in Metod", 75 točk, mentorica Sonja Castellani.

III. stopnja - A:

Alja Sturman, "Prešeren", 87 točk, mentorica Slava Starc;
Ana Domenis, "Gregorčič", Gorica, 84 točk, mentor Adrijan Pahor;
Tjaša Korelc, "Prešeren", 84 točk, mentorica Majda Artač;
Urška Daneu, "Prešeren", 77 točk, mentorica Slava Starc;
Ljuba Sancin, "Prešeren", 77 točk, mentorica Majda Artač;
Jelena Šaina, "Prešeren", 77 točk, mentorica Alenka Štoka.

STRAN 6

KROŽEK KOT PONUDBE 2002

- GRADEŽ** od 9.6. do 19.6.2002 in od 1.9. do 11.9.2002
10-dnevno bivanje v novem Hotelu Rialto
 - ROŽ KOROŠKA** od 14.7. do 21.7.
8-dnevno bivanje v hotelu
 - TOPLICE DOBRNA** od 25.8. do 4.9.2002
10-dnevno zdravljenje
 - MALI LOŠINJ** od 8.9. do 15.9.2002
8-dnevno bivanje v hotelu Bellevue
- Možnost individualnega zdravljenja vse leto v Zdravilišču Strunjan in od 1.5. do 31.10.2002 v Gradežu-Hotel Rialto

INFORMACIJE NA SEDEŽU KROŽKA KRUT:
Gorica, Korzo Verdi 51 int., tel. 0481 531644,
Trst, ul. Cicerone 8, tel. 040 360072

OB RAZGLASITVI SKLEPOV PLENARNEGA ZBORA CERKVE NA SLOVENSKEM

PAPEŽ JANEZ PAVEL II.

SREČANJE V LJUBLJANI

SLOVESNO NA BREZJAH

Tiskovni urad Slovenske škofovske konference nam je poslal vabilo na slovesnost ob razglasitvi sklepov Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem, ki so sad dolgotrajnega dela vse slovenske Cerkve in so pred kratkim tudi izšli v knjižni obliki. Ker gre za izjemno pomembne smernice za nadaljnji razvoj in delo slovenske cerkve, bodo sklepe Plenarnega zbora slovenske Cerkve tudi primerno slovesno predstavili pri Mariji Pomagaj na Brezjah.

V soboto, 18. maja, bo ob 11. uri pred baziliko sv. Mateja Božje na Brezjah slovesna razglasitev sklepov Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem. Slovesno somaševanje škofov in duhovnikov bo vodil poseben papežev odposlanec kardinal Jozef Tomko.

Program se bo začel že ob 9.30. Ker gre za izjemno prireditve, je prav, da vsi tisti, ki nameravate na Brezje, odidete od doma že pravočasno, da boste dobili parkirna mesta v bližini bazilike.

Priprave na slovesno razglasitev sklepnega dokumenta plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem, ki jo bo v soboto, 18. maja, ob 11. uri vodil poseben papeški odposlanec kardinal Jozef Tomko, so v polnem teku. Odbor za pripravo slovesnosti je v želji, da bi prireditve vsem udeležencem pomenila lepo doživetje in spodbudo za delo v Cerkvi, pripravil nekaj nujnih navodil in opozoril.

Kot je znano, bo slovesnost na prostem pred baziliko. Uvodni duhovni program se bo začel ob 9.30, osrednja slovesnost, somaševanje škofov in duhovnikov pa ob 11. uri. Organizatorji pričakujejo, da se bo na Brezjah zbralo okoli 15.000 ljudi. Ves čas bodo v baziliki na voljo spovedniki. Duhovniki naj za somaševa-

nje prinesejo s seboj albo in belo stolo.

Odbor opozarja župnike in druge organizatorje zlasti na naslednje:

Če je le mogoče, organizirajte po župnijah avtobusni prevoz.

Prihod na Brezje načrtujte do 9.30. Prihajanje v zadnjem trenutku bo zelo moteče.

Ker na Brezjah ne bo dovolj parkirnih mest za avtobuse, bodo vozniki prazne avtobuse odpeljali na parkirišča v Mošnje. Za prevoz šoferjev bodo poskrbeli gasilci.

Parkirna za avtobus je 1000 tolarjev. Plačate jo ob prihodu.

Krajevni organizatorji bodo poskrbeli tudi za parkiranje čim večjega števila osebnih avtomobilov, vendar je število parkirnih mest omejeno. Parkirna znaša 400 tolarjev. Pri prihodu in odhodu upoštevajte navodila prometne policije in redarjev (gasilcev).

Večina romarjev bo morala med slovesnostjo stati. Število stolov je omejeno. Rezervirani so za posebne goste, duhovnike in sodelujoče. Starejši romarji in invalidi bodo med slovesnostjo v baziliki. Na prireditvenem prostoru okoli bazilike bodo za red skrbeli skavti. V času prireditve bo na voljo zdravniška ekipa prve pomoči. Po slovesnosti bo krajevno gasilsko društvo v posebnem šotoru omogočilo posebno ponudbo hrane in pijače.

Vsi udeleženci ne bodo mogli naenkrat oditi z Brezij. Zato bo tudi pri odhodu treba upoštevati navodila prometne policije in redarjev.

Razglasitev sklepov plenarnega zbora na Brezjah je osrednji letošnji dogodek v življenju Cerkve na Slovenskem. Zato organizatorji vabijo vse slovenske vernike, da se ga udeležijo v čim večjem številu.

O POMENU SPOVEDI

Pred časom je sveti oče Janez Pavel II. spregovoril o pomenu spovedi v Cerkvi in za vsakega posameznika. Poudaril je, da gre pri zakramentu svete spovedi za visoko dejanje Božjega odpuščanja, saj je duhovnik, ki spoveduje vernika, samo posrednik med grešnikom in Bogom. Prav zato je to izjemno duhovno doživetje, intimna stvar posameznika, ki poklekne pred Boga in ga prosi za osebno odpuščanje. Zato po papeževih besedah ne sme biti v Cerkvi prostora za tako imenovane skupinske spovedi, za skupinska odpuščanja, ki so se pred časom razširila predvsem v Amerikah in tudi drugod v svetu.

Po papeževih navodilih od slej teh skupinskih spovedi in odvez ne bodo več opravljali v javnosti in bo spoved sodila spet v cerkev in v spovednico, kraj, ki je namenjen samo spovedi. Jasno, da sveti oče Janez Pavel II. s tem dejanjem ne dela nobenih korakov nazaj v Cerkvi, ampak stvari samo ponovno postavlja na pravo mesto, saj je spoved zakrament, kjer Bog odpusti verniku in je torej Bog tisti, ki grešniku odpusti grehe in ne duhovnik. Odgovornost je torej tudi pred Bogom osebna in prav zato je sveti oče Janez Pavel II. opozoril, da skupinskih spovedi in odvez ne gre jemati na lahek način, saj so le-te možne le v izjemnih primerih in v izjemnih stanjih, kot so vojne, bližnje smrti in velikih naravnih katastrof.

Spoved naj se torej po papeževih navodilih opravlja v cerkvi in spovednicah, kjer ima vernik pravi prostor, da se lahko pripravi na sveti zakrament, predvsem pa na Božje odpuščanje, ki sledi iskrenemu kesanju in seveda sklepu o boljšem, poštenem življenju.

JUP

KRIK CHIARE LUBICH

V Ljubljani so v prostorih rektorata ljubljanske univerze v sredo, 8. t.m., predstavili versko gibanje ognjiščarjev, za katere se na Slovenskem vse bolj uveljavlja izraz fokolari, in novo knjigo ustanoviteljice tega velikega gibanja Chiare Lubich (na sliki).

Knjigi je v slovenskem jeziku naslov *Krik*, ta je v bistvu teološko, a tudi čisto človeško razmišljanje Chiare Lubich o kriku Križanega: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?"

V Ljubljani so na izjemno dobro obiskani predstavitvi, ki sta jo med drugimi uglednimi osebnostmi s svojo prisotnostjo počastila tudi ljubljanski nadškof dr. Franc Rode in rektor ljubljanske univerze dr. Jože Mencinger, najprej predstavili lik Chiare Lubich in nato tudi gibanje ognjiščarjev, ki je danes prisotno v 182 državah v svetu, ima več kot trideset milijonov privrženecv in to ne le med kristjani, ampak med vsemi verstvi sveta, saj se vsa velika verstva držijo zlatega pravila, da ne smeš storiti drugemu tega, česar sebi ne bi storil in si tudi ne želiš, da bi ti drugi to storili.

Prisotne je pozdravil ljubljanski nadškof dr. Franc Rode, ki je povedal, da je gibanje ognjiščarjev znamenje neizčrpnosti katoliške Cerkve in je v svojem bistvu "doživetje temelja krščanstva, ki je v resnici, da je Bog ljubezen." Dr. Rode je tudi naglasil ekumensko poslanstvo gibanja in pozdravil zavzemanje vseh članov gibanja za globlje duhovno doživetje krščanske vere

in tudi prisotnost gibanja med vsemi tistimi, ki se iščejo smisel življenja.

O ustanoviteljici gibanja Marijinega dela ali fokolarov ter o teološki utemeljenosti in pomenu Krika Chiare Lubich pa je spregovoril stiški opat p. Anton Nadrah, ki je dejal, da je knjiga eno samo poglobljanje v Kristusovo zapuščeno in obenem izničenje na križu. Nadalje je dejal, da Chia-

ra Lubich, ki je gibanje ustanovila sredi druge svetovne vojne, skušala v knjigi *Krik* utemeljiti versko doživetje, izkustvo, da je vsaka zapuščena v bistvu Jezus, kajti "zapuščen Jezus je ženin duše." Po njegovem mnenju je teologija Chiare Lubich v službi krščanskega življenja, kakor bi vsaka teologija morala biti.

O knjigi *Krik*, ki je vsekakor duhovno branje, je spregovoril tudi akademik in literarni zgodovinar Janko Kos, ki je povedal, da knjiga spada v duhovno slovstvo, o gibanju samem pa je dejal, da je dokaz o pluralnosti v Cerkvi sami, ki jo sicer označuje že od samih za-

četkov, saj cerkev zaobjema ogromno različnosti. Akademik Janko Kos se je tudi poglobil v razliko med žensko in moško religioznostjo ter dejal, da gre v Chiarinih zapisih za "teologijo zapuščene Jezusa, ki je izjemno važna za današnji čas in je obenem tudi odgovor na Nietzschejev krik, da je Bog mrtev, je obenem odgovor na propad, dekanco našega časa in na nihilizem." Povedal je še, da je to "tudi mistično gibanje, ki teži k združevanju Jezusa s človekom, saj se moderni, sodobni človek zares lahko sreča

z zapuščenim, osamljenim in križanim Jezusom, saj se v njem lahko prepozna in preko Križanega lahko pride tudi do vs-tajenja!" Akademik Janko Kos je tudi dejal, da je gibanje Marijinega dela dobro teološko podkovano, saj bi se sicer izrodilo v sekto, kar pa se ni zgodilo. Izpostavil je tudi ekumensko poslanstvo gibanja fokolarov in dejal, da je moč tega gibanja v tem, da ustanoviteljica Chiara Lubich razume Boga kot ljubezen.

V Ljubljani smo prisostvovali tudi drugim posegom, med njimi je bilo tudi pričevanje Chiarine sopotnice in tovarišice od same ustanovitve gibanja naprej. Vedrina in resnost sta se na lepem srečanju-predstavitvi knjige mešali z odgovornostjo, da nam je življenje dano samo enkrat in je zato lepo, če v tem življenju uspemo najti Jezusa, tudi preko njegove zapuščene in križa, Golgote in njene samote, ki jo tako dobro poznamo v današnjem svetu.

Knjigo *Krik* Chiare Lubich je v slovenski jezik preložil Matej Leskovar, s cerkvenim dovoljenjem pa jo je izdal Novi svet v Ljubljani.

JUP

SVETOPISEMSKA RAZMIŠLJANJA
OB BOGOSLUŽNIH BERILIH
V LITURGIČNEM LETU AZLAHTEN IZBOR BOŽJE BESEDE,
NEDELJO ZA NEDELJO

VILJEM ŽERJAL

BINKOŠTI

"Vsi so bili napolnjeni s Svetim Duhom in začeli so govoriti v tujih jeziki" (Apd 2, 4).

"Naj mu bo prijetna moja pesem" (Ps 104, 34).

"Bog, ki dela vse v vseh" (1 Kor 12, 6).

"Je dihnil vanje in jim dejal: 'Prejmite Svetega Duha!'" (Jn 20, 22).

'Dos haima, kai labe pneuma' se glasi star meniški rek; po prevodu iz grščine pomeni: 'Žrtvuj se ali: prelij kri, da lahko prejmeš duha'.

Binkošti ali praznik prihoda Svetega Duha nam najprej pove, odkod je razodetje Duha. Ker je Očetova ljubezen, nam kaže, da se je razodela v Sinu, in sicer na križu, saj je za nas umrl.

Ko se na Veliko noč zvečer prikaže apostolom, jim najprej posreduje sad svoje žrtve na veliki petek. Dihnil je vanje, kakor ob stvarjenju: "Gospod Bog je iz zemeljskega prahu izoblikoval človeka, v njegove nosnice je dahnul življenjski dihanje in tako je človek postal živa duša (Jn 20, 22; 1 Mz 2, 7).

Jezus sam pokaže vir novega stvarjenja: roke in stran (Jn 20, 80). Tisti roki, ki smo ju ljudje prebodli, tisto stran, ki jo je sulica neusmiljeno razparala. Ljudje so vpili do onemoglosti: "Križaj ga, kiržaj ga!" (Jn 19, 6). Imajo ga za nevrednega življenja, njega, ki je življenje vseh in vsega; zanje je manj vreden od prahu in pepela, je kakor živina, ki je brez razuma in pogine (Ps 22, 30; Ps 39, 6, 12; 49, 13, 21). Molčal je kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol (Iz 53, 7). A njegovo delovanje je v tihoti, kakor v grobu na veliko soboto, je kakor seme, ki klije, nevidno očem. Zato ga marsikdo ima za mrtvega. On namreč ne vpije, ne dela hrupa (Iz 42, 2 idr.). Toda pripravlja novo nebo in novo

zemljo (Raz 21, 1). Govori: "Glej, vse delam novo!" (Raz 21, 5).

Ker se je bil človek prevzel, je zavrgel resnico, t.j. da je od Boga: človek in stvarstvo. Ko je pozabil na to dejstvo, mu je zazvenelo v srcu: 'Umrli boš!' (1 Mz 2, 17). Začel se je čas laži in varanja, čas nemira. Človek je postal igrača hudobnega duha (1 Mz 3, 1 nss). Eva trpi in je odvisna od moža (1 Mz 3, 16): mož ji gospoduje. Neposlušnost Božji volji rodi nešteto grehov.

Za odrešenje je moral poseči vmes sam Božji Sin s poslušnostjo Očetu. Stalo ga je življenje. A pri prvem srečanju s prijatelji-apostoli na Veliko noč izgovori: "Mir vam bodi!" (Jn 20, 19, 21). Obenem jih obdari z močjo, ki je samo Božja: "Katerim grehe odpustite, so jim odpusteni. Katerim jih zadržite, so jim zadržani" (Jn 20, 23).

Prvo stvarjenje je pokvaril greh ošabnosti, misleč, da je človek, da smo mi bogovi. Drugo stvarjenje pa ponižno prizna, da je Bog močnejši od našega srca (1 Jn 3, 20). Ker je Bog ljubezen (1 Jn 4, 8, 16). In Sveti Duh kot ljubezen razodeva trpljenje Boga za človeka.

Staro izročilo pripoveduje, da je apostol Janez tedaj, ko je zvedel o nekem mladem človeku, da je ubil sočloveka, šel čez drn in strn, da bi ga našel in mu povedal, da mu Bog odpušča. Da pa naj prizna svoj zločin in ga obžaluje ter popravi krivico, kolikor more.

Sveti Duh ne zapira svojih darov v človeka, marveč mu jih daje zato, da jih deli drugim ter z drugimi. S psalmistom moramo peti: "Naj ti bo prijetna moja pesem" (Ps 104, 34). Ta pesem je najprej zdihovanje vseh, celo narave: "Saj vemo, da celotno stvarstvo vse do zdaj skupno zdihuje in trpi porodno bolečino. Pa ne samo ono: tudi mi, ki imamo prvine Duha, tudi mi zdihujemo sami v sebi, ko želimo pričakujemo posinovljenje, odrešenje svojega telesa" (Rim 8, 22-23).

Še več: "Sam Duh posreduje za nas z neizrekljivimi vzdihmi" (Rim 8, 26). Zato zbuja solidarnost v trpljenju drugih.

Ko nam je težko moliti s svojimi besedami, lahko sežemo po pesmi slednici. Ali ponavljamo pesem k Svetemu Duhu. Saj

on dela vse v vseh, čeprav na različne načine (1 Kor 12, 3-7). Ali uporabimo krajšo obliko: "Pridi, Sveti Duh! Napolni srca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni!"

Vera v Boga se bo po Svetem Duhu razodevala v dejanjih. Najprej tako, da bomo znali potrpeti s samim seboj. Nato nas bo nagnila k obisku bolnika ali osamljenega človeka. Zavzeli se bomo za socialno vprašanje in pravičnost. Dala nam bo pravo besedo, ki ceni bližnjega. Nagiba k prostovoljnemu delu za druge. Zavzema se za življenje župnijskega pastoralnega sveta, za branje pri bogoslužju, za cerkveno in posvetno petje. Daje moč za pevske vaje, za katehezo ali pripravo otrok in mladih na prejem sv. zakramentov. Načinov delovanja v Svetem duhu je nič koliko.

Jezusove besede: "Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošiljam" (Jn 20, 21) so namenjene vsakemu kristjanu. Le urediti jih je treba s služabniki Cerkve. A obenem skrbimo za posvečene služabnike, za nove duhovnike.

Sveti Duh spodbuja molitev po družinah, tudi pri mizi. Jezus se je učlovečil, je javno deloval, delil dobrote, nazadnje je še umrl in vstal od mrtvih ter šel k Očetu samo zato, da bi nam daroval Svetega Duha. Po 1 Mz 11, 1-9 nas Božji Duh rešuje poenotenja in usposablja za življenje v skupnosti, za druge.

Pri Ezekielu je slovesno obljubil, da bo odprl grobove suženjstva svojemu izvoljenemu ljudstvu (37, 12; 2 Mz 19, 5): popeljal jih bo zopet domov. Kar pa je le slika, senca dokončnega rešenja po vstajenju od mrtvih, ko bo Bog razlil svojega Duha na vse človeštvo (Jl 3, 1). Sv. Pavel piše, kako tudi mi, ki smo prejeli prvine Duha, zdihujemo sami v sebi, ko želimo pričakujemo posinovljenje, odrešenje svojega telesa (Rim 8, 23).

Naj Sveti Duh tudi nas prepiha kakor močna burja, da bomo zahrepeneli po nebesih. Gospod naj se veseli tudi nad nami. "Naj mu bo prijetna naša pesem" veselja, a predvsem zdihovanja in trpljenja z drugimi (Ps 104, 31, 34).

DRUŠTVA SLOVENSkih
IZOBRAŽENCEVŠKOF KARLIN
IN PRVA
SVETOVNA
VOJNA

Tradicionalni ponedeljkov večer Društva slovenskih izobražencev v Trstu je bil 13. t.m. posvečen liku zadnjega slovenskega škofa v Trstu Andreja Karlina, ki je tržaško-koprski škofiji načeloval od leta 1911 do 1919. V Peterlinovi dvorani so namreč predstavili knjigo italijanskega avtorja Vincenza Mercanteja *Monsignor Andrea Karlin e la Prima Guerra Mondiale (Monsignor Andrej Karlin in prva svetovna vojna)*, ki je v italijanščini izšla pri Inštitutu za družbeno-ekonomske raziskave IRSET v Trstu leta 2000. Kot sam naslov pravi, se knjiga omejuje le na tisto obdobje Karlinovega škofovanja, ki sovpada s prvo svetovno vojno in neposrednim povojnim obdobjem, ko so nastale razmere, zaradi katerih se je Karlin tudi odpovedal škofiji.

Vincenzo Mercante (na sliki), duhovnik iz okolice Vicenze, je v Trst prišel leta 1977 in tu poučeval klasične jezike na liceju Oberdan, zdaj pa upravlja župnijo sv. Rite v Trstu. Z likom škofa Karlina se je srečal skoraj slučajno, ob prebiranju starih izdaj biltena tržaške škofije v latinščini *Folium Dioecesanum*. Kot sta na ponedeljkovem večeru poudarila Tomaž Simčič, ki je predstavil delo, in sam avtor, je Karlinov lik ostal nekoliko v ozadju. Vsekakor gre za osebo, ki je bila neomajno zvesta avstro-ogrske monarhiji in cesarju. To je značilno za takratni avstro-ogrski episkopat, za katerega je zvestoba monarhiji prišla takoj po zvestobi papežu. Vsekakor je Karlinovo medvojno delovanje prikazano tudi v luči pomoči ljudstvu v pomanjkanju, Mercante pa v svojem delu poudarja tudi škofovo nepristanskost, doslednost in dostojanstvo, v čemer je pravzaprav tudi njegova veličina.

Zakaj se je Andrej Karlin odpovedal tržaško-koprski škofiji? Kot je sam zapisal, so temu botrovale povojne razmere, ki mu niso več omogočale škofovanja (italijanski nacionalisti so med drugim dvakrat vdrli v tržaški škofijski dvorec). Ne moremo pozabiti, je dejal Mercante, da je v Trstu popolnoma prevladal liberalno-nacionalni element, pa čeprav sam ni našel podatkov, da bi Karlin prisilili k odstopu zaradi njegove slovenske narodnosti. Tudi o slovenskih tržaško-koprskih škofih v 19. in 20. stoletju ni mogoče reči, da so bili nacionalisti, saj so si le prizadevali za kulturni in gospodarski dvig svojih krajev.

IZ

OB NEDAVNEM TRŽAŠKEM ROMANJU

NA RAKOVNIK!

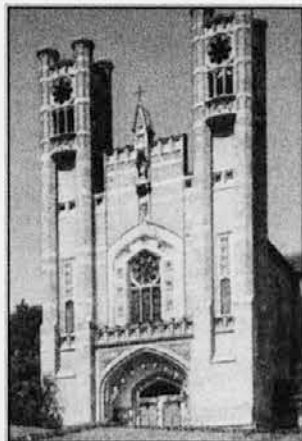
NADA MARTELANC

Ko sem izvedela, da Duhovska zveza prireja 25. aprila izlet, bolj rečeno romanje, na Rakovnik v Ljubljani, mi je srce kar poskočilo. Na Rakovnik!

Pred oči so mi namreč stopila moja mlada leta, ko sem študirala v Ljubljani. Stanovala sem v zavodu, pri usmiljenih sestrah, hodila pa v javno šolo. Zavod - Lichtenturn - je bil velik. V njem je bilo kar veliko gojenk, od otroškega vrtca do višješolk. Imele smo velik vrt, bolj park kot vrt, da smo se lahko razgibale. Vendar so nas sestre prefekte pogosto vodile tudi na sprehode.

Za nas, največje, je bil velikokrat cilj prav Rakovnik. V spominu mi je ostala cerkev s prav posebnim pročeljem. Notranjost cerkve pa mi je bila zavita v temo. Čisto resnično temo. Kajti ko smo prihajale v cerkev, luči niso gorele, ker ni bilo bogoslužja ob tisti uri. Malo smo pomolile: da bi se končala vojna, da bi naši dragi ostali živi, da bi imele lepe uspehe v šoli...

Vse to mi je hodilo v spomin, ko sem se prijavila na romanje. Po vojni sem sicer šla včasih v Ljubljano, vendar nikoli do Rakovnika. Zato sem si zdaj toliko bolj želela spet videti to cerkev. Morda je vplivala name tudi

vest, da bodo kmalu predvajali po televiziji film *Vojna je končana*, ki prikazuje tri mlade študente pred vojno in po njej... V meni so kar naprej vstajali spomini - žalostni, pa tudi veseli, kajti mladost je sama po sebi radost, čeprav posuta s težkimi trenutki.

In 25. aprila sem končno - po več kot polovici stoletja - spet stala pred značilnim pročeljem cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku. Tokrat je bila notranjost pošteno razsvetljena in Marija nas je z Jezuškom v naročju pozdravljala z glavnega oltarja. Obred v cerkvi je bil svečan. Po cerkvi so donele pesmi iz približno šeststo grl.

Maševal in govoril nam je ljubljanski pomožni škof msgr. Alojz Uran ob somaševanju lepega števila naših duhovnikov. Petje je vodil g. Dušan Jakomin. Škof Uran nas je spomnil na 100-letnico prihoda salezijancev in 300-letnico prihoda uršulin v Ljubljano ter na začetek beatifikacijskega postopka za našega rojaka dr. Jakoba Ukmarja. Pozval nas je, naj se v "trdni veri" upiramo z molitvijo hudobnemu duhu, ki seje med ljudi sovraštvo po vsem svetu. Naši predniki so tudi v najhujših časih zaupali v božjo pomoč. Vero, ki smo jo prejeli, moramo utrditi in poglobiti ter jo posredovati novim rodovom - kot nam je naročal papež Janez Pavel II. ob obisku v Sloveniji.

Po maši nam je salezijanski prior povedal nekaj besed o cerkvi in salezijancih. Salezijanci so prišli v Ljubljano pred sto leti in sezidali cerkev, samostan in zavod za fante. Salezijanci so se posvetili vzgoji fantov, pa tudi pisanju knjig in znanih "Knjižic", in to ne samo za mladino. Seveda jim je po vojni tedanja oblast vzela zavod in zelo omejila delovanje. Zdaj, odkar so "vremena Kranjcem se zjasnila", pa se je njihovo delo ponovno razcvetelo in razširilo po vsej Sloveniji in izven nje, tudi v zamejstvu in zdomstvu. Marija Pomočnica naj še nadalje vodi njihovo za mladino - pa tudi za odrasle - dragoceno delo.

POGOVOR / G. SINUHE MAROTTA

BDENJE ZA MLADE

V soboto, 18. t.m., bo v župniji sv. Nikolaja v Trziču z začetkom ob 18.30 binkočno bdenje, vsakoletno srečanje mladih iz goriške nadškofije z nadškofom. To je že tradicionalen shod, ki pa pomeni na neki način sklep letnih prizadevanj mladinskega pastoralnega (www.gopagio.org); hkrati je tako srečanje tudi spodbuda za naprej, letos - konkretno - v pričakovanju Svetovnega dneva mladih. Nekaj dni pred bdenjem smo se pogovorili z odgovornim za mladinsko pastoralno g. Sinuhetom Marotto, ki je v svojih klenih besedah dal marsikatero iztočnico za nadaljnje razmišljanje. Zato se mu tudi zahvaljujemo.

Na binkočnem bdenju bodo mladi razmišljali o tem, kako so lahko konkretno graditelji miru. Ste videli vi, ki vsak dan spremljate mlade, kakšno spremembo v njihovi občutljivosti do te teme v zadnjem letu (po napadih na New York, vojni v Afganistanu in krizi na Blisknem vzhodu)? Kako doživljajo mladi tu in zdaj te drame?

Dejstvo, da so mladi iz Trziča predlagali temo miru, je pomembno. Mnogi med njimi namreč doživljajo ta problem na zelo živ način. Dogodki v New Yorku so jim pustili zelo močan vtis. Mislim pa, da moramo govoriti na številne in različne načine o reakciji na ta občutek. Marsikdo bi rad skoraj poenostavljeno stvarnost, kot bi "hotel" verjeti tistim, ki delijo svet na "dobro" in "zlo", proti kateremu se je treba bojevati z orožjem, in ki želijo ohraniti nedotaknjene lastne privilegije.

Cilj srečanja mladih z nadškofom je tudi v "spominjanju in skupnem podoživljanju prisotnosti Kristusovega Duha med nami". Kako dojemajo mladi, po vašem mnenju, molitev, krščansko poslanstvo, bratsko občestvo med različnimi cerkvenimi in družbenimi stvarnostmi?

Kot odrasli kristjani moramo prevzeti odločnejšo "vzgojno" vlogo, in sicer se spominjati, da je naša odgovornost oznanjevanje evangelija. Zahtevati od mladih, naj živijo, česar se mi odrasli ne živimo, je težka naloga. Imam vtis, da mnogi mladi sploh ne vejo, kaj je molitev, in se trudijo prepoznati prisotnost Duha v sebi. Zato morda nekateri iščejo religiozne izkušnje v okoljih, ki so različna od krščanskega.

Kar se pa tiče bratskega občestva med cerkvenimi stvarnostmi, je še veliko dela. Kakšenkrat namreč prevlada težnja po tem, da se ohranja in krepi pripadnost (gibanju, župniji itd.) in se s tem brani ljudem, da bi imeli stike z drugimi izkušnjami. **Z bdenjem se bo na neki način nadaljeval praznik, ki so ga mladi doživeli s kard. Ambrožičem 17. marca. Morejo taki dogodki dati mladim moč in veselje živeti s Kristusom?**

Izkušnja s kard. Ambrožičem je dokazala, da stopiti iz sebe in dialogirati pomagata ohranjati in vrednotiti lastno cerkevno in kulturno pripadnost. Ti dogodki brez dvoma pomagajo, toda ne morejo nadomestiti izkušnje vere v vsakdanjem življenju. **Tistim, ki bodo šli julija**

na Svetovni dan mladih, bo nadškof v soboto podelil t.i. mandat. S kakšnimi čustvi pričakujejo goriški mladi ta dogodek?

Več kot 50 mladih iz naše nadškofije se bo udeležilo SDM v Torontu; šli bodo Italijani in Slovenci skupaj in že to je nekaj izrednega za tako majhno škofijo, kot je naša. Žal so tragični mednarodni dogodki povzročili ne le organizacijske probleme, ampak so tudi malo utišali navdušenje in zagon Cerkve glede tega romanja mladih, kar pa bi Cerkev sama rada poudarila in ponudila ob takih priložnostih.

Na bdenju bodo nekateri odrasli prejeli zakrament svete birme; poleg tega bodo potekale neke delavnice, posvečene različnim izkušnjam (večkulturnost, sprejemanje, družina, prostovoljno delo itd.). To so značilna, ki spodbujajo k razmišljanju. Kaj nam lahko še poveste o programu bdenja?

Samo to, da bo zelo preprosto in zato, upam, tudi učinkovito. Obisk delavnic in srečanje s pričevalci želita pomagati prisotnim mladim, da bodo razumeli, kako so lahko graditelji miru v najpreprostejših stvareh, tistih, ki jih vsi živimo.

DD

SVETNIK TEDNA

23. MAJ

SILVESTER ČUK

JANEZ DE ROSSI,
DUHOVNIK

Svetega Janeza Krstnika de Rossi, ki se ga danes spominjamo, imenujejo "apostola zapuščenih", ker se je kot duhovnik posvetil službi revnih, brezdomcev, ubogih, jetičnih bolnikov, jetnikov. V čim večji bedi so živeli ljudje, tem raje jih je obiskoval in jim nudil telesno in duhovno pomoč. Imel je pred očmi prizor vesoljne sodbe ob koncu časov, kakor ga je naslikal Jezus svojim učencem pred odhodom s tega sveta in ga je zapisal evangelist Matej. Zavedal se je, da bomo sojeni po delih ljubezni do bližnjega.

Janez de Rossi se je rodil 22. februarja 1698 v mestecu Voltaggio pri Genovi. Zgodaj se je naučil streči pri maši in to službo je opravljal tako lepo in pobožno, da je postala pozorna nanj neka bogata gospa iz Genove, ko je bila na počitnicah v Voltaggiu. Z možem sta se dogovorila, da ga vzameta s seboj v Genovo in mu omogočita šolanje. Ko je prišel v Genovo, mu je bilo deset let. Po treh letih mu je umrl oče in tedaj se je za Janeza zavzel stric, kanonik pri cerkvi sv. Marije Kozmedinske v Rimu. (Ime je tej cerkvi dala starodavna Marijina slika, ki so jo prinesli iz Kozmedina pri Carigradu v osmem stoletju, ko so na Vzhodu uničevali svete podobe.) Stric je dal Janeza v jezuitsko šolo. Bil je odličen učenec, odkritega in vedrega značaja. Živel je kar preveč spokorno, tako da si je pokvaril zdravje. V duhovnika je bil posvečen, ko je bil star triindvajset let. Novo mašo je daroval pri oltarju sv. Alojzija, ki ga je častil vse življenje.

Svoje duhovniško srce je odprl revnim in zapuščenim pastirjem, ki so enkrat na teden prignali živino na stari rimski forum. Ti mladi ljudje so bili od otroških let samo pastirji in niso poznali ne šol ne verskega pouka. Po svojih močeh se je zanje zavzel. Vsak dan je petkrat do šestkrat pridigal v cerkvah, kapelah, samostanih, bolnišnicah in ječah. Več let je deloval v zavetišču sv. Gala, ustanovljenem leta 1650 za prenočevanje rimskih ubožcev in brezdomcev. Janez de Rossi je leta 1731 ustanovil zavetišče za dekleta, ki so po mestu prosila živeža, pa niso imela stalnih bivališč in so bila v nevarnosti, da se izgubijo. Zavetišče je postavil pod varstvo sv. Alojzija. Tudi po zasebnih hišah je obiskoval revne in bolne. S posebno ljubeznijo se je zavzel za bolnike. Rad je hodil v bolnišnico sv. Hiacinta za jetične. Iz večletnih izkušenj je vedel, da najbolj vdano umirajo tisti na pljučih bolni, pri katerih je le počasi uspel, da jih je pripravil na smrt. Sam je večkrat priznal, da je ob vdani smrti teh ljudi občutil več notranjega veselja kakor žalosti.

Bil je brez dohodkov, zato ga je stric pregovoril, naj prevzame dušno pastirstvo pri cerkvi sv. Marije Kozmedinske. Po stricovi smrti je Janez dobil njegov kanonikat. Cerkev, ki je bila dotlej bolj slabo obiskana, se je začela vedno bolj polniti. Svetnik je vsak dan ure in ure presedel v spovednici. Duhovnik pride po najkrajši poti v nebesa, je govoril, če drugim prek spovednice pomaga priti v nebesa. Spovedovat je hodil tudi v druge cerkve, v samostane, bolnišnice in jetnišnice, pa tudi k bolnikom na dom, če so ga poklicali.

Njegovo vse življenje šibko zdravje je začelo leta 1763 naglo pešati. Nekajkrat ga je zadela kap, od katere se je sicer deloma opomogel, pomnožili so se tudi napadi božjasti. 23. maja 1764 je umrl, star šestinšestdeset let. Pri njem so našli samo nekaj drobiža. Tudi postelja, na kateri je umrl, ni bila njegova, ker je vse, kar je imel, sproti razdal revnim.

Papež Pij IX. ga je leta 1857 razglasil za blaženega, Leon XIII. pa leta 1881 za svetnika.

POMOČI ŠKOFIJSKE KARITAS

ZABOJNIK V KONGO

Škofijska Karitas Koper je uspela v novi pomembni človekoljubni akciji. Pod vodstvom Jožice Ličen, namestnice ravnateljice škofijske Karitas, so zbrali zabojnik najrazličnejšega blaga, namenjenega prebivalcem območja Gome v Kongu, ki trpijo zaradi vojnih grozot in trpljenja v begunskih taboriščih, pred kratkim pa jim je vulkan odnesel še tisto, kar so imeli.

V Kongu delujeta tudi misijonarja Danilo Lisjak in Vilko Poljanšek. Gospod Danilo Lisjak se je pred kratkim mudil v domovini in se je tedaj zavzel za zbiranje pomoči. Zabojnik s prostornino 33 m² je bil od začetka aprila postavljen pred poslopjem Karitas v Ajdovščini, kamor so posamezniki, učenci oz. dijaki raznih šol ter predstavniki podjetij in posameznih zavodov prinašali pomoč. Vrednost zbrane pomoči je dosegla več kot pet milijon

nov dolarjev. Posamezna podjetja so darovala orodje, delovne stroje in druge pripomočke, ki so potrebni za obnovo šole v Gomi. Veliko so darovali sorodniki misijonarja Danila Lisjaka, še posebno prizadevno se je v zbiranje pomoči vključila župnijska Karitas v Dornberku. Dober odziv je bil na vseh osnovnih šolah na Vipavskem in Goriškem, za kar gre zahvala učiteljem in profesorjem, ki so otroke in njihove starše nagovorili k solidarnosti do sovratnikov v nesrečni in izmučeni afriški državi. Rezultat te akcije za šolstvo je bil več kot 3 tisoč zvezkov in drugih pripomočkov v približni vrednosti 1,5 milijona dolarjev. Zabojnik s humanitarno pomočjo je medtem že prispel v mesto Gomo, kjer sta ga prevzela misijonarja Danilo Lisjak in Vilko Poljanšek.

M.

S I. STRANI

VIVAT,
CRESCAT,
FLOREAT!

Odgovorni urednik Družine msgr. Franci Petrič pa je v svojem govoru prehodil skupaj z Družino in njenimi uredniki tudi težka povojna slovenska obdobja, ko je bila Družina pod hudim političnim pritiskom, a je pod vodstvom urednikov, predvsem pa po zaslugi bralcev dosegala tudi rekordne naklade, bila dejansko glas vseh vernih Slovencev in obenem tudi vseslovensko glasilo, v katerem so našli prostor tisti ljudje, ki ga v takratnem javnem življenju tistega časa niso imeli.

"Hvaležen je danes naš spomin na prvega urednika dr. Jožeta Premrova, pa dr. Ivana Merlaka, dr. Draga Klemenčiča, pokojnega Frančka Križnika in vse druge časnikarje, dopisnike, poverjenike in raznašalce.

Prišli so drugačni časi. Zadnje desetletje je Družina odseval na zunaj osamosvojen Slovenije, ki pa se še vedno bori z ostanki odvisnosti, s pomanjkanjem samozvesti in krščanske pokončnosti, ki jo je slovenskemu kristjanu vsilil polpretekli sistem. Kdor jo prebira danes, bo v njej srečal novo rast Cerkve na Slovenskem, pester mozaik dogodkov in misli, prebujanje in brstenje mladih ljudi, mož in žena, izzive, pa-resnici na ljubo-tudi kakšno zamujeno in premalo izkoriščeno prilžnost. Danes ni zunanjih ovir; uredništvo se od leta 1996 ne stiska v omejenih prostorih in ima zelo dobre tehnične možnosti, pa tudi kakovostne in usposobljene ljudi, ki svoje delo opravljajo po najboljših močeh in znanju. Naš pogled v prihodnost zato ni zaskrbljen, skrbi pa nas, kakšen je slovenski človek, ki se vse bolj zapira v svoj svet porabništva, plehkosti in površnosti. To troje je naš izziv. Slovenskemu človeku hočemo oznanjati besedo odrešenja. Naše poslanstvo je povezovati krajevno občestvo Cerkve na Slovenskem z vesoljnimi, širiti obzorja, odgovarjati na duhovne, verske, kulturne, narodnostne pa tudi politične potrebe vernega človeka. Hočemo biti tako kot doslej v službi življenja, resnice in ljubezni ne le v človeški, ampak tudi božji razsežnosti. V službi kulture in naroda v domovini, zamejstvu in v svetu. Z jasno besedo in stališči do vseh vprašanj in izzivov, ki jih prinaša sodobni čas, s še privlačnejšo zunanjo podobo in pestrimi vsebinami, ki segajo od vsakdanjih človekovih potreb do zahtevnih iskanj, bomo delali za blagor vseh ljudi dobre volje.

Svoje jubilejno praznovanje bomo sklenili z romanjem na Sveto Goro, kjer stoji na cerkvi zanimiv napis: *Jaz pa stojim na gori kakor prej*. Družina, ki prinaša slovenskemu človeku oznanilo: *Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ*, hoče ostati na gori kot svetilnik vere in ljubezni do Cerkve in slovenskega naroda."

Po toplih besedah obeh urednikov je slovenski metropolit in ljubljanski nadškof dr. Franc Rode v imenu Slovenske škofovske konference podelil Družini najvišje cerkveno odličje. V utemeljitvi podelitve Ciril-Methodovega odličja je zapisano:

"Kmalu po začetku izhajanja, 7. maja 1952, je Družina zbudila zanimanje po vsej Sloveniji, saj je bil to edini verski list v našem prostoru. Čeprav je bila sprva namenjena predvsem za goriško administracijo, se je kasneje razvila v glasilo za vse tri slovenske škofije. Posebni mejnik njene petdesetletne zgodovine je januar 1973, ko je postala tednik na osmih straneh, prvi v tedanjih socialističnih državah evropskega Vzhoda. Visoka naklada, razširjenost in vpliv so zbudili reakcijo tedanje oblasti. V letih 1974/1975 sta bila glavni in odgovor-

ni urednik deležna sodnega preganjanja, Družina z datumom 26. januar 1975 pa je bila celo zaplenjena.

Od vsega začetka se je Družina zavzemala za pravice vernih v tedanji družbi in se brezpogojno vključevala v prizadevanja za demokratizacijo in osamosvojitve Slovenije. Iz verskega se je leta 1992 preimenovala v katoliški tednik, da bi širše zajela dogajanje v luči katoliškega svetovnega nazora.

Zaradi enostranskega, večkrat tudi Cerkvi sovražnega medijskega stanja v Sloveniji, kjer opozicijskega dnevnika ni in so tudi opozicijski tedniki sila redki, ima Družina poslanstvo braniti pluralnost in s tem interese vseh demokratično čutečih državljanov Slovenije. Vseh 50 let je hkrati zvesto izpolnjevala svoje poslanstvo oznanjevanja evangelija in nauka Cerkve. Odlikujejo jo profesionalno, objektivno, pošteno, resnično in preverjeno poročanje o dogodkih v Cerkvi doma in po svetu in skrb za lep slovenski jezik ter zdrav narodno samozavest. Vsa leta je dosledno podpirala vodstvo katoliške Cerkve in vztrajno zagovarjala pravice slovenskega kristjana v družbi. V demokratični Sloveniji Družina odstranjuje meglo neznanja, predsodkov pa tudi odkritega sovraštva do Cerkve in vernih. V času porabništva in materializma je glasnica duhovnih vrednot, ki so temelj slovenske kulture in identitete. Tako kot je veljalo za prva desetletja, lahko zatrdimo, da je katoliški tednik Družina zvesto ogledalo in podoba slovenske družbe ter pravic slovenskega katoličana na pragu tretjega tisočletja."

Osrednji govor je na slovesni akademiji imel tržaški pisatelj Alojz Rebula, ki ima že več let v Družini tudi svojo redno rubriko. Njegov govor bomo objavili posebej v eni prihodnjih števil našega tednika. Družina je vseslovenski tednik in to je prišlo do izraza tudi na slovesni akademiji v Ljubljani, kjer so v imenu koroške Nedelje in našega Novega glasa ter v imenu Zveze italijanskih katoliških tednikov spregovorili Hanzi Tomažič, Jurij Paljk in Ezio Gosgnach, ki so vsi poudarili zavezanost Družine cerkvi, evangeliju in predvsem pa slovenskemu narodu.

Med drugim je Jurij Paljk povedal: "Naša je Družina tudi zato, ker je del nas, ker nas je vzgajala kot kristjane, ker nam je slovenskim kristjanom dajala dostojanstvo javnega življenja tudi v časih, ko so nas potiskali za zidove stanovanj in domačij, naša je Družina zato, ker je od prve številke naprej ostala zvesta slovenskemu človeku, slovenskemu verniku in slovenski Cerkvi, ne nazadnje naši slovenski domovini in tudi vsem nam, ki živimo izven meja domovine in države vseh Slovencev.

S seboj prinašam pozdrave in dobre želje za prihodnost vseh slovenskih ljudi, ki nam je dano živeti v Italiji, še posebej pa seveda pozdrave iz našega uredništva, tednika Novega glasa in njegovih bralcev, ki vas tudi nocoj tu zbranih ni malo.

Prinašam seveda tudi veliko dobrih želja od najstarejše slovenske knjižne založbe v Italiji Goriške Mohorjeve družbe in vseh tistih slovenskih ljudi v Italiji, ki se prepoznavamo v zavezi krščanskemu izročilu, demokraciji in njenim vrednotam ter seveda slovenstvu in slovenskemu narodu!

Ob visokem jubileju naše Družine, ki ga praznujemo danes in se veselimo z vami, smo primorski Slovenci še toliko bolj ponosni, da je prve korenine Družina pognala prav na Primorskem, a je kaj kmalu postala vseslovenski tednik, kar je bilo modro že takrat in je še toliko bolj modro prav danes, ko imamo Slovenci lastno državo. Veliki primorski duhovniki in njihovi nadpastirji, brez katerih, recimo, Slovencev danes dobesedno ne bi bilo več v Italiji, so pretrpeli tako huda obdobja pod fašizmom prej in pod komuniz-

mom pozneje, da smo jim dolžni zahvalo v imenu vseh Slovencev in ne samo kristjanov in slovenske Cerkve, kajti upam si trditi, da je Družina prav sad njihove neomajne vere, a tudi trpljenja in zvestobe krščanski veri in slovenskemu narodu.

Tako kot smo danes dolžni izreči javno zahvalo tudi vsem urednikom Družine in vsem piscem Družine skozi vseh petdeset let, ker je bila naša Družina vseskozi zvesta evangeliju in slovenstvu, ker je nosila upanje tudi v najtežjih časih.

Naši Družini se tudi zahvalujemo za vseslovenskost njenega delovanja, za vso pozornost, ki jo posveča vsem Slovincem, doma in v tujini, in ji želimo, da bi to posebnost in obenem enkratnost med vsemi današnjimi slovenskimi časopisi tudi ohranila v prihodnje.

Naša največja želja pa je, da bi tudi v prihodnje Družina ostala nosilka Luči, evangelija in zvestobe slovenskemu narodu, predvsem pa tista nosilka javnosti krščanstva, ki jo danes tako pogrešamo v domovini Sloveniji.

Kajti ni res, da je krščanska vera nekaj strogo zasebnega, saj kristjani vemo, da imamo pravico in obenem dolžnost javnega življenja na vseh področjih, in zato naši Družini ob petdesetletnici čestitamo in voščimo, da bi tudi prihodnjih petdeset let, ko se bomo seveda vsi skupaj znova dobili na slovesnosti ob njeni stoletnici, pričala o slovenski Cerkvi in vseh nas, ki se trudimo, da bi bili v vsakdanjem življenju pričevalci Kristusovega nauka!"

NA 18. DRŽAVNEM TEKMOVANJU
V ZAGORJU OB SAVI

ZLATI PUERI
CANTORES

Otroški pevski zbor Pueri cantores iz Tolmina nastopa peto leto pod umetniškim vodstvom Barbare Kovačič, ki je zbor v kratkem času popeljala v sam vrh najboljših slovenskih otroških pevskih zborov. V zboru prepevajo pevci, stari od 6 do 11 let. Zbor je v šolskem letu 2001-02 postal samostojna enota KD Pueri Cantores Tolmin.

Otroški pevski zbor veliko nastopa po domačih tekmovanjih ter na zaključnih koncertih najboljših otroških zborov. Doslej je prejel številne pohvale, odličja, zlato mesto leta 2000 na državnem tekmovanju 17. revije otroških in mladinskih pevskih zborov v Zagorju ob Savi in prav tako letošnje (2002) zlato odličje na istem tekmovanju. To tekmovanje poteka vsaki dve leti. S ponovnim mestom "državnega prvaka" v zaporednih revijah zbor potrjuje, da sodi med najboljše otroške zборе.

Prav tako zbor z veseljem nastopa v domačem kraju na koncertih, revijah in raznovrstnih prireditvah. Zbor že od vsega začetka (5 let) nastopa na zaključnih prireditvah izbranih najboljših zborov Primorske. Želja pevškega zbora je posneti zgoščenko.

SLAVNOSTNI KONCERT

Povejmo, da bo v soboto, 18. maja, ob 18. uri v dvorani šolskega centra v Tolminu slavnostni koncert Pueri Cantores ob 20-letnici mladinskega zborovskega petja pod umetniškim vodstvom Barbare Kovačič. Vabljeni!

KULTURNI VEČER
V TRSTU: "IN NAŠE
SANJE NISO PRIVID"

V soboto, 18. maja, bo ob 20.30 v bivšem Narodnem domu v Trstu večer z naslovom *In naše sanje niso privid*. Kot se razbere že iz naslova, ki je povzet po verzu Srečka Kosovele, bo to večer posvečen velikemu slovenskemu pesniku, ki je tesno vezan na naše kraje in na Trst sam. Program bo sestavljen iz besednega in glasbenega dela. Besedni del bodo oblikovali udeleženci Tečaja lepe govorice, ki ga je priredil Radijski oder. Potekal je v prostorih v ulici Donizetti, in sicer od novembra dalje. Ob zaključku tečaja sta voditeljici Matejka Peterlin in Maja Lapornik (tečaj je vodil tudi napovedovalec Radia Slovenija Janez Dolinar) pripravili produkcijo v obliki poklona Srečku Kosovelu. Recitacije obsegajo ne samo Kosovelove pesmi, pač pa tudi odlomke iz del drugih avtorjev, ki opisujejo Trst in njegov odnos do Slovencev. Zanimivo je, da sta režiserki izbrali poleg slovenskega avtorja Borisa Pahorja še književnika italijanske narodnosti, in sicer Claudia Magrisa, Fulvia Tomizzo, ter Furlana Celsa Macorja.

Glasbeni del programa bo oblikoval mešani pevski zbor Jacobus Galus. Dirigent Janko Ban je v glavnem izbral skladbe avtorjev, ki so komponirali na besedilo Srečka Kosovele. Gre predvsem za skladatelje iz naših krajev, to so na primer Vrabec, Malič, Grbec, Merku'.

Po nesramni oskrunitvi Kosovelovega kipa na začetku aprila bo to lepa prilžnost za ponovno oddolžitev in poklon slovenskemu pesniškemu geniju.

VEČER Z BORISOM
PAHORJEM V GORICI

Fakulteta za tuje jezike in književnost, Oddelek za prevajalce in tolmače, Tečaj slovenskega jezika vabi v sodelovanju z goriško državno knjižnico na srečanje s temo *Prevajalec kot posrednik* ob predstavitvi italijanske izdaje zbirke novel Borisa Pahorja *Grmada v pristanu - Il rogo nel porto* (Založba Nicoldi). Srečanje, ki bo v ponedeljek, 20. maja, ob 18. uri, v prostorih knjižnice v ul. Mameli v Gorici, bo uvedla prof. Marisa Sestito. O delu Borisa Pahorja bo spregovorila Tatjana Rojc, prisoten bo pisatelj, ki bo orisal uspeh svojih del v evropskem prostoru. Sodelovali bodo tudi študentje VI. in II. semestra s predstavitvijo prevodov, ki so jih pripravili pod mentorstvom profesorice M. Kraner, T. Rojc in G. Calance.

S 3. STRANI

LEP USPEH
NASIH...

IV. stopnja:

Eva Krmec, "Prešeren", 86,5 točke, mentorica Majda Cibic;
Meta Starc, "Prešeren", 84 točk, mentorica Slava Starc;
Stefano Cok, "Prešeren", 80 točk, mentorica Majda Artač;
Verena Caris, "Prešeren", 78,5 točke, mentorica Alenka Štoka;

Vesna Hrovatin, "Prešeren", 78,5 točke, mentorica Slava Starc;
Mateja Černic, "S. Gregorčič", Gorica, 78 točk, mentor Adrijan Pahor;
Gabrijel Beličič, "Prešeren", 75 točk, mentorica Slava Starc.

SREBRNO PRIZNANJE so prejeli:

I. stopnja:

Irene Ferro Casagrande, "Prešeren", 74,5 točke, mentorica Sonja Zupancich;
Aleksandra Gregori, "Prešeren", 74,5 točke, mentorica Sonja Zupancich;
Alenka Verša, "Levstik" 73 točk, mentorica Gabrijela Bevilacqua;

NAPOVEDNIK

RADIO SPAZIO 103,
SLOVENSKE ODDAJE (OD 17.5.
DO 23.5.2002)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97,5, 91,9, 90,9 Mhz; za Furlanijo 103,7, 103,9 Mhz; za Kanalsko dolino 95,7 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98,2 Mhz; za Karnijo 97,4, 91, 103,6 Mhz). Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, razen ob nedeljah, od 20. do 21. ure. Spored:

- petek, 17. maja (v studiu Anka Černic): Z vzhoda do juga: Različni glasovi sveta: potovanje med kraje in ljudi, da bolje spoznamo pisanost našega planeta. Gostja je Romka Nada Braidič. - Priluhnimo zborovski glasbi: Praznične pesmi izvaja Slovenski komorni zbor. - Za prijeten konec tedna.

- Sobota, 18. maja (v studiu Jan Leopoli): Narodno-zabavna glasba za prijeten konec tedna.

- Ponedeljek, 20. maja (v studiu Andrej Baucon): Glasbeni mozaik z Andrejem. - Torek, 21. maja (v studiu Matjaž Pintar): Ali veste da... glasbena oddaja z Matjažem.

- Sreda, 22. maja (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Pomlad prinaša dišave. - Izbor melodij.

- Četrtek, 23. maja (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: Cecilijanka 2001. - Glasba iz studia 2.

RADIO OGNJIŠČE

Osrednja informativna oddaja je vsak dan ob 15. uri. Med novicami so tudi take, ki jih drugi "neodvisni" mediji izpuščajo. Vsako soboto je od 17. do 18. ure oddaja Slo-

venci v Italiji, ki jo ureja in vodi Martina Slavec. Oddaja sledi aktualni problematiki v zamejstvu z zanimivimi pogovori. Uro pred oddajo so čestitke in pozdravi naših poslušalcev, kjer lahko svojo čestitko brezplačno pošljete v eter. Telefon: 00386 56281114.

Nova oddaja *Graditelji* je na sporedu vsako nedeljo ob 10.30. Predstavlja najpomembnejše primorske graditelje slovenskega doma, ki so vse svoje moči zastavili za obrambo slovenstva. Dokumentarno feljtonsko oddaja predstavlja zamolčane in pozabljene Primorce, med katerimi je veliko duhovnikov.

Radio Ognjišče lahko poslušate na UKV frekvencah 107,5 - Sveta Gora (Goriška in Furlanija) in 91,2 - Tinjan (Trst). POZOR: Oddajnik na Tinjanu je po novem močnejši, tako da je slišnost na Tržaškem boljša kot prej!

Matej Nadlišček, "Prešeren", 72 točk, mentorica Sonja Zupancich;
Lara Devetak, "Cankar", 69 točk, mentorica Iva Boneč;

Ivana Nanut, "Trinko", Gorica, 68,5 točke, mentorica Lučana Budal;
Sara Cocetta, "Trinko", Gorica, 66,5 točke, mentorica Lučana Budal;
Jaruška Majowski, "Levstik", 65 točk, mentorica Adolfa Požar;
Matteo Richiardi, "Levstik", 63,5 točke, mentorica Adolfa Požar;
Marko Castellani, "Trinko", Gorica, 61,5 točke, mentorica Lučana Budal;
Gregor Nanut, "Trinko", Gorica, 61,5 točke, mentorica Lučana Budal.

III. stopnja:

Mitja Oblak, "Prešeren", 69,5 točke, mentorica Slava Starc;
Martina Richiardi, "Prešeren", 67 točk, mentorica Neva Zaghet;
Kristina Marussi, "Gregorčič", Gorica, 62,5 točke, mentor Adrijan Pahor.

III. stopnja B

Ivana Sobani, DTTZ "Žiga Zois", oddelek za geometre, 70 točk, mentorica Duša Gabrijelčič.

IV. stopnja - B

Deborah Vitez, DTTZ "Ž. Zois", 65,5 točke, mentorica Magda Jevnikar

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL GORICA

SSG / ZADNJA PREMIERA ABONMAJSKE SEZONE 2001-02

KONCERT UČENCEV SIJAVUŠA GADŽIJEVA

JOŽE ŠTUCIN

V Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel so v sredo, 8. maja, pripravili zanimiv koncertni večer učencev klavirskega učitelja Sijavuša Gadžijeva. V veliki dvorani KC Lojze Bratuž je nastopilo osem mladih pianistov, ki so se zbranemu poslušalstvu predstavili kot odlični in obetavni interpreti klasične glasbe.

FOTO BUMBACA

Sijavuš Gadžijev k nam prihaja iz Rusije in je že vrsto let učitelj mnogim pianističnim upom. Poučuje na več šolah, pod svoje okrilje pa sprejme predvsem nadarjene glasbenike, ki so se podali na strmo pot solističnega nastopanja. Resnično pogumna odločitev, če pomislimo, da je pianistika v svetu zelo napredovala in je konkurenca grozljiva. Pedagoški prijemi priznanega učitelja, ki je sam tudi koncertni pianist, so vsekakor drzni, a nad vse uspešni. Zdi se, da pri vsakem učencu uspe zbuditi njegove osebne lastnosti, nagnjenja za, denimo, bolj lirčno podajanje, virtuosnost, dramatično igranje ali izrazito izpovedno, intimno interpretiranje. Vsak učenec je seveda svet zase in od učitelja terja osebni pristop. Gadžijev je na tem področju pravi mojster. Postopek poučevanja je nekako v tem, da so učenci vedno pred na videz "neosvojljivo" nalogo. Pravzaprav je to

model umetniškega delovanja na sploh; stremenje k popolnosti, odličnosti, večji izpoljenosti in dovršenosti je pač edina prava motivacija umetnikov (zato je v vrstah teh ljudi toliko samokritike in samospraševanja ter dvomov). Tudi na tokratnem koncertu smo občudovali "spopad" mladosti s popolnostjo partitur Schumanna, Prokofjeva, Haydna, Scarlattija, Rahmaninova, Chopina, Liszta, Paganinija in Debussyja.

syja in se ponovno spraševali, kako profesorju uspe motivirati učence za izvajanje tako virtuosno napisanih skladb. Pri večini je nastop zelo lep uspel. Manjša odstopanja od najboljših rešitev, posebno v težko napisanih delih, je pač mogoče brez težav "preslišati" in zanemariti, saj je celotna podoba vsake izvedene skladbe ohranila svojo avtonomnost in umetniško zaokroženost. Celo najmlajši, Aleksander Gadžijev, profesorjev sin, je svoji dve skladbi zaigral neverjetno samozavestno, muzikalno dovršeno. Tako kot vsi ostali. Učenci so samozavestni in zelo odločni, da svoj talent izbrusijo do sijaja. Večer je prav zaradi teh mladostnih ambicij na trenutke zažarel v pravi umetniški luči, ki so jo poleg malega Aleksandra prižigali še Danijel Breclj, Sara Rustija, Natalija Šaver, Aleksandra Klimova, Simone Bais, Neva Klanjšček in Urška Babič.

BRIDEK ZAKLJUČEK ČISTEGA LJUBEZENSKEGA DRHTENJA

IVA KORŠIČ

Letošnja abonmajska sezona Slovenskega stalnega gledališča, ki se je začela z nezadovoljstvom marsikaterega zvestega abonenta, ker se ni prepoznal v programskih izbirah, vsaj v prvih ne, je, kot znano, potekala med raznimi težavami, zapleti in zaradi finančnih stisk nujnimi spremembami napovedanega programa. Če je njen izizvalni prolog sprožil val polemiknih opomb gledalcev, bo njen epilog gotovo doživel splošno odobravanje, kajti zadnja predstava, ki je "vsokočila" v repertoar ni spored, melodrama francoskega dramatika Jeana Anouilha *Vaja ali Kazanova ljubezen* (v prevodu Bruna Hartmana), je res "igra za gledalce", kot se je o njej izrazil režiser Dušan Mlakar. Njena vsebina bo nedvomno našla pot do src vseh gledalcev, ki jim je všeč zahajati v gledališče in se vračati iz njega z občutkom lepo preživetega večera, ki je ponudil polno časo umetniškega napoja brez pretirane in večkrat utrjavajoče filozofske in simbolne nabreklosti.

Zelo uspešen dramski pisec Anouilh (1910-1987) je s svojim opusom, ki ga kritiki navadno delijo glede na žanrsko vsebino na "črne" tragedije in "rožnate" komedije, osvojil odre v povojnih letih. V delih je obravnaval predvsem razkol med odvrtno stvarnostjo meščanske družbe, njene politike in predvsem morale ter čisto, neoskrunjeno ljubeznijo mladih ljudi iz nižjih slojev. Ta prepad je globok in iz njega ni izhoda razen v smrti. Slična tematika je jasno izrisana tudi v *Vaji ali Kazanova ljubezen*, nekakšni melodrami, ki se začne lahkotno, s številnimi smeh vzbujujočimi dialogi, toda kmalu njeno briljantno plat zasenči temnejše dogajanje, ki privede do nesrečnega konca. Ob njenem snovanju se je avtor poslužil učinkovitega gledališkega tehničnega elementa, igre v igri, tako da je z njim lahko bolje razkril pokvarjeno življenje plemiške družine, ki iz zdolgočasnega brezdelja želi postaviti na oder Marivauxovo igrano *Dvojna nezvestoba*. Pravo nasprotje le-te je mlada, prizadeta hišna učiteljica revnega rodu, ki jo plemiči zvabijo v odrsko igro. Ko protagonisti, oblečeni v kostume

iz časa Ludvika XV, vadijo svoje vloge, se iluzija igre, ki jo mislijo odigrati, neverjetno ujema z njihovimi resničnimi življenjskimi odnosi. Resnična ljubezenska razmerja med propadajočim plemstvom, ki se spleta pred očmi partnerjev, so zavita v neko "spodobno" dvoumje, ki se razgali, ko se odrska fikcija spremeni v resničnost. Ko učiteljica v resnici podari svojo neomadeževano ljubezen grofu-ženskarju, ki tako prvič v življenju okusi sladkost prave ljubezni, se v grofici sproži maščevalno slo. Ona se namreč zave preteče nevarnosti razmerja, ki se ne sklada z njenim puhlim pojmovanjem ljubezni. Za svoj sovražni naklep se posluži grofovega prijatelja Hera, zapitega ciničnega razuzdanca, ki ji rade volje ustreže zaradi stare nikdar zaceljene ljubezenske rane, ki mu jo je s svojim ravnanjem zadal grof. Tako se z lažjo, opitjem in posiljenjem mladega dekleta nesrečno konča komaj porojena ljubezen, ki sicer ni imela možnosti preživetja v krutem, izprijenem svetu.

Režiser Mlakar je tekst opremil z uglajeno režijsko interpretacijo, ki je vsakemu izvajalcu prepustila dokaj prostora, da se je razživel v dodeljenem liku. Zasedba vlog se je izkazala za premisljeno in posrečeno. Grofa je poosebil gost iz SNG Ljubljana Matjaž Tribušon, ki je na svoji igralski poti že naletel na dve Borštnikovi nagradi. Grofici cinično obnašanje in hudo naklepanje je s fineso pretanjeno po-

dala Maja Blagovič. Grofovo ljubico Hortensio je z blagim seslanjem mojstrsko odela v pravo nevedno in prazno gosjo pamet Barbara Cerar in jo tudi dosledno izpeljala. Alešu Kolarju se je dobro zapisala vloga smešnega, nerodnega groficičnega ljubčka Villbosa, ki nikoli ne doume, kaj se pravzaprav dogaja okrog njega. Groficičnega upravnika gospoda Damiensa, ki si, sicer neuslišan, želi bližine svoje varovanke, je s primernim nastopom odigral Gregor Geč; nova članica SSG Nikla Petruška Panizon verjetno ni imela prevelikih težav poosebiti mlado učiteljico, ki si samozavestno kroji življenje in se brez slepomišljenja odloči za korak, ki jo oddalji od ljubezenskega razočaranja. V uprizoritvi, ki je v drugem delu pokazala čvrstejši izraz, je bilo vidno ravnotežje med igralskim kadrom, čeprav je v njem opazno prednjačil Vladimir Jurc, ki je po daljšem bolj medlem obdobju spet ustvaril zelo soliden, klen lik brezsrčnega cinika in gnusnega alkoholika Hera, ki niti malo ne pomašča poteptati svetlo ljubezenskega razmerje svojega najboljšega prijatelja.

Igra je v Dušanu Mlakarju poleg izkušene režijskega vodja našla tudi primerne scenografa, ki je dogajanje postavil v bleščeč salon, omejen z visokimi stekli oz. z zrcali opremljenimi pregradami-okni in "kristalnimi" lestenci; ti so, prižgani, ustvarjali posebno privlačen ambient. Nekoliko površno ali na hitro sešiti stilni kostumi po zamisli kostumografa Igorja Pahorja pa so bili le odsev čudovitih barvno usklajenih kreacij Marije Vidau.

Ob vstopu v tržaški Kulturni dom na dan premiere, v petek, 10. t. m., je lepota Lara Komar razdeljevala gledalcem obliže, s katerimi so v predvečerju simbolično zakrpali razpokano pročelje osrednjega slovenskega kulturnega hrama na Tržaškem, ki je res potrebno temeljitega popravila.

Po predstavi sta pevka Martina Feri in kitarist Paolo Bembi z modernimi motivi spremljala klepet občinstva in z njimi tudi preganjala grenke misli, porojene ob vsebinskem razpletu igre, da se v življenju srečni trenutki hitro razblinijo.

vih 13 pesmi izvaja DMPS Vesela pomlad, ki deluje v taki sestavi od leta 1998 in ki je prav z izvedbo ljudskega repertoarja dosegla svoja najpomembnejša priznanja. Ostale pesmi poje tercet Ver laetum, ki deluje od leta 1996 in ki ga sestavljajo sopranistki Matejka Bukavec in Darja Vitez ter mezzosopranistka Rossana Paliaga, ki je tudi umetniški vodja sestava. Tudi tercet Ver laetum posveča posebno pozornost priredbam ljudskih napevov in opusu največjih slovenskih in domačih skladateljev sploh. Plošča je bila snemana v cerkvah sv. Florijana pri Banih in sv. Hieronima na Kontovelu v produkciji studia Audio Ars in izdana s podporo Zadruga kraske banke in Zveze slovenskih kulturnih društev, odlikuje pa jo vsekakor čistost, jasnost in svežina zvoka ter prepričljiva interpretacija zapetih pesmi.

Naslov plošče *Zelenela lipica...* zveni kot poklon mladosti, slovenskosti in pristnosti ljudskega izročila, njen izid pa je vsekakor dokument dosežene kakovostne ravni dveh pevskih sestavov društva Vesela pomlad. Ta raven gotovo ne bi bila dosežena brez vztrajnega dela, ki bo kmalu doseglo četrto stoletje trajanja, zato je pričujoča CD plošča prav gotovo primeren poklon tej obletnici.

CD ZBOROV VESELA POMLAD

ZELENELA LIPICA...

Slovensko otroško in mladinsko pevsko društvo Vesela pomlad z Opčin je poskrbelo za prijetno novost v glasbenem življenju naše skupnosti. Pred kratkim je namreč izdalo novo CD ploščo slovenskih ljudskih pesmi, ki jih izvajata Dekliška mladinska skupina Vesela pomlad in Dekliški vokalni tercet Ver laetum. Ploščo so predstavili v sredo, 15. t. m., v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah, ob tej priložnosti pa sta spregovorila muzikolog in skladatelj Ivan Florjanc ter dirigent in "duša" Vesele pomladi Franc Poharjač.

Nova CD plošča ima naslov *Zelenela lipica*, na njej pa je posnetih 25 slovenskih ljudskih pesmi in venčkov v priredbah najbolj priznanih skladateljev iz slovenskega in obmejnega prostora (Stanka Jeričica, Franceta Zupanciča, Pavleta Merkuja, Matije Tomca, Jakoba Ježa, Orlanda Dipiazza, Radovana Hrovatina, Ivana Florjanca, Ignacija Ote, Slavka Miheličiča, Mira Kokola, Emila Adamiča, Ubalda Vrabca in Uroša Kreka). Pr-

JE, KAR JE

PROTI HUMORJU

Sedim pred računalnikom in buljim v črtico, ki se zelo, zelo, zelo počasi premika proti desni. Po elektronski pošti mi prihaja neko sporočilo in prav gotovo je svojemu pismu nekdo pripel neko veliko datoteko. Ko po dolgem čakanju pride sporočilo, mi se stra od prijatelja iz Poljske pošlje še eno, dvajset sekund trajajočo nizozemsko televizijsko reklamo, ki res ni prav nič smešna.

Poleg tega da ta "prijateljica" nima smisla za humor, očitno ima še manj smisla za prijateljstvo. Morda sem jo vsega skupaj videl dvakrat. Morda sva vsega skupaj izmenjala dvajset besed in sedaj me ima za prijatelja in mi pošilja, kot je to navada, vse šale, filme in slike, ki si jih pošiljajo prijatelji. Sprašujem pa se, kakšno prijateljstvo to dejansko je. Jaz svojim prijateljem takšnih zadev ne pošiljam. Če jih ne slišim po telefonu, jim napišem sporočilo: "Kako si? Kaj delaš? Je vse v redu?" itd. Od Poljakinje nisem dobil še niti enega takšnega.

Gre za bistveno razliko med prijateljstvom in instant navideznim prijateljstvom, ki ga reklamirajo površni za-

govorniki napredka elektronskih medijev: "Lahko imaš prijatelje po vsem svetu in se dopisuješ z njimi!" Pa so res prijatelji?

Poljakinja dela v poljskem predstavništvu velike multinacionalke s sedežem v Nemčiji. Najbrž sedi v eni izmed stotih pisarn, v veliki poslovni stavbi, in ko pride peta ura, gre domov. Ne moremo reči, da zares dela, je pa prav gotovo v službi. To se vidi predvsem iz velikega števila takšnih bedastih sporočil, ki jih pošilja.

Jaz sedim večinoma doma in nimam službe. Nimam šefa, ki bi mi dajal mesečno plačo. Ne pretvarjam se, da delam, ko pride šef mimo, potem pa pošiljam bedasta sporočila, ko me šef ne vidi. Sem samozaposlen, kar pomeni, da delam. Nimam službe, imam pa ogromno dela. In torej nimam časa pošiljati bedastih sporočil. Komaj čakam, da odklopim računalnik in se usedem na kolo.

Še ena bistvena razlika: jaz imam lasten dostop do interneta, kar pomeni, da plačujem vsaj telefonske impulze in sem omejen na hitrost 56K. Poljakinja ima dostop prek velike nemške multinacionalke, kar pomeni, da jo to prav nič ne stane ter je stvar velike hitrejša. Jaz moram njen film čakati dvajset minut, ona ga pa prejme in pošlje, ne da bi sploh opazila razliko. In tako se mi zgodi, da se priklonim na internet, ker moram stranki

poslati končan prevod ali pa čakam, da mi stranka pošlje besedilo, za katerega me je prosila, da ga nujno prevedem. Pa moram čakati dvajset minut, da prej pride sporočilo od Poljakinje. Stranka bo prevod prejela pozneje, jaz pa bom delal vsaj dvajset minut več. Poljakinja bo šla domov ob petih, ker itak ni še v življenju delala, jaz pa bom delal do osmih, ker sem moral počakati sporočila od Poljakinje, Romuna, Rusa in Ukrajince. Najbrž sem sam kriv, da imam toliko mednarodnih prijateljev. Bill Gates je tega prav gotovo vesel.

Skratka: s takimi prijatelji ne potrebuješ sovražnikov. In zato sem tudi napisal sporočilo vsem svojim internetovskim prijateljem, naj nehajo. Če hočejo res biti moji prijatelji, naj prenehajo pošiljati zabavna sporočila. Resnično bom bolj vesel, če se mi ne bo treba smejeti ob njihovih šalah. Če tu pa tam še kakšno zadenejo in je smešna, ni prav nič smešen račun. Pred kakšnim tednom sem zaradi dela preživel štiri dni v hotelu v Rovinju. Ker moram svojo elektronsko pošto stalno preverjati, sem to naredil tako kot vedno iz hotelske sobe. Telefon je seveda v hotelu dražji, toda delo je delo. Vsi moji prijatelji so mi s svojimi idiotskimi sporočili nakopali za devetdeset evrov telefonskih stroškov. Pa naj še kdo reče, da nimam smisla za humor.

PETER SZABO

7

ČETRTEK,
16. MAJA
2002

DEVIN-NABREŽINA

SSK PODPIRA TANZETA

V Devinu-Nabrežini Slovenska skupnost podpira listo Združeni-Uniti in županskega kandidata Viktorja Tanzeta. Samo na listi Združeni, meni SSK, kandidirajo člani in soimšljeniki stranke. To namreč izhaja iz krajšega sporočila za javnost pokrajinskega vodstva SSK za Tržaško, ki je na svoji zadnji seji obravnavalo potek volilne kampanje v občini Devin-Nabrežina. SSK podpira županskega kandidata Tanzeta, "ki je bil vsa ta leta zastopnik Slovenske skupnosti v občinskem svetu in je iz vrst opozicije tvorno in uspešno sodeloval pri upravi občine, v korist vseh občanov in teritorija. Kandidat Tanze je nadalje edini, ki se predstavlja s programom, ki se dotika vseh glavnih interesov krajevnih skupnosti, pravic manjšine in sožitja." Zato SSK, piše na koncu komunikacije, poziva svoje volivce, da se 26. maja polnoštevilno udeležijo volitev in oddajo svoj glas Tanze ("edinemu slovenskemu županskemu kandidatu") ter preferenco slovenskim kandidatom na listi Združeni.

Pokrajinsko vodstvo SSK je torej poseglo v polemiko, ki se je v zadnjih dneh razvnela v občini Devin-Nabrežina ravno glede njene vloge na bližnjih upravnih volitvah. Ravno v prejšnji številki smo namreč objavili sporočilo, ki ga je za listo Oljke posredovala njena kandidatinja Vera Tuta Ban, ki je zelo kritična do SSK, ker ne nastopa s svojim simbolom. Očita ji tudi, da ni umaknila svojega kandidata Tanzeta in da ni predlagala drugega imena (resnici na ljubo so Levi demokrati in Marjetica zavrnili tudi druga imena kakor tudi predlog o primarnih volitvah županskega kandidata po zgledu Gorice). Vera Tuta Ban se je odločila, da kandidira na listi Oljke, s tem pa se je po mnenju devinsko-nabrežinske sekcije SSK odpovedala članstvu v stranki, čemur pa bivša

devinsko-nabrežinska podžupanja nasprotuje in pravi, da se je za kandidaturu odločila šele potem ko so propadla pogajanja za skupen nastop in je SSK sklenila "čudno navezo s prenovitelji". Na koncu pa se je oglasilo še pokrajinsko vodstvo stranke, ki je tokrat jasno podprlo Tanzetovo kandidaturu in listo Združeni. Vsekakor bodo končno besedo o sporu med stranko in njeno nekdanjo podžupanje lahko izrekli le nadzorni in razsodišni organi SSK, seveda če bo vsa zadeva prišla do njih.

O položaju v Devinu-Nabrežini je prejšnji teden razpravljala tudi izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki meni, da z nastopom dveh levosredinskih županskih kandidatov obstaja resno tveganje, da občina pade v roke desni sredini. SKGZ zato ponovno poziva vse politične dejavnike, "naj pred volitvami 26. in 27. maja preverijo vsako možnost "in extremis" iskanja možnega dogovora, ki naj zagotovi uspeh naprednih sil v za Slovence pomembni javni upravi." O tem dogovoru "in extremis" se je v zadnjih dneh ba je veliko govorilo v stikih med različnimi političnimi silami. Neuradno se je slišalo, da bi se SSK in Stranka komunistične prenovne lahko odpovedali Tanzetovi kandidaturi v korist Oljke, pa tudi obratno, da bi se Oljka in Moro lahko odpovedali kandidaturi v korist Tanzeta. V obeh primerih naj bi stran, ki bi se odpovedala, dobila v zameno večino v morebitnem levosredinskem občinskem odboru. Ali gre za resnično politična pogajanja ali pa samo za govorice, bo kmalu znano. Kakorkoli že, ljudem bo treba krepko razložiti, za kaj gre. Ob takih političnih alkimijah se človek ne more znebiti občutka, da bi tak razplet občane lahko še bolj zmedel in jih odvrnil od volišč.

IŽ

DOLINA / LETOŠNJA IZVEDBA TRADICIONALNEGA PRAZNIKA

MAJENCA OHRANJA SVOJ ČAR

IVANA MAHNIČ

Majenca spada prav gotovo med najstarejše vaške običaje, ki so se ohranili v Bregu. To je praznik pomladi, ki zaživi v najlepšem mesecu v letu, v maju, ko se narava prebuja iz zimskega sna ter se ogreje s pomladansko obleko. Danes se ta praznik prepleta s starimi in novimi prvinami: seveda ostaja to praznik pomladi povezan s kultom rodnosti, toda zrcali tudi navezanost na naše narodne običaje in vaško kulturno tradicijo. Starodavni obred postavljanja mlaja se še stoletja prenaša iz roda v rod in ga vsako leto v tem obdobju obnavljajo mladostniške vaške sile. Majenco namreč je tudi letos priredila dolinska fantovska in deklška v sodelovanju z Občino Dolina, SKD Valentin Vodnik in Mladinskim krožkom, delno pa tudi s prispevkom tržaške pokrajinske uprave.

Letošnja Majenca je bila na sporedu od 9. do 14. maja. V skoraj tednu dni se je okrog ljudskega običaja prepletal zanimiv niz pobud, ki je v Dolino privabil veliko množico obiskovalcev. V četrtek se je v prostori Mladinskega krožka najprej odvijalo Ljudsko ocenjevanje domačih vin, ki vsako leto vzbuja precejšnjo radovednost tako med obiskovalci kot tudi med vinogradniki, ki z zanimanjem sprejemajo mnenja navadnih pokaševalcev. V petek so bile na vrsti otvoritve treh umetniških razstav. V galeriji Torkla so se štirje mladi ustvarjalci Mathias Perzi, Tina Sossi, Martina Malalan in Matias Mauri ob stari oljčni torkli in izdelkih ljudske obrti predstavili z deli sodobne umetnosti. Na tem uvodnem večeru je sodelovala tudi ženska pevka skupina Prem pod vodstvom Irene Rep, priložnostno besedo pa je podala županja letošnje Majence, enaindvajsetletna Klara Vodopivec.

Društveno dvorano SKD Valentin Vodnik so obogatila dela

FOTO KROMA

kar 36 ljubiteljskih umetnikov in oblikovalcev s Tržaškega in onstran meje. Njihov bogati umetniški čut se preliva v cvetna tihožitja, reliefne slike, portrete, akvarele, tuše, vzorce za tetoviranje teles, na izdelke iz lesa in oljnate slike, na katerih upodabljajo naravo, živalske prizore, domače kraje ter prizore iz preteklosti. Če pa si želimo ogledati nekaj posebnih in nevsakdanjih predmetov, odkrijemo tu pisane tkane izdelke, lesene bisere z bakreno in jekleno žico, zaponke in obeske "new age" ter duhovite in živahne predmete, ki so edinstveni in istočasno preprosti, tako da jih lahko vsakdo ustvarja s kančkom domišljije in dobre volje. V Mladinskem krožku pa so otroci in učenci občinskih vrtcev in osnovnih šol prikazali svoj pestr projekt na temo gozda.

Sobotni program se je začel na vaškem trgu s paradnim mimohodom starodobnih vozil. Med pomembnimi stalnicami Majence pa izstopa tudi občinska razstava domačih vin, letos v 46. izvedbi, in 5. razstava domačega ekstredeviškega olja. Odbornik za kmetijstvo Sandi Klun je na otvorit-

vi poudaril predvsem pomen ovrednotenja pridelka domačih proizvajalcev. Občinska uprava Mesta olja si namreč stalno prizadeva za pomoč vinogradnikom in oljkarjem ter za kakovostno izboljšanje tovrstnih razstav, ki iz leta v leto prikliceta vse večje število udeležencev. Nagraditev najboljših pridelkov na osnovi ljudskega in strokovnega ocenjevanja ter podelitev priznanj pa naj bi bili plačilo za njihovo trdo delo ter spodbuda za nadaljnje izpopolnjevanje. Na občinski razstavi vin je letos sodelovalo 19 vin, od katerih 10 belih, 8 črnih in eno z zaščitenim poreklom (DOC). Razstave olja pa se je udeležilo 12 domačih oljkarjev. Svečanost, na kateri so bili prisotni številni predstavniki oblasti, javnih uprav in stanovskih organizacij, so z glasbo popestrili člani Brkinske godbe 2000 pod vodstvom Tomaža Škamperleta.

Gorica, vaški trg, je še posebej zaživel v soboto zvečer, ko so se vsi pripravljali na nadaljnji dolinski dan, saj je to trenutek, ko vsa vas doživeto sledi postavljanju mlaja. Organizacija Majence je v rokah fantovske in parterjeve, a pri raznih opravilih prispekuje na pomoč vsi vaščani, fantje in moške, dekleta, žene in otroci vsak s svojo nalogo ter res vsi pripomorejo k uspehu velikega dogodka. Vsak obiskovalec pa lahko občuti čar te breške noči, ko majski velikan končno kraljuje na Gorici in ga v zgodnjih jutranjih urah pozdravi pritrkovanje vaških zvonov.

Izredno pester in bogat je bil tudi nedeljski spored. Za zabavno in razposajeno vzdušje pod majem je poskrbel Pihalni orkester s Ptujja, ki z dolinsko godbo Breg goji prijateljske stike. Gostje so morali zaradi slabega vremena igrati kar stoje pod pokritim odrom, kljub temu pa je vse skupaj izvenelo zelo prijetno. Najvažnejši in najznačilnejši del tega majskega obreda pa je bil prav gotovo prihod parterjev in parterc s Šije na Gorico z županom Majence Goranom Čukom in Klaro Vodopivec na čelu: v belih srajcah in temnih hlačah oziroma krilih ter s pušeljcem nageljna in rožmarina so se pred občinstvom prvi zavrteli v plesnem koraku valčkov in polke. Nato pa so na ples povabili še ostale prisotne.

Ponedeljkov večer je bil namenjen predstavitvi narodopisne knjige Vesne Guštin-Gričanc o nekdanjih in sedanjih ognjiščih *Ogenj na kamnu*, ki je pred kratkim izšla pri Založništvu tržaškega tiska in v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev. Avtorica je po večletnem zbiranju pričevanj na našem ozemlju pa tudi onstran meje predstavila delo, v katerem opisuje, kako je v preteklosti celo življenje človeka potekalo ob ognjišču: vsaka hiša je imela enega, tu so žene segrevale plenice za rojstvo dojenčka, k njemu so se stiskali v mrzlih zimskih nočeh, ob plapolajočem ognju so si pripovedovali pravljice, ob njem so zdravili bolezni ipd. Zvečer je na trgu pod majem nastopila še plesna skupina SKD Valentin Vodnik.

Prireditelji so poskrbeli tudi za mikavno plesno-zabavno ponudbo. V večernih urah so v različnih dneh nastopili priznana skupina Kingston iz Nove Gorice, ansambel Igor in zlati zvoki in znani harmonikar od Domja Denis Novato ter Zamejski kvintet. Skupine so navdušile mlade in starejše ljubitelje glasbe, tako da je vse dni živo mrgolelo na Gorici.

Večdnevno praznovanje se je zaključilo v torek z zadnjim sugestivnim dejanjem, t.j. z obredom podiranja mlaja. Vsi, ki so sodelovali pri Majenci, vaščani, parterji in parterce z županskim parom na čelu so v vrstah ob petju prikoralili na Gorico. Po vaških ulicah se je tako še zadnjič letos razlegala znana melodija Eno drevce. Ob zvokih pihalnega orkestra Breg iz Doline so fantje in moške odvezali vrvi in pričakovanje se je čedalje bolj stopnjevalo, dokler na županov slovesni znak mogotec ni zgrmel na asfalt. Tedaj so se otroci pa tudi odrasli zagnali proti krošnji, da bi si le pridobili trofejo z Majence: limono, pomarančo, kolač ali zastavico.

Padel je zastor nad letošnjo Majenco in ob tem ponovnem uspehu lahko potrdimo, da je Majenca resnično praznik cele vasi, ko se vsi vaščani povežejo v nerazdružljivo celoto. Niti hudomušno vreme, ki je tu pa tam ponagajalo letošnjo maju, ni skalilo prazničnega vzdušja: Majenca vsekakor ohranja svoj edinstveni čar.

PREJELI SMO

ODGOVOR SSK VERI TUTA BAN

Spoštovano uredništvo, bivša podžupanja in sedanja kandidatka dr. Vera Tuta Ban se sprašuje, kako da Slovenska skupnost v Devinu-Nabrežini ne nastopa samostojno. V tej občini je politični položaj težak, zato se je slovenska stranka od vsega začetka potegovala za skupen nastop vseh Slovincem naklonjenih političnih sil pod enotnim volilnim znakom, kot se je to zgodilo na predzadnjih volitvah, ko je bila Tutova imenovana za podžupanja.

Kar se pa tiče druge pripombe, bi želeli le ponoviti, da smo zaman čakali na katerikoli drug predlog za kandidata, ki naj bi prišel s strani lokalnih politikov; ne le to, saj so Levi demokrati zavrnili primarne volitve, čeprav se je sam njihov sekcijski tajnik načeloma

strinjal z njimi (za to obstajajo pisni dokumenti). Dalje so SSK, SKP in Zeleni pred razbitjem pisno predlagali nova imena, a na ta predlog ni bilo odziva. Edino, kar je "veliki vrh" Uliva predlagal, je bila kandidatura dr. Zanettija, ki pa ni ustrezal začetnim skupnim zahtevam: t.j. naj bo kandidat domačin in dvojezičen!

Lista Združeni-Uniti je do zapadlosti čakala na kak nov predlog, a zaman. Levi demokrati so se odločili, da nastopijo pod simbolom Ulivo (čeprav niso imeli za potrebno, da bi mu dodali tudi slovenski naziv!) s kandidatom, ki pa ni dvojezičen.

Naj ob koncu poudarimo, da Tanzeta poleg sposobnosti in delavnosti, ki ju je že dokazal v letih javne uprave, karakterizira tudi narodnost, kar ni povsem brez pomena, saj si po dobrem desetletju menda zaslužimo dvojezičnega domačina za župana.

S spoštovanjem

SEKCIJSKO TAJNIŠTVO SSK
ZA DEVIN-NABREŽINO

PREJELI SMO

ZAKAJ BOM VOLIL VIKTORJA TANZETA

Spoštovano uredništvo, letošnje občinske volitve v devinsko-nabrežinski občini so izredno važne, ker se prvič volijo brez balotaže, t.j.: izvoljen bo tisti županski kandidat, ki bo prejel v edinem volilnem krogu največ glasov, NE GLEDE NA Odstotek! Verjetno ni ta način najbolj demokratičen, ker daje možnost, da lahko osvoji občino kandidat, ki je s koalicijo, ki ga podpira, prejel majhen odstotek glasov. Zakon je pač tak in se mu moramo podrediti, če se z njim strinjamo ali ne.

Ta novi način volitev nam nalaga veliko odgovornost, da ohranimo občino v rokah sil, ki so resnično demokratične in ki obenem jamčijo sposobnost in poštenost pri upravljanju.

Za domačine, tako Italijane kot Slovence, sta možna kandidata lahko le dva: Moro in Tanze.

Za Mora, ki mu priznavam poštenost in demokratičnost, ne morem voliti, ker je do včeraj sodeloval na vseh ravneh s sedanjim desničarskim kandidatom Retom in ki se predstavlja s programom, ki je nadaljevanje Vocijevega klavrnega propadlega programa in ki se, kar zadeva Sosljanski zaliv, v bistvu ne razlikuje od Retovih stališč. Še nekaj me pri njem "martra", da je bil imenovan z vrha, češ da niso še zreli časi za dvojezičnega župana.

Jasno je torej, da bom volil Tanzeta, ki je s svojo delavnostjo in resnostjo ter zmernejšjo dokazal, da mu gre izključno za obče interese in je pripravljen, kot je že dokazal, stvarno sodelovati tudi z opozicijo, ko se bo šlo za načrte splošnega interesa. Ne nazadnje je Tanze upokojenec in lahko ves svoj prosti čas posveti javni upravi, ne da bi s tem oškodoval svojega delodajalca! Pa še Slovenec je!

ANTEK TERČON

GABROVEC / STO LET ZADRUGE IN DRUŠTVENE GOSTILNE

PRAVI SIMBOL PRIPADNOSTI VAŠKI SKUPNOSTI

V nedeljo, 12. t.m., se je v Gabrovcu zaključil tridnevni praznik ob stoletnici zadrugne gostilne. Viharji 20. stoletja so res hudo prizadeli dejavnost zadrugne, ki pa se lahko ponaša z nepretrganim delovanjem, kar je v našem prostoru prava redkost. Prav zaradi tega je Društvena gostilna bila in še vedno ostaja pravi simbol pripadnosti vaški skupnosti in življenja na vasi.

Odborniki, člani in vaščani so v letu dni pripravili sklenili, da bodo priložnostna knjiga, fotografska razstava in obuditev tradicionalnega vaškega praznika Prve majne (do leta 1960 je bil pravi dogodek za vas in okolico) najprimerneje podčrtali častljivo starost zadrugne.

Po Zdravljici okteta Odmevi je petkov (10. maja) kulturni program uvedel pozdravni govor predsednika Društvene gostilne Lorenza Brede in poudaril, da so priprave na pomembno obletnico tesno združile vaščane, ki so globlje začutili pripadnost vasi in jo začeli gledati v luči bogate preteklosti in ponosa pripadnosti. Morda še najbolj razveseljiva pa je številna prisotnost mladih pri organizaciji pobude, ki daje upanje, da bo društvo še dolgo delovalo v smeri pristnih vrednot in spoštovanja do smernic in dela prednikov. "Za vse je bila to prilika, da smo za trenutek vdihnili čar preteklosti. Vsem članom, od najmanjšega do najstarejšega, pa želim, da ne bi zrl v svoje društvo le v sijajni luči preteklosti, toda da bi se iz dneva v dan

FOTO KROMA

trudili in mu gradili bodočnost", je zaključil Breda.

Pobudo je pozdravil tudi zgoniški župan Mirko Sardo in poudaril pomen delovanja zadrugne, ki je danes edino vaško zbirališče, poleg tega pa ohranja tudi pomembno gospodarsko dejavnost. Knjiga pa ostaja po Sardovem mnenju važen dosežek, ki bogati vas in celotno Občino Zgonik, obenem pa nudi enkratno priložnost za nova raziskovanja. Z željo, da bi bila bodočnost vsaj tako bogata, če že ne bolj, kot preteklost, je župan izročil predsedniku plaketo Občine Zgonik.

Skoraj tristo strani debelo knjigo z naslovom Gabrovce je predstavil zgodovinar dr. Boris M. Gombač. Po spremni besedi župana Mirka Sarda in pred-

sednika Lorenza Brede je prvi del knjige posvečen natančni zgodovini zadrugne (Milan Pahor, *Sto let delovanja Zadrugne v Gabrovcu*). Raziskovalno delo o vasi se v drugem delu knjige začne v času prazgodovine (Stanko Flego in Matej Župančič, *Arheološka podoba Katastrske občine Gabrovce*), nadaljuje pa se od srednjega veka (Matjaž Rustja, *Gabrovce od začetkov do leta 1900*) do danes (Sara Perini, *Dvajseto stoletje*). Slovenskost kraja in prebivalstva nedvoumno potrjujejo tudi ledinska imena (Boris Kuret, *Uporaba toponomastike na katastrskih mapah*). Zgodovino dvajsetega stoletja so pretresli veliki dogodki, ki so globoko zarezali v ta kraj, še posebej v času pred in med dru-

go svetovno vojno in med njo (Franc Fabec, *Druga svetovna vojna*). Prisotnost Cerkve v stoletjih vaškega življenja izpopolnjuje raznoliko sliko vasi (Jože Markuža, *Vloga cerkve v zgodovini vasi*). Delo zaključuje poglavje o vaških običajih in praznikih (Ketty Furlan, *Prazniki in običaji*). Publikacija, ki sta jo uredila Luisa Antoni in Matjaž Rustja, je v celoti dvojezična.

V šotoru na društvenem dvorišču je ansambel vabil na plesišče, kioski so bili dobro obloženi, visok obisk pa je dobesedno presenečal organizatorje vse do zadnjega dne. Do konca maja bo v društveni gostilni na ogled fotografska razstava, kjer bo na razpolago tudi knjiga.

— ŽR

ROJAN / NASTOP ZBORA HRAST IZ DOBERDOBA

MAŠA IN KONCERT OB DVEH POMEMBNIH OBLETNICAH

MIRA FABJAN

Preteklo nedeljo je rojanska župnijska skupnost praznovala 140-letnico domače cerkve. Rjanska župnija je začela samostojno leta 1862, ko je po triletni gradnji tudi dograjena cerkev, posvečena svetemu Mohorju in Fortunatu. Njena posvetitev je bila v nedeljo, 13. julija istega leta. V obliki latinskega križa v novogotском slogu, po načrtu arhitekta Giuseppeja Bernardija, je bila zgrajena na občinski stroške in na občinskem zemljišču.

Ob letošnji obletnici je župnija povabila Mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba. Slednji je sodeloval tudi pri jutranji maši s pesmimi goriškega duhovnika, skladatelja in zborovodje Vinka Vodopivca ob 50-letnici njegove smrti.

V popoldanskih urah je sledil v rojanski cerkvi koncert z nabožno vsebino.

Pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča se je zbor predstavil najprej z dvema renesančnima motetoma Jacobusa Gallusa, *Haec est dies, quam fecit Dominus* in *Alleluia*. Cantate *Domini canticum novum*. Ubra-

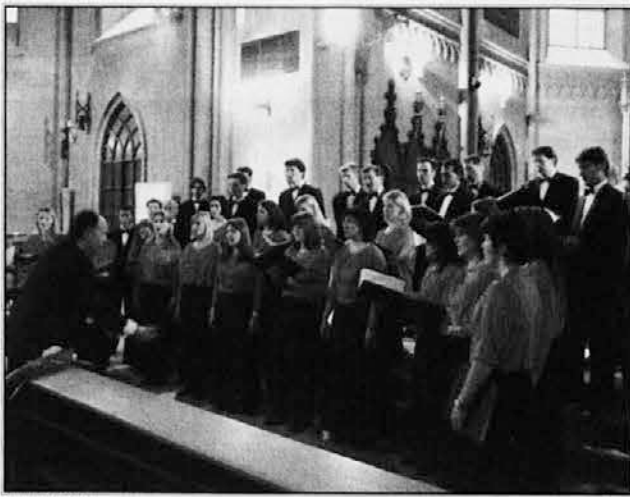

FOTO KROMA

no zvenenje v večzborju, najprej v dveh, nato v treh zborih, in poigravanjih z odmevom, v prelivanju akordov, homofoniji in spletnju samostojnih melodij, imitacijski polifoniji, je zbor izrazil značilnosti sloga obdobja. Iz renesanse v romantiko s psalmom *Richte mich, Gott* je ubrano in s čustveno prepričljivostjo v romantičnem slogu s klasičnimi elementi zazvenela prošnja nemškega skladatelja Felixa Mendelssohna. Toplo in izpovedno je sledil *Tebe pojem*

Sergeja V. Rahmaninova. *Exultate Deo* Francoza Francisa Poulencja je prikazal poznoromantičen slog s posebnostmi v ritmu, v ostri dinamiki, melodiji z njenim valovanjem, ki se kaže v nemirnem doživljanju s pogostimi harmonskimi barvnimi disonancami in modulacijami.

Drugi del koncerta pa je bil posvečen predvsem sodobnim avtorjem. Ob mesecu šmarnic je doživeto zazvenela Ave Maria španskega skladatelja Javija

Busta. Sledili sta skladbi domačih skladateljev, najprej so zapeli molitev *Oče naš* v latinščini Pavleta Merkuja, *Pater noster*, nato prošnjo *Tebe, Gospod* v značilnem slogu Stanka Jerčija. V zadnjem delu je bila na vrsti *Alleluia* skladatelja Randalia Thompsona, himna ameriških študentov, ki jo pojejo ob otvoritvi akademskega leta v Harvardu. Spiritual A. Parkerja in R. Shawa, *I'm going to sing*, je zaključil koncertni program.

Zbor, ki se ponaša s številnimi priznanji, je navdušeni publiko zapel še *Pa se sliš* Karola Pahorja, sledilo je *Opelo* srbskega skladatelja Stevana Mokranjca, zborovodje in ustanovitelja ter direktorja Srbske glasbene šole v Beogradu ter pisca skladb pravoslavne liturgije. Za konec pa je zbor zapel *Kje so tiste stezice*, eno izmed Lavrenčičevih prvih skladb, ki jih je priredil za svoj zbor, ki ga vodi od leta 1985.

Tako je zbor samozvestno in prepričljivo pod izkušenim vodstvom dirigenta Hilarija Lavrenčiča izpeljal koncertni program in s tem počastil dve obletnici.

OBVESTILA

Z NOVIM GLASOM V MEDJUGORJE. Vabimo vas v Medjugorje od 27. do vključno 30. junija letos. Potovanje bo z avtobusom. Potreben je osebni potni list ali fotokopija osebne izkaznice za skupinski potni list. Vpisovanje se začne takoj do zasedbe mest v avtobusu. Prosimo, pohitite z vpisom na uredništvu v Gorici (tel. 0481 533177) in v Trstu (tel. 040 365473) ali pri gospodu Jožku Markuži v Zgoniku (tel. 040 229166). A-kontacija ob vpisu 100,00 evrov.

MOSP IN SKK (ul. Donizetti št. 3) vabita v petek, 17. maja, ob 19. uri na večer z naslovom *Terorizem - nova oblika vojskovanja na bližnjem vzhodu in v svetu*. Predavanje in debato bo vodil Igor Antič.

DRUŠTVO FINŽGARJEV dom z Opčin vabi v četrtek, 30. maja, ob 20.30 v dvorano Finžgarjevega doma na predstavitev knjige dr. Ivana Artača *Nebo je žarelo*. Knjigo, ki je izšla ob avtorjevi osemdesetletnici, je založila Mladika, predstavila pa jo bo prof. Nadja Maganja. Pri predstavitvi bosta sodelovala še člana Radijskega odra Nadia Roncelli in Tomaž Susič.

SOMPD VESELA pomlad prireja Praznik družine v dvorani Finžgarjevega doma (Marijanišče na Opčinah, Dunajska 35) v nedeljo, 19. t.m., ob 17. uri. Prireditve bodo oblikovali OPZ Vesela pomlad, igralska skupina Tamara Petaros in čarodej Roman Frelih, priložnostno misel pa bo podal Jurij Paljk. Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKE izobražencev prireja v ponedeljek, 20. maja, srečanje, posvečeno škedenjski železarni. O tem bosta govorila Dušan Jakomin in Aljoša Vesel. Večer bo v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3, ob 20.30. Vljudno vabljeni!

SLOVENSKO DOBRODELNO društvo vabi člane na redni obč-

ni zbor, ki bo v petek, 24. maja, ob 18. uri (prvo sklicanje je napovedano za četrtek, 23. maja) na sedežu v ulici Mazzini 46/1.

ODBORNIKI SLOVENSKE Vincencijeve konference bodo v maju na razpolago četrti ponedeljek, 27. maja, od 15. do 17. ure.

ŽUPNIJA PROSEK organizira v dneh od 26. avgusta do 29. avgusta izlet na Dunaj. Dobrodošli vsi veseli ljudje. Cena: 170 evrov. Prijave do konca junija. Informacije na št. 040 225170 (po 20. uri), ali na mobilni telefon: 335 8213338. Vabljeni!

VIMENU Duhovske zveze tržaških slovenskih duhovnikov organizira njen predsednik Žarko Škerlj šestdnevno potovanje z avtobusom v Španijo od ponedeljka, 15., do sobote, 20. julija. Ogledali si bomo španska mesta Barcelono, Montserrat in Saragozzo ter nazaj grede še Avignon in Grenoble. Vključeni so vsi polni penzionisti in ogledi z vodiči. Cena je 660 evrov. Ker je zanimanje veliko, se vpišite čimprej, najbolje kar na telefon v Bazovici (telefon, telefonska tajnica in fax št. 040 226117). Zadnji rok je konec meseca maja. Lepo vabljeni.

DAROVİ

ZA POPRAVILO Slomškovega doma v Bazovici: v spomin na pokojno Zoro Pelan darujejo: družina Natural iz Gropade 25 evrov; Pavla in Maruška Stoper 25 evrov; Marija Lalkova 10 evrov.

ZA CERKEV v Gropadi: v spomin na nepozabno teto Marijo Križmančič daruje družina Križmančič iz Bazovice št. 43 20 evrov.

ZA CERKVENI pevski zbor od Sv. Ivana: peti razred Pedagoškega liceja Antona Martina Slomška daruje v spomin na predrago profesorico Nado Žerjal-Zaghet 28 evrov.

ZA MARIJIN dom pri Sv. Ivanu: Matija Hrvatini 25 evrov.

NOVO DRUŠTVO "TIMAVA" V MEDJI VASI IN ŠTIVANU

V ponedeljek, 13. t.m., je v Medji vasi potekal ustanovni občni zbor novega Športno-kulturnega društva Timava. Novo društvo združuje prebivalce iz Medje vasi in Štivana, kjer se je že nekaj let čutila potreba po večji povezanosti na področju športnega, kulturnega in rekreacijskega delovanja. Jedro društva sestavljajo tisti krajanji, ki se že več let aktivno udeležujejo npr. v pripravi na sodelovanje na tradicionalnem vsakoletnem Kraškem pustu na Opčinah. Že junija namestitev izpeljati svetoivansko kresovanje, 16. avgusta pa se bodo spomnili obletnice požiga Medje vasi leta 1944.

POLETNA CENTRA "PIKAPOLONICA" VABITA

Še slab mesec, pa bo tudi letošnje šolsko leto mimo in naši malčki se bodo dokopali do za sluzenih počitnic. Študijski center Melanie Klein, pod pokroviteljstvom Slovenske prosvete, načrtuje prav zanje dva dvojezična poletna centra. Prvi, "Pikapolonica junior", namenjen najmlajšim (od 2. do 6. leta starosti), bo potekal od 1. julija do 2. avgusta v otroškem vrtcu v Bazovici. Drugi, "Pikapolonica senior", pa se bo odvijal v Gropadi, točneje v Kulturnem do-

mu, in bo trajal od 1. julija tja do 30. avgusta, sprejemal pa bo večje otroke, stare od 7. do 13. leta. Rok za vpisovanje poteče konec maja. Za informacije in prijave je na razpolago urad študijskega centra Melanie Klein, v ul. Donizetti 3, in sicer v ponedeljkah in četrtek od 10. do 12. ure, v petkih pa od 15.30 do 17.30. V istih dneh in v istih urah lahko kličete tudi na telefonsko številko 328 4559414.

PRAZNIK DRUŽINE NA OPČINAH

Otroški smeh, petje, razvedrilo za male, njihove starše, none in none. To se obeta vsem, ki se bodo v nedeljo, 19. t.m., odpravili na Opčine na prijeten praznik. Gre za Praznik družine, ki ga prireja SOMPD Vesela pomlad, in sicer ob 17. uri v Finžgarjevem domu. Nastopil bo otroški pevski zbor Vesela pomlad pod vodstvom Irene Pahor, pevci pa bodo potem predali oder mladim igralcem dramske skupine Tamara Petaros, ki se bodo predstavili s kratkim šaljivim prizorčkom *Posebna ponudba*. Napisala in režirala ga je Lučka Peterlin. Književnik in časnikar Jurij Paljk bo staršem in otrokom podal nekaj misli o družini, program pa bo v veliko veselje najmlajših zaključil čarodej Roman Frelih. Vabljeni so torej vsi, ki bi radi preživeli sproščen popoldan v družbi otrok in njihovih staršev.

ŽUPANSKI KANDIDAT V KULTURNEM CENTRU

SSK Z MARJETICO ZA BRANCATIJA

DANIJEL DEVETAK

S tem močnim in jasnim geslom je goriška Slovenska skupnost sprejela županskega kandidata Marjetice Vittoria Brancatija, ki naj tudi s podporo slovenskih glasov končno obrne stran v zgodovini mestne občinske uprave. Srečanje v Kulturnem centru Bratuž v četrtek, 9. t.m., je hotelo biti uradna predstavitev županskega kandidata, štirih kandidatov SSK za občinske svetovalce in kandidatov SSK za rajonske svete na listi Marjetice, ki naj jih naši volivci podprejo na volitvah 26. in 27. maja.

vo dobo, ko moramo biti dejavno soudeleženi kot protagonisti v razvoju mesta. Kot nosilci dveh kultur imamo prednost, ki jo moramo izkoristiti zlasti na ravni mednarodnih odnosov. Božidar Tabaj je poudaril, da imamo s temi volitvami enkratno priložnost, da sedanjo "gosposko" pošljemo domov, saj "nas ne mara". Potreben bo prav vsak glas, je rekel. Na koncu svojega posega je podaril občinstvu briljantno in ganljivo interpretacijo zadnje pridige Bevkovega *Kaplana Martina Čedermaca*, ki se s svojo uporabnostjo in pozivom k zaupanju

FOTO: BUMBAGA

Po lepem glasbenem uvodu, za katerega je poskrbela moška pevska skupina Akord, je pokrajinski tajnik SSK dr. Mirko Špacapan jasno povedal, da Slovenci v Gorici zahtevamo svoje pravice; zato "smo vključili kandidate v listo Marjetice, da bi bili močnejše zastopani". V tej koaliciji, je še rekel Špacapan, bomo lahko uveljavili naš jezik in kulturo. Brancatija lahko upravičeno imamo za človeka, ki bo nadaljeval po poti stališč, ki od vedno označujejo SSK.

Dr. Špacapan je nato prebral imena vseh kandidatov, tako za občinski svet kot za rajonske svete. Prve štiri je poklical k mizi in so se sami tudi predstavili. Silvan Primožič je s sebi značilno klenostjo nekaj povedal o svoji izkušnji predsednika rajonskega sveta za Pevmo-Oslavje-Štmaver. Ugotavljal je, da Gorica umira, ker se zapira in ni prožna; nujno se mora odpreti, če se želi razvijati. Dr. Bernard Špacapan je priznal, da je sprejel kandidaturu za občinskega svetovalca kljub številnim obveznostim, ker je prepričan, da goriški Slovenci stopamo v no-

v zadnjih časih zdi napisana na kožo prav goriškim Slovincem v njihovih preizkušnjah. Predstavila se je tudi mlada Mara Černic, ki je rada sprejela kandidaturu, ker verjame v svojo identiteto in konkretne možnosti razvoja za naše mesto. Razmišljati moramo, je rekla, kaj bo z Gorico, ko bo padla meja; rešili nas bodo kultura, kakovost in profesionalizacija.

Vmes je nekaj besed povedal predsednik rajonskega sveta Štandrež Marjan Breščak, ki je poudaril vlogo (in težave) tega organa pri ohranjanju krajevnih značilnosti. Tehtno razmišljanje o svoji dolgoletni izkušnji na goriški politični areni je posredoval naš glavni urednik prof. Andrej Bratuž, večkratni občinski svetovalec in odbornik. Že od časov Slovenske demokratske zveze je naše politične predstavnike odlikovala klenava vera v rast slovenske manjšine v Italiji, bili so enotni, nastopali so nesebično in junaško. Gorica je že od nekdaj imela, je rekel, večkulturno in večetničen značaj, ki ga mora ohraniti.

DD / STRAN 16

NA GORIŠKI OBČINI

ZADNJA SEJA SLOVENSKE KONZULTE

Prejšnji teden je bila na sežu goriške občine zadnja seja slovenske konzulte. Ob koncu seje je bilo na programu še srečanje s pokrajinsko slovensko konzulto, ki ji predseduje Bernardka Radetič.

Sejo je vodil predsednik dr. Damjan Paulin. Podal je obširno poročilo o delovanju tega posvetovalnega organa v tej mandatni dobi (ki ga objavlja posebej v nadaljevanju). Na seji je tekla beseda o različnih zadevah. Tako posebno o predlogu za poimenovanje slovenskega šolskega centra v ul. Pucini po nadškofu F.B. Sedeju. Prav tako je bilo poudarjeno, da so slovenski občinski svetoval-

ci lipove vejice že pred nekaj desetletji iznesli predlog za poimenovanje ul. Alviano (ki vodi v Malo semenišče) po zadnjem slovenskem goriškem nadškofu, ki je to veličastno stavbo pravzaprav zgradil. Pred leti je bil tu sedež slovenskih srednjih šol, sedaj pa odseka tržaške univerze, ki je stavbo tudi odkupila od nadškofije in jo razširila. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Člani konzulte so še poudarili uspeh knjige Goriza, ki jo je izdala prav slovenska konzulta in je medtem že doživela drugo predstavitev, in sicer v Štandrežu.

OBISK VELEPOSLANIKA PRI SV. SEDEŽU

DOBRODOŠLI MED NAMI, DR. BONUTTI!

Dr. Karel Bonutti, veleposlanik Republike Slovenije v Vatikanu, se je prejšnji teden mudil po rodni Goriški, kjer je obiskal nadškofa Dina De Antonija, pa tudi stare znance in prijatelje. V torek, 7. maja, je njega in gospo v večernih urah sprejelo v Kulturnem centru Lojze Bratuž toplo občinstvo. Srečanje je bilo posebno pomembno, saj ima dr. Bonutti velike zasluge za to, da je bil pred 40 leti na Drevo-redu 20. septembra postavljen Katoliški dom, današnji center Bratuž.

Uvodoma je mlada solopevka Alessandra Schettino ob klavirski spremljavi prof. Borisa Štakula očarala prisotne s samospievoma Benjamina Ipavca in Rada Simonitija, nakar je gosta pozdravila prof. Franka Žgavec, predsednica KC Bratuž. Prof. Lojzka Bratuž je nato orisala življenjsko pot tega uglednega sina goriške zemlje, ki se je leta 1928 rodil v Bukovici. Po maturi v Gorici je študiral socialno ekonomijo in politične vede v Fribourgu v Švici, po poroki pa se je kot politični izseljenec preselil v ZDA. Veliko let je poučeval na clevelandskem in drugih vseučiliščih. V sklopu etničnih študijev je uredil izdajo 20 monografij o največjih narodnostnih skupinah v Clevelandu. Bil je in je še član uglednih ameriških znanstvenih ustanov, izdal je več del zlasti o problematiki etničnih skupnosti s socioekonomskega vidika, prejel je celo vrsto odlikovanj in priznanj. Kot čuteč rojak je opravljal številne funkcije in je veliko naredil za Slovence v Clevelandu, saj je med drugim organiziral slovensko sobotno šolo in predstavniško organizacijo Slovincem v Clevelandu, bil je med

ustanovitelj Slovenke Marijine legije, poskrbel za pouk slovensčine na univerzi itd. V Clevelandu je bil tudi častni konzul, od leta 1998 dalje pa veleposlanik RS pri Sv. sedežu. V letih 1951-54 je sprožil in vodil nabirko za zgraditev Katoliškega doma v Gorici in tako v času, ko je bilo potrebnega za tako pobudo veliko poguma in žrtev, veliko naredil za svoje goriške rojake od daleč.

Sam dr. Bonutti je povedal, da je ponosen na to, kar je postal Katoliški dom. Obisk Gorice je zanj vrnitev domov. Obudil je nekaj spominov na begunstvo, odhod v Rim in nato v ZDA. Ugotovil je, da je narodni čut v izseljenstvu in zamejstvu močnejši kot v matici; tudi zato je bilo zanj nekaj naravnega pomagati zamejcem v času, ko ti niso mogli imeti pomoči za gradnjo kulturnega središča ne od javnih ustanov ne od matice. Na koncu pa je zato vsem prisotnim položil na srce svojo izkušnjo: uresničitev ciljev ni odvisna od števila ljudi, ampak od organiziranega dela.

Marsikdo med navzočimi se je nato oglašil, se zahvalil dr. Bonuttiju za gostoljubnost v ZDA, se dotaknil marsikatero zanimive teme. Gost je med drugim

povedal, da se rad spominja velikih osebnosti, ki so ogromno pomenile za njegovo formacijo, preden je zapustil naša tla. Zlasti so ga zaznamovali Kazimir Humar, Alfonz Čuk, Rudolf Kliniec, Anton Kacin in drugi, "ki so stali ob strani našemu ljudstvu". V ZDA mu je bil v veliko oporo škof Rožman, "mučenik slovenstva". Tudi o svoji izkušnji v vatikanski diplomaciji, ki je danes - tako pravijo tudi Američani - najboljša na svetu, je povedal marsikaj zanimivega. Rad in s ponosom se je povedal, da je slovenska prisotnost v Sv. sedežu vidna in cenjena. V diplomaciji je zelo spoštovan msgr. Jurkovič, pa tudi Leskover, ki je zdaj v Bangladešu, p. Papež, "papežev slikar" p. Rupnik, "ki je spravil ime Slovenije na stopnjo, s katero bi se rade ponašale velike države." Spregovoril je tudi o slovenski Cerkvi in o svojih srečanjih s svetim očetom, "živim svetnikom, ki ima v sebi nadčloveško in nadnaravno notranjo silo."

Na koncu se je prof. Franka Žgavec kot predsednik KC Bratuž, tudi v imenu svojih predhodnikov, zahvalila dr. Bonuttiju za vse, kar je naredil za goriške Slovence.

DD

PREDSTAVITEV KNJIGE GORIZA 1001-2001 V ŠTANDREŽU

Na pobudo slovenske konzulte pri goriški občini, krajevnega rajonskega sveta, KD Oton Župančič in PD Štandrež je bila v četrtek, 9. maja, v župnijski dvorani A. Gregorčič v Štandrežu predstavitev publikacije *Goriza 1001-2001*. O knjigi, ki ima podnaslov *Slovenci v Gorici*, sta spregovorila predsednik konzulte, ki je knjigo izdala, Damjan Paulin, in njen urednik Aldo Rupel. Poudarjena je bila pomembnost te pobude, ki specifično govori o Slovencih v Gorici, ki pa je pritegnila veliko pozornosti tudi širše goriške stvarnosti. Bogata in obsejna knjiga je namreč večjezična in torej dostopna vsem Goričanom, ki tako lahko spoznajo našo tisoletno zgodovino in ustvarjalno prisotnost v goriškem prostoru.

Predstavitev zbornika bo tudi v Štmavru, in sicer v četrtek, 23. maja, ob 20.30, v prostorih društva Sabotin, bivše osnovne šole.

NAJVIŠJI MLAJ V ŠTEVERJANU, NAJLEPŠI PA V ŠEMPASU

V Jeremišču je bilo v soboto, 11. maja, kljub deževnemu vremenu zelo živahno in prijetno družabnost se je zavlekla v noč. Domačini so za ta dan povabili skupine, ki so sodelovale pri natečaju Naj, naj, naj... goriški mlaj. Skupno se jih je prijavilo 28 iz raznih krajev širše Goriške. Ocenjevalno komisijo, ki si je ogledala vse prijavljene mlaje, so sestavljali etnolog Andrej Malnič, slikar Pavel Medvedšek, fotograf Rafael Podobnik in Zdenko Vogrič ter arhitekt Arturo Bresciani. Na sobotnem srečanju so proglasili zmagovalce natečaja. Najvišji mlaj je komisija ugotovila v Števerjanu, kjer so ga postavili člani društva F.B. Sedej. Za najlepšega pa so proglasili mlaj, ki so ga dvignili v Šempasu. Na natečaju sta sodelovali tudi osnovni šoli s Plešivega in iz Renč.

IN MEMORIAM

RAFAELA MAKUC

Velika množica domačinov, znancev in prijateljev je 15. t.m. pospremila k zadnjemu počitku na štandreško pokopališče Rafaela Makuc, ki bi čez nekaj mesecev dopolnila 100 let življenja. Pokojnica je bila zelo priljubljena v domačem kraju in tudi v širšem prostoru. Bila je izredno aktivna in zavzeta za kulturno delo, vedno pripravljena pri organizaciji družabnih srečanj. Bila je namreč tudi odlična kuharica, pravi steber vaškega življenja. Ze zelo mlada se je aktivno vključila v domačo zborovsko dejavnost. Med prvo svetovno vojno je bila prisiljena z družino zapustiti domači kraj, ki se je znašel v prvi frontni črti. Vsa vojna leta je preživela v raznih taboriščih v okolici Dunaja. Ko se je po vojni vrnila iz taborišča in je izvedela, da se je z ruske fronte vrnil tudi organist Franc Lupin, ki je že pred vojno orglal in vodil cerkveno petje v štandreški cerkvi, ga je obiskala in zaprosila, da bi v Štandrežu spet začel z vajami za cerkveno in narodno petje. Takrat so se lahko na vajah zbirala le dekleta, fanje in moške so bili preveč zaposleni pri povojni obnovi porušene štandreške. Dvanajst deklet je imelo prve vaje v leseni bara-

ki blizu večjega lesenega pokritega prostora, ki je služil za cerkvene obrede. Veliko ljubezen do petja je ohranila do smrti. Dokler ji je zdravile dopuščalo, je redno hodila k pevskim vajam in na kor domače cerkve. Vedno je nagovarjala mladino, naj ljubi slovensko pesem in naj rada prepeva. Zelo je bila vesela, ko so ji pevci ob življenjskih jubilejih zapeli kako slovensko narodno. Tudi na zadnji poti so ji peči zapeli v slovo.

Za dolgoletno sodelovanje na zborovskem področju je leta 1975 prejela posebno priznanje PD Štandrež. Ob 30. obletnici Zveze slovenske katoliške prosvete pa je bila leta 1989 deležna priznanja za zvestobo zborovskemu petju. Dokler je lahko hodila, je zvesto obiskovala domačo cerkev in verske obrede. Prisotna je bila na vseh prireditvah. Veliko je naredila za ohranitev slovenskih značilnosti domačega kraja.

Hvala, gospa Rafaela, za vaš zgled in za vaše veliko delo. Naj vam bo Gospod bogat plačnik.

DP

PREJELI SMO

ZA POPOLNEJŠO INFORMACIJO

Remo Devetak iz Sovodenj je hvalevredno pregledal knjige in časopise povojnega časa in napisal kratko študijo z naslovom *Goriška pokrajinska uprava in Slovenci po letu 1951*, ki jo objavljate v nadaljevanjih v Novem glasu.

Prebral sem tri dosedanja nadaljevanja. Ker želim, da bodo Vaši bralci popolno informirani, čutim dolžnost dodati nekaj manjkajočih podatkov, za katere sem gotov, da mi bo g. Remo Devetak hvaležen, in jih vnesel v svoj zapis, ki ga najbrž namerava objaviti v drugačni obliki.

1. Na pokrajinskih volitvah leta 1951 nista bila izvoljena samo Slovenca Viljem Nanut (DFS) in odv. Avgust Sfiligoj (SDZ), marveč še dva druga Slovenca: Franc Toroš in Mira Rijavec, prvi kot neodvisen na koalicijski listi komunistov in socialistov v Krminu, druga na isti listi na Tržiškem. Franc Toroš je celo, kot najstarejši svetovalec, vodil 26. junija prvo seja sveta in, ko je pozdravil tudi v slovensčini, se je nanj vsula ploha psov.

2. Druge pokrajinske volitve so bile v decembru in ne v ja-

nuarju 1956. Sestavljena je bila enotna levičarska koalicija med KPI, PSI in Neodvisno socialistično zvezo (NZS - USI), ki je nasledila DFS. S tem znakom so bili kandidati NZS v štirih okrožjih.

3. Leta 1961 so bili izvoljeni dr. Andrej Makuc za SDZ, Ivo Marinčič za PSI in Marija Selič za KPI. Pisec omenja v oklepaju njen poitalijančen priimek Selli. Pravilno in pošteno bi bilo napisati, prav tako v oklepaju, tudi poitalijančen priimek odv. Makuca (Macuzzi) in najbrž tudi kakšnega drugega svetovalca iz kasnejše dobe.

4. Dovoljujem si avtorja spisa opozoriti, da je pokrajinska uprava sestavljena tudi iz predsednika in odbornikov, ki so izhajali iz vrst svetovalcev. Leta 1965 sem bil namreč izvoljen za učinkovitega odbornika, leta 1970 pa za podpredsednika, prvega po vojni in žal, vsaj do sedaj, tudi edinega. Odstopil sem leta 1973 zaradi spora med demokrati in socialisti. Namesto mene je bila izvoljena v ožji odbor gdč. Marija Ferletič kot nadomestna odbornica. To funkcijo je opravljala tudi kasneje; sledili so ji še drugi, kar bomo najbrž brali v prihodnjih nadaljevanjih Devetakevega spisa.

Lep pozdrav,
MARKO WALTRITSCH

SEDMI DAN DRUŽINE

JEREMITIŠČE 2002

HARJET DORNIK

V nedeljo, 12. maja, se je štideset prijateljskih družin iz SD Sončnica zbralo na Jeremitišču, da bi na Zornovi domačiji in okolišnjih zelenih površinah skupaj preživele 7. Dan družine. Letos smo se za organizacijo tega prazničnega dne povezali z Rumarji, da bi jim izpričali solidarnost v tem težkem času in tudi zato, ker nas oboje odlikuje skupna značilnost, da "se ne damo".

Naš jutranji program je potekal na prostornem pokošnem travniku, ki so nam ga prijazno odstopili Zavadlavovi. Za sproščeno dopoldne v skupnosti smo primerno kraju izbrali predvsem stare otroške skupinske igre iz naše kmečke in krajevne tradicije, v katerih so pred toliko leti uživali otroci po vaseh in mestnih četrtih. Na postojanki, ki jo je vodil Andrej Fajt, so se člani štirih skupin pomerili v igri pindul pandul in skušali odbiti pindula čim dlje, na postojanki Andreja Vogriča pa so se odrasli in otroci v okviru poligona preizkusili v različnih igrah: samokolnici, ciljanju s škuljami, skakanju po začrtanih kvadratih in z žakli, hoji s hoduljami, gimkani in kazenskem strelu. Na Maurovi postojanki, kjer sta bili tudi v posebni ocenjevalni komisiji gospe Nada in Mara, je bilo treba pokazati, kako znamo saditi solato, potem ko smo predhodno pripravili teren. Na četrti postojanki so člani skupin pod

nadzorstvom Jana in Harjet skušali s pomočjo posebne frače zadeti "bidon", "bidonček" ali steklenico. Iz vseh koncev travnika se je dvigalo glasno navijanje in zmagoslavno vzklikanje, tako da je bilo jutro res polno veselja. Do opoldanske mase je preostalo še dovolj časa, da so se skupine vneto pomerile tudi v igri med dvema ognjema, kjer so posebno blesteli atletski člani in članice naših družin.

Opoldne smo se vsi umirili pri maši, ki je približno po dvesto letih potekala v kapeli ob Zornovi domačiji, kjer je svoje dni prebival samotarski pater Francišek Bonafiglia. Po maši, ki jo je daroval župnik Karlo Bolčina, je o življenju tega posebneža in v tem kraju, pa tudi o bodočih upih in načrtih spregovorila domačinka Vanda Srebotnjak. Nato smo se premaknili pod široko lopo, kjer smo lahko

bavo je nekaj parov zagrizeno pomerilo svojo telesno vztrajnost in moč v igri konjev in konjenikov. Pri zadnji igri so se pod pretečimi oblaki razvrstili ob ogromni vrvi malodane vsi prisotni. Pri vleku vrvi so pokazali svojo očitno premoč otroci in žene proti samozvanim družinskim poglavarjem. Lahen dež nas je zatem pregnal pod lopo, kjer je bila na vrsti razglasitev točk in zmagovalcev. Letos si je priborila pet brezplačnih tednov v poletnem središču druga skupina. Ker je sonce spet posijalo in se je dvignilo še malo vetra, smo za konec spustili v nebo še nekaj zmajev.

Prijatelji iz SD Sončnica izrekamo vsem Rumarjem, ki so nas zelo lepo pogostili in omogočili vsem res lep praznični dan, toplo zahvalo. Posebna zahvala naj gre Vandji, Oskarju, Majdi, Bojanu, Zavadlavovim ter gospo Nadi in Mari. Hvala ležni pa smo tudi tistim članom, ki prihajajo vsako leto k nam iz Slovenije in s Tržaškega, številnim drugim osebam, ki so nas ta dan obiskali, ter mladim družinam, ki so se nam pridružile v zadnjem času in s katerimi bomo lahko delili nadaljnjo skupno pot.

okusili dobro kosilo, ki je nastalo po dragocenih kuharskih izkušnjah Ani, Ane in Paole.

Popoldne so bila na vrsti presenečenja. Vsak otrok je po kosilu dobil v roke posebno vozovnico za vožnjo z vozikom na konjsko vprego. Vlekla jo je Miška, ki je na koncu svojih naporov bila tudi deležna skupaj z Oskarjem posebnega televizijskega intervjuja. Ni potrebno poudariti, kako je bila ta vožnja po Jeremitišču velik užitek prav za vse otroke. Za nadaljnjo za-

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

PRAZNIK ŠPARGLJEV

SOBOTA, 18. MAJA

- ob 17. uri slikarski ex-tempore
- ob 20.30 plesna zabava z ansamblom Kvintet Mi

NEDELJA, 19. MAJA

- ob 19. uri Otroški zbor Vrh sv. Mihaela, Plesna šola Urška iz Nove Gorice, Plesna skupina SCGV Emil Komel
- ob 20.30 Plesna zabava z ansamblom Zamejski kvintet

SOBOTA, 25. MAJA

- ob 20.30 plesna zabava z ansamblom Oasi

NEDELJA, 26. MAJA

- ob 17. uri srečanje pritrkovalcev
- ob 19. uri MePZ Podgora, nagrajevanja, enodejanka Dramske skupine PD Štandrež *Konec pravljic ali...*, režija Janez Starina
- ob 20.30 plesna zabava z ansamblom Kraški kvintet

V primeru slabega vremena bo kulturni program potekal v prostorih župnijske dvorane v Štandrežu
Na voljo odlični šparglji, domača jedača in pijača

BOGAT SREČOLOV
FOTOGRAFSKI NATEČAJ

POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

BANCA DI CREDITO COOPERATIVO DOBERDÒ e SAVOGNA
ZADRUŽNA BANKA DOBERDOB in SOVODNJE
www.bccdos.it

ZADRUŽNA BANKA DOBERDOB IN SOVODNJE

Vabi člane, da se udeležijo rednega občnega zbora, ki bo ob drugem sklicanju

V PETEK, 17. MAJA 2002, ob 19.00 URI

v župnijski dvorani v Doberdobu

s sledečim dnevnim redom:

Poročila ter odobritev bilance za leto 2001;

Volitve v zadružne organe;

Razno.

UPRAVNI SVET

DAROVI

ZA MISIJONARJA Danila Lisjaka: N.N. 50,00 evrov.

ZA MISIJONARJA g. Ivana Štanta: N.N. Vrh 50,00; N.N. Vrh 50,00 evrov.

ZA CERKEV na Peči: Bernarda Novak Malič namesto cvetja na grob sestrice Ladke 20,00 evrov.

ZA CERKEV v Rupi: Gianfranco Ughi ob krstu trojčkov Alessie, Francesca in Simoneja 50,00 evrov.

ZA CERKEV na Vrhju: Ada Pernarčič za cvetje 5,00 evrov.

OBVESTILI

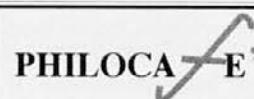
Z NOVIM GLASOM V MEDJUGORJE. Vabimo v Medjugorje od 27. do 30. junija. Potovanje bo z avtobusom. Potreben je osebni potni list ali fotokopija oseb-

ne izkaznice za skupinski potni list. Vpisovanje se začne takoj do zasedbe mest. Pohitite z vpisom na uradništvu v Gorici (tel. 0481 533177) in Trstu (tel. 040 365473) ali pri g. Jožku Markuži v Zgoniku (tel. 040 229166). Akontacija ob vpisu 100,00 E.

BIVŠI DIJAKI, ki so v 50. letih obiskovali nižjo srednjo šolo v Gorici, se bodo srečali s takratnimi profesorji v četrtek, 23. maja, ob 20. uri v restavraciji Nanut na Tržaški ulici. Kdor želi na srečanje, naj pokliče tel. št. 0481 21893 oziroma 0481 82252, in to čimprej.

ČESTITKE

Noni Roziki, ki je v nedeljo praznovala 80. rojstni dan, voščimo še mnogo zdravja in veselja Viljena, Marko, Demitrij, Tamara, Darin, Marina in Letizia.

PO STARI TRADICIJI
PRIJETEN IN ZANIMIV VEČER
OB SKODELICI KAVE

Giampaolo Salvini, urednik revije *La Civiltà Cattolica*
"ETIKA IN GLOBALIZACIJA"

ponedeljek, 20. maja, ob 20.45, v kavarni-restavraciji Euro Diplomat Hotela, Gorica, Korzo Italia, 63

ŠTUDIJSKO RAZISKOVALNI FORUM ZA KULTURO

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

vabi na predstavitev
zbirke poezij - knjižnega prvenca

Majde Artač Sturman

ŽEJNI OLEANDER

GORICA - četrtek, 23. maja 2002, ob 18. uri
Komorna dvorana Kulturnega centra Lojze Bratuž
Drevored 20. septembra 85

TRST - sredo, 29. maja 2002, ob 18.30
Tržaška knjigarna, ul. sv. Frančiška 20

Ob prisotnosti avtorice in založnika
bo o zbirki spregovoril pesnik in časnikar Jurij Paljk.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMEL GORICA

KOLEDAR

DEJAVNOSTI OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA

Velika dvorana KC Bratuž, sobota, 18. maja, ob 19.30
PIKAPOLONICA IN DRUGE ŽIVALICE
POJEJO, PLESEJO, IGRAJO

Sedež pevskih zborov v Devinu, ponedeljek, 20. maja, ob 19. uri
ZAKLJUČNI ŠOLSKI NASTOP

Komorna dvorana KC Bratuž, petek, 24. maja, ob 19. uri
ŠOLSKI NASTOP

OŠ L. Zorzut na Plešivem, ponedeljek, 27. maja, ob 19.30
ZAKLJUČNI ŠOLSKI NASTOP

Sedežev dom v Števerjanu, torek, 28. maja, ob 18. uri
ŠOLSKI NASTOP

Palača Lantieri-Levetzow v Gorici, četrtek, 30. maja, ob 20.30
VESELICA

Abonmajska prireditev ob 100-letnici
Pevskega in glasbenega društva

Župnijska dvorana v Doberdobu, ponedeljek, 3. junija, ob 18.30
ZAKLJUČNI ŠOLSKI NASTOP

Velika dvorana KC Bratuž, sredo, 5. junija, ob 19.30
BALET, VESELJAKI, MLADI SOLISTI

Dvorana pokrajinskega muzeja na Goriškem gradu,
ponedeljek, 10. junija, ob 20.30
KITARA, KLA VIR, VIOLINA

Velika dvorana KC Bratuž, sredo, 12. junija, ob 20.30
V GALERIJ ZVOKOV IN GLASOV
ŠOLSKI ZBOR, SOLISTI, KOMORNE SKUPINE

SREČANJA 2002

Skupnost družin Sončnica je organiziral tudi za letošnje leto poletno središče Srečanja 2002, ki bo od 10. junija do 12. julija vsako dopoldne, od 7.45 do 13.15 v Zavodu sv. Družine v ul. Don Bosco v Gorici. Otroke od 4. do 12. leta čakajo krasen vrt, športna igrišča, bazen, delavnice, izleti, ples, petje, glasba, pustolovščine, kajakaštvo, ročne spretnosti itd. Ker je število razpoložljivih mest omejeno, najstari čimprej vpišejo otroke in si s tem zagotovijo mesto. Vsi, ki bodo izkoristili predvpis (od 20. do 24. maja), bodo imeli popust. Vpisovanje in informacije: na sedežu SSO v Gorici, tel. 0481 536455 od 8.30 do 12.30, od 15. do 17. ure. Ne zamudite te priložnosti!

NABOŽNA GLASBA

V petek, 17. t.m., bo ob 20.30 v cerkvi na Travniku zadnje srečanje z duhovno glasbo. Nastopili bodo goriški pevci.

V SPOMIN NA S. KUŠTRINA

PD Podgora in VZPI-ANPI se bosta z rajonskim svetom v nedeljo, 19. t.m., ob 18. uri s pesmijo in besedo poklonila pok. Stanku Kuštrinu.

SPD VABI NA VRŠIČ

Slovensko planinsko društvo prireja 9. junija avtobusni izlet na 31. Srečanje planinskih društev na Vršiču. Prijave na sedežu društva ob sredah med 11. in 12. uro ter ob četrtek med 19. in 20. Predviden je krajši (ca. enourni) pohod, ob vrnitvi pa ogled muzeja v Kobaridu.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostale prispevke objavili prihodnjič. Ured.

KOROŠKA

NEPOZABEN VODITELJ KOROŠKIH SLOVENCEV

JANKO KULMESCH

Dr. Joško Tischler (1902 - 1979) bi 8. maja obhajal 100. rojstni dan. Njegova narodno-politična pot je bila pokrita z obilico trnja, toliko trajnejši pa so njeni sledovi v korist narodni skupnosti.

"Za 5. november 1945 je bila v Mohorjevi hiši sklicana nenadna seja, na kateri je bilo navzočih približno 60 udeležencev. Tam je bilo sklenjeno, da na volitvah za koroški deželni zbor 25. novembra 1945 ne nastopimo kot samostojna lista, ki je bila že vložena. Od teh volitev koroški Slovenci nismo bili prisotni v vsem času, ko so potekali razgovori o Avstrijski državni pogodbi. To je bila zgodovinska napaka. Če hočemo na Koroškem slovensko vprašanje reševati ali rešiti, moramo Slovenci biti prisotni. Če nismo prisotni, ni tega vprašanja. In v tem pomembnem času nismo bili prisotni."

Tako je dejal dr. Joško Tischler, pobudnik dvojezičnega šolstva na Koroškem (1945), oče Slovenske gimnazije v Celovcu (1957) in ustanovitelj NSKS - Narodnega sveta koroških Slovencev (1949), v pogovoru za Naš tednik (1978), v enem svojih redkih intervjujev. Te njegove besede dokumentirajo vso tragiko, zaradi katere slovenska narodna skupnost na Koroškem še danes trpi - saj so vsi poznejši poizkusi, da bi dosegla samostojnega, izključno manjšinskega poslanca do danes spodleteli.

Če bi se Tischler uveljavil novembra 1945, ob prvih deželnozborskih volitvah po osvoboditvi Avstrije izpod nacističnega režima, bi koroški Slovenci s precejšnjo verjetnostjo še danes imeli svoje deželnozborsko zastopstvo. Takrat so bile možnosti za uspešni volilni nastop naravnost idealne. Predvolilno ozračje je bilo izredno ugodno za slovensko kandidacijo, predvsem zaradi poraza nacistov, v narodni skupnosti sami pa je vladalo pravo navdušenje. Vsi koroški politični dejavniki so izhajali iz tega, da bo slovenska lista zanesljivo dosegla mandat, če ne dva. Tega se je dobro zavedal tudi Tischler. Zato je kot prvi predsednik Pokrajinskega odbora OF za Slovensko Koroško do ustanovitve NSKS edino politično zastopstvo koroških Slovencev - vložil slovensko listo.

Pa je prišlo drugače. Na omenjeni seji v Mohorjevi hiši 5. novembra 1945 je pretežni del vodstva OF po nalogu svojih ljubljanskih režiserjev prisililo Tischlerja, da umakne samostojno slovensko listo. Njihovo uradno stališče je bilo, da naj bi Tischler s to kandidacijo izdal prizadevanja za priključitev manjšinskega teritorija k Sloveniji oz. takratni Ljudski republiki Jugoslaviji.

Vendar to ni bil resnični povod za prisilni umik slovenske liste: vodstvo OF je hotelo, da bi koroški Slovenci v čim večji meri podprli Komunistično partijo Avstrije (KPA). To je, potem ko je Tischler takoj po zahtevnem umiku slovenske liste odstopil kot predsednik OF, tudi podkrepilo z javnim volilnim proglasom za KPA. Večje zлага-

nosti in cinizma, ki ga je uganjalo koroško vodstvo OF v režiji svojih ljubljanskih botrov, si je težko predstavljati: izdalo je volilni proglas za KPA, čeprav so avstrijski komunisti odločno odklanjali priključitev. Tako je glavni šef KPA Ernst Fischer na predvolilnem zborovanju novembra 1945 v Celovcu javno zatrjeval: "Tudi komunistu Titu nobenega kvadratnega centimetra koroške zemlje!"

Slovensko ljudstvo, v glavnem zavezano krščanski tradiciji, pozivu OF v pretežni meri ni sledilo. Tako je večinoma glasovalo za koroške socialne in krščanske demokrate - narodnopolitično pa postalo osamljeno, bilo podobno siroti brez staršev in doma. Narodna skupnost se je znašla v položaju brez vsakršne perspektive za prihodnost, da, za preživetje. Poleg tega je najkasneje leta 1949 postalo jasno, da ne bo prišlo do spremembe avstrijskih meja.

Tako so se dr. Joško Tischler in njegovi sotrudniki čutili primorane, da omogočijo koroškim Slovincem novo "skupno streho" - Narodni svet koroških Slovencev. Ustanovni občni zbor je bil 28. junija 1949 v celovski Mohorjevi, Tischler pa je postal njegov prvi predsednik in izvajal to funkcijo do leta 1960. Leta 1972 je bil na željo mladih (dr. Matevž Grilc, Karel Smolle, mag. Filip Warasch) ponovno izvoljen za predsednika - dokler leta 1976 ni dokončno zaokrožil svojega narodnopolitičnega poslanstva, s tem da je predal predsedniško funkcijo svojemu "učencu" dr. Matevžu Grilcu, ki je vodil NSKS celih devetnajst let.

"Biti moramo politično samostojni in prisotni", je bilo za Tischlerjevo narodnopolitično delovanje prvo osnovno vodilo. Drugo, zanj nič manj pomembno, je bilo: koroški Slovenci smo del slovenskega naroda, nujno potrebni so zato tudi čim tesnejši ter enakopravni stiki z matičnim narodom in njegovo državo. Ne glede na nično vlogo, ki jo je v povojnih letih na lastni koži občutil s strani ljubljane in ki je privedla do dramatičnega razkola v narodni skupnosti, so se mu globoko vtisnile v spomin tudi besede, ki mu jih je povedal predvojni voditelj Slovenije Dr. Korošec leta 1939 na obisku v Begunjah: Najslabša Jugoslavija je za koroške Slovence še vedno najboljša. Tischler sam pa je vedno spet poudarjal: Slovenija nima samo pravice podpirati koroških Slovencev, to je predvsem njena dolžnost.

V tem smislu je NSKS leta 1972, ko je Tischler ponovno prevzel njegovo krmilo, začel redno sodelovati z uradnimi predstavniki ljubljanske in beograjske vlade. Vsaka stran se je zavezala, da bo upoštevala načelo nevmešavanja in gradila vsestransko sodelovanje izključno na narodnopolitičnih temeljih. Tischler sam je v omenjenem intervjuju za Naš tednik opisal to sodelovanje takole:

"Že na prvem občnem zboru NSKS leta 1949 smo jasno izpovedali, da smo del slovenskega naroda. Zato je tudi samoumevno, da smo tedaj, ko je bila dana možnost navezati stike s predstavniki slovenskega naroda, ta stik tudi iskali. Veselili smo se realnega gledanja tudi z jugoslovanske strani."

Tischlerjeva aktivna narodnopolitična pot je bila pokrita z obilico trnja, toliko trajnejši pa so njeni sledovi v korist narodni skupnosti. To velja predvsem tudi za Tischlerjevo življenjsko delo - ustanovitev Slovenske gimnazije. Tako je ustanovitelj NSKS eden redkih slovenskih povojnih politikov na Koroškem, ki pri pripadnikih narodne skupnosti še danes uživa neminljivo spoštovanje, ne glede na njihovo starost ali politično in svetovno nazorsko prepričanje. Bil je namreč tako njegov zvesti "učenec" dr. Matevž Grilc, predvsem tudi mož, ki je služil slovenskemu ljudstvu nesebično in bil prepričljiv, ker svojim načelom ni sledil v besedah, toliko bolj pa v dejanjih.

Spet se bo začelo, bi lahko naslovili ta zapis, saj bomo skušali reči nekaj besed o nogometu, ki bo čez nekaj tednov postal predmet vsakdanjih in nevzakdanjih pogovorov. Na Daljnem vzhodu bo namreč steklo svetovno nogometno prvenstvo, na katerem bosta nastopili tudi enajsterici Slovenije in Italije, držav, na kateri smo Slovenci, ki živimo v Italiji, tako in drugače navezani, tudi odvisni, če že hočemo vsaj omeniti našo razdvojenost med domovino in državo, v kateri nam je dano živeti.

Eno stvar pa lahko že takoj zapišemo, in sicer dejstvo, da boste v naših krajih sredi naše narodne skupnosti izjemno težko našli človeka, ki bi navijal za italijansko nogometno reprezentanco. To se vleče že iz časov, ko je še igrala jugoslovanska nogometna vrsta in danes, ko igra slovenska enajsterica, ni nobene novosti: navija se za slovensko vrsto, nikdar za "azzurre". V tem ni nobenega nacionalizma, kaj šele šovinizma, ampak čisto preprosto dejstvo, da je pač nogomet športna igra, ki ljudi deli na tiste, ki imajo do nje odnos, in na tiste, ki ob zogobrcu ostanejo hladni in zato do te igre, ki jo igrajo v svetu milijoni, gledajo pa milijarde ljudi, nimajo nobenega odnosa.

Seveda bi bilo smešno, če bi sedaj zapisali, da je nogomet izrazilo moška igra in da so zato predvsem ženske tiste, ki ostajajo pri nogometu hladne. Res je sicer, da nogomet igrajo predvsem fantje, kot je tudi res, da je največ privrženecv nogometa prav med moškim delom prebivalstva, a res je tudi, da je vse

26. IN 27. MAJA

VOLITVE ZA NOVEGA ŽUPANA

26. in 27. maja bodo upravne volitve zajele tudi nekatere občine v videmski pokrajini. Letos zapade mandat tudi občini Trbiž in bodo na Tromeji volitve za obnovo mesta prvega občana in občinskega sveta.

V tem mandatu je občino vodil predstavnik desne sredine Baritussio, ki se je posebno izkazal v odnosu do naše skupnosti. S svojo prisotnostjo na naših prireditvah v Kanalski dolini je pokazal nam precej neznano lice desne sredine oz. NZ, ki mu pripada. Baritussio se je spet kandidiral za mesto župana, zoperstavil se mu bo predstavnik Oljke. Soočenje med njima za mesto trbiškega župana je že tretje po vrsti. V prvem mandatu se je izkazal kandidat leve sredine, v zadnjem je zmagal predstavnik desne sredine. Velja povedati, da je na zadnjih volitvah Baritussio precej močno zmagal, ob tem pa ni računal na podporo Severne lige, do katere je letos prišlo, kar pomeni, da velja za favorita za potrditev na županskem mestu. Z našega zornega kota velja poudariti, da med številnimi kandidati šestih list, ki bodo podpirale enega ali drugega kandidata, ni nobenega predstavnika naše narodnostne skupnosti, ki bi kandidiral za mesto občinskega svetovvalca.

DENAR ZA DVOJEZIČNI CENTER V ŠPETRU

SLOVENSKA ŠOLA S SVOJIM POSLANSTVOM NAPREJ

Pred kratkim so si v Špetru zares lahko oddahnili, saj je ravnateljica dvojezičnega šolskega centra v Špetru prof. Živa Gruden sporočila, da je dobila iz Rima zagotovila za denar in bo tako lahko pomembna slovenska šolska ustanova lahko nemoteno delovala naprej. To novico je kasneje potrdil tudi edini slovenski senator v Rimu Miloš Budin, ki je tudi povedal, da naj bi šlo za zamudo pri izplačilu finančnih sredstev za dvojezični šolski center predvsem iz birokratskih razlogov. Kot je znano, je pred kratkim šolski sindikat CGIL vso javnost v naši deželi opozoril na nevzdržno stanje v šolskem centru v Špetru, kjer za-

posleni zaradi zamude pri financiranju njihovega delovanja že štiri mesece niso dobili mesečnih plač, pa čeprav je zaščitni zakon za slovensko manjšino zagotovil sredstva za dvojezični šolski center v Špetru, ki je tudi postala državni šolski zavod.

Do izplačila finančnih sredstev seveda ni prišlo samo od sebe, saj se je ravnateljica Živa Gruden podala v Rim 3. t.m. Z njo sta bila v delegaciji še predsednik šolskega okoliškega sveta Bruno Chiuch in deželni tajnik sindikata CGIL Antonio Luongo, ki so skupaj s senatorjem Budinom odšli na ministrstvo za šolstvo.

SREČANJE ZBOROV

Združenje Unione societa' corali italiane iz dežele Furlanije-Juljske krajine prireja že vrsto let deželno srečanje zborov Choralia. Vsakič poteka srečanje zborov v drugem kraju in v sodelovanju z eno izmed članic USC-ja. Letos, ko si je glavno organizacijsko breme prevzela ZSKD, bo Deželno zborovsko srečanje v petek, 24., in v soboto, 25. maja, v cerkvi Sv. Frančiška v Čedadu. Prvi večer je namenjen sakralnemu repertoarju, nastopili pa bodo Gruppo corale "Sot el agnù" iz Galleriana di Lestizza na Videmskem, Corale di Rauscedo iz Pordenona, Coro "Hortus musicus" iz Trsta in Gruppo corale "Ars musica" iz Gorice.

Sobota, 25. maja, bo posvečena ljudski in posvetni glasbi, nastopili pa bodo zbor "Beneške korenine" iz Srednje, Societa' corale "Santa Maria Maggiore" iz Trsta, Coro "G. Peresson" iz Piano d'Arta in gostujoči zbor Coro "Sette laghi" iz Vareseja.

Oba večera se bosta začela ob 21. uri.

OBVESTILO

KD IVAN Trinko vabi v sklopu pobude Poznejmo se, na predstavitev fotomonografije Rezija Milana Grega in Roberta Dapita. Občinska dvorana v Špetru, 17. t.m., ob 20. uri.

GLOSA JURIJ PALJK

O NOGOMETU

Več punc in žensk, ki ob nogometu niso ravnodušne, kar se bo ponovno videlo čez slab mesec dni, ko se bo svetovno nogometno prvenstvo razvilo v dogodek brez primere. Sredstva obveščanja, da ne rečemo vedno lepo po slovensko mediji, bodo dobesedno ponorela in ljudje bodo vedeli kar naenkrat vse o nogometu.

Ob jutranji kavi boste že vedeli, kako so igrali na Daljnem vzhodu eni in drugi in v službi boste s kolegi do onemoglosti komentirali slabo podajo Zahoviča ali kakega drugega napadalca, kot se vam bodo tudi zaiskrile oči ob spominu na kak lep gol, ki ga bo dal kak slovenski reprezentant, če ga bo seveda sploh dal.

Italijanski in tudi slovenski časopisi, da niti ne omenimo radia in televizije, bodo polni novic o nogometu in o počutju "naših" in vaših nogometašev. V baru, kjer boste srebali kavo, bo ob šanku vrsta nogometnih selektorjev, ki bodo drug drugega mu in seveda vam dajali nasvete, kako bo potrebno igrati proti Španiji ali Hrvaški, kot bodo seveda tudi vedeli za vse napake, če bo že italijanska vrsta izgubila kako uvodno tekmo ali pa zaigrala z neodločenim rezultatom.

Neverjetno je prav to, koliko trenerjev in selektorjev se ob svetovnem nogometnem prvenstvu pojavi v naši sredi! Vsi vedo vse, celo to, kaj je pojedel Ronaldo, da ni zmoget teči tako hitro, kot sicer ponavadi teče!

Nekateri bodo vedeli za vse operacije, ki jih je na kolenu prestal ta in oni igralec, drugi bodo vedeli povedati veliko o Zidanu in tretji o tem, zakaj nemška vrsta danes ni več taka, kot je bila nekoč, ko so "pancerji" s svojo vztrajnostjo in telesno pripravljenostjo spravljeni v obup sicer že pregovorno bolj fantazije polne "azzurre".

Na poti iz službe domov boste v avtu poslušali komentarje in vsevedneže, ki bodo do onemoglosti vsemu svetu ponovno povedali, kako so sami že pred prvenstvom vedeli, da ni prav, "ker Trap ni vzel na Japonsko in v Korejo tudi Baggia!" Četrti vam bodo zaupali, da so že pred začetkom prvenstva vedeli, "kako slovenska vrsta ni imela nobene šanse." Če pa bo Slovenija šla slučajno v drugi krog, kar je, resnici na ljubo povedano, težko izvedljivo, a ne nemogoče, bodo vedeli povedati, da tudi slepa kura zlato zrna najde, ali pa bodo dodali tisto znano o tem, kako res da je, da je žoga okrogla.

Otroci in najstniki bodo hodili okrog v majicah z napismi slavnihi nogometašev in z velikimi številkami na hrbtu; niti vedeli ne boste, od kod so se zastave vzele, a ob vsaki zmagi tako ene reprezentance kot druge se bodo pojavile državne zastave, dolge kolone vozil, iz katerih bodo z izbuljenimi očmi viseli mladeniči, ki bodo s hrupnim glasom tulili svoje veselje, nekam v zrak in proti vam, predvsem pa sami sebi in sebi enakim.

Doma boste lahko med tekmo Italije v miru sedeli v kuhinji pri odprtem oknu in slišali boste tako tišino, ki je niste vajeni. V mestu bo tak mir, da sami sebi ne boste mogli verjeti, da je kaj takega mogoče. Niti enega samega avta ne bo na cesti, ker bodo vsi ali skoraj vsi doma pred škatlo, ki ji rečemo televizija. Ker pa bodo letos nogometne tekme zaradi prizorišča na Daljnem vzhodu pri nas predvajane v jutranjih in prvih popoldanskih urah, bodo prodajalci tevejkov prodali ogromno malih televizorjev, ki jih bodo nadebudneži odnesli v službo, na delovno mesto, da jim ja ne bi ušla nobena dobra podaja, enajstmetrovka morda.

Cvetela bo prodaja žog in copat, majic in "dresov" posameznih reprezentanc, cvetelo bo vse, kar se vrti okrog usnjene žoge in še najbolj strpnim se bo morda le zazdelo, da je nekaj hudo narobe z nami, če smo pripravljeni dobesedno ponoreti zaradi dvaindvajsetih fantov, ki se na zelenem travniku podijo za črno-belo žogo.

Za to namreč pri nogometu gre: na eni strani je enajst mladeničev in na drugi strani jih je prav toliko, vmes je žoga, za katero se je potrebno poditi in jo skušati potisniti v mrežo nasprotnika, ki bo naredil vse, da tega njegovi nasprotniki ne bodo storili.

Je to vse? Skoraj vse, bi lahko rekli, če istočasno ne bi vedeli, da ni res tako, saj je nogomet več kot samo to, saj nam tudi pomeni več, kot smo si sami pripravljeni priznati!

PRESEDNIKA VLADE DRNOVŠKA OBŠLA SLABOST MED OBISKOM V ZDA

VODJA DELEGACIJE EVROPSKE KOMISIJE

POZIV K VARČEVANJU

MARJAN DROBEŽ

Slovenska javnost je bila v prejšnjem tednu osupla in zaskrbljena zaradi vesti o zdravstvenih težavah predsednika države Milana Kučana in premiera dr. Janeza Drnovška. Glede Kučana so se ljudje pomirili, ko so iz Kliničnega centra v Ljubljani sporočili, da je v sredo, 8. t.m., prestal lažjo operacijo, s katero so mu odstranili ledvični kamen. Šlo je za rutinski poseg, ki je minil brez zapletov, tako da je državni poglavar že v petek, 10. t.m., zapustil Klinični center. Premiera dr. Janeza Drnovška pa je med obiskom v Združenih državah Amerike v petek, 10. maja jutraj, obšla slabost, zaradi katere je poiskal zdravniško pomoč. Zdravnik mu je predpisal počitek, zato je predsednik vlade odpovedal za tisti dan dogovorjen obisk pri generalnem sekretarju Združenih narodov Kofiju Annanu in predavanje na univerzi Columbia, kjer bi moral ob tej priložnosti odkriti spominsko obeležje pesniku Francetu Prešernu.

Počutje premiera se je že v nedeljo izboljšalo, sporočili pa so, da je bila nenadna slabost posledica utrujenosti in pomanjkanja tekočine v organizmu. Morda pa je omenjena slabost opozorila na krhko zdravstveno stanje, na kar navaja tudi napoved, da bo predsednik vlade med obiskom v Združenih državah Amerike opravil tudi nekaj zdravniških pregledov. Pred nekaj leti so premieru zaradi rakavega obolenja odstranili ledvico, kar je v javnosti povzročilo pravi pretes. In pravzaprav še danes, ko je na obisku v Združenih državah Amerike, ne vemo dokončno, kako je z njegovim zdravjem. Ali natančneje: še predsednik vlade tega ne ve.

V Sloveniji pa je bilo v prejšnjih dneh veliko dogodkov tudi na drugih področjih. Politiki, izvedenci iz Slovenije in

iz tujine so na raznih ravneh obravnavali priprave na vstop Slovenije v Evropsko unijo, s čimer soglašajo večji del javnosti. Med javno razpravo, ki je bila v okviru tedna Evrope 10. t.m. v Mariboru, je, denimo, vodja delegacije Evropske komisije (vlade) v Sloveniji, veleposlanik Erwan Fouere, izrekel prepričanje, "da bo Slovenija postala polnopravna članica EU 1. januarja 2004".

Manj privržencev pa ima namera parlamenta, vlade in skoraj vseh parlamentarnih političnih strank, da se Slovenija vključi v zvezo Nato. O vključevanju poteka ostra polemika v občinah. Tisti, ki se zavzemajo za članstvo v omejenji vojaški in politični organizaciji, menijo, da so zavračanja vključitve predvsem posledice tega, da polovica državljanov ni dovolj obveščena o pomenu in ciljih omenjene povezave za Slovenijo. Vlada je v nakladi 683.000 izvodov izdala zgibanko, imenovano Natopis, ki Slovence vabi, naj podprejo vključitev v zvezo Nato. Zapisali so, "da so trije ključni razlogi za Nato, trije obeti za varno prihodnost Slovenije: Slovenija bo postala dvajseta članica zaveznitva, ki zagotavlja najvišjo stopnjo varnosti; Slovenska vojska bo pospešila profesionalizacijo in odpravo vojaške obveznosti; državljani in državljanke Slovenije bomo prihranili pri izdatkih za obrambo". Spomnili naj bi se tudi, "da je cena varnosti pogosto videti previsoka, če jo gledaš iz ljubega miru. Če pa se spomniš tankov na mariborskih ulicah in helikopterjev nad ljubljansko Rožno dolino v prvih dneh slovenske samostojnosti, sto ti soče nedolžnih žrtve balkanske vojne in devetdesetih letih in tleče grožnje globalnega terorizma na pragu novega tisočletja, tedaj veš: družba devetnajstih soodvisnih demokratičnih držav Evrope in Združenih držav Amerike z najso-

dobnejšo vojaško opremo in vrhunsko izurjenimi strokovnjaki je varna družba".

Vlada je medtem napovedala odločne ukrepe za izboljšanje finančnih in gospodarskih razmer. Na seji v četrtek, 9. maja, je sklenila, da bo sprejela popravek (rebalans) državnega proračuna in tega prilagodila položaju, ki je slabši od napovedi in pričakovanj. Prihodkov v državnem proračunu bo za štirideset milijard tolarjev manj, kot so predvidevali, proračunske izdatke pa bodo znižali za petnajst milijard. Dr. Andrej Bajuk, predsednik Nove Slovenije, krščanske ljudske stranke, je na državni TV menil, da so finančni in gospodarski zastoji in težave predvsem posledica nepreglednosti v javnih finančnih, prevlekega optimizma in napak vlade. Slovence je pozval k varčevanju, tudi zato, da bi se v Evropsko unijo vključili s stabilnimi financami in primerno nizko stopnjo inflacije.

JESENI ZDRAVNIKI MORDA NADALJEVALI STAVKO

V Sloveniji je bilo še nekaj pomembnih dogodkov, ki so odmevali tudi v mednarodni javnosti. V sredo, 8. t.m., je bila podpisana pogodba o prodaji štiriinšestdeset odstotkov delnic Nove Ljubljanske banke belgijski bančno-zavarovalniški skupini KBC Remi. S tem se je dejansko začela privatizacija državnih bank pri nas. Kupnina znaša okoli 100 milijard tolarjev, država pa jo bo porabila za znižanje javnega dolga, ki je delno nastal tudi s sanacijo Nove Ljubljanske banke in Nove Kreditne banke Maribor. Oba partnerja pričakujeta, da bosta prodaja oziroma nakup delnic omogočila bistveni napredek bančništva in zavarovalniškega poslovanja in njuno razširitev na druga območja v Evropi.

V Ljubljani je bil od 10. do 12. maja zelo odmeven Svetovni kongres Mednarodnega

svetovnega inštituta, ki se ga je udeležilo 500 časnika in drugih gostov iz štirinajstdesetih držav. Obravnavali so razmere na Balkanu, širitev Evropske unije, varstvo časnika na območjih spopadov ter terorizem kot novo grožnjo globalni varnosti. Med tujimi temah govorili tudi predsednik Hrvaške Stjepan Mesić, predsednik Črne gore Milo Djukanović, član predsedstva BiH Živko Radišić, posebni koordinator Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo Erhard Busek in visoki predstavnik mednarodne skupnosti v BiH Wolfgang Petritsch.

Sindikati zdravnikov in zobozdravnikov, Fides, je sporočil, da prekinja pogovore z vlado o novi kolektivni pogodbi. Stavko so "zamrzili", a so opozorili, da jo bodo jeseni morda nadaljevali. Do prekinitve je prišlo potem, ko je vlada sporočila, da se ni pripravljena pogajati o povečanju plač in o drugih ugodnostih zdravnikov glede nadur in podobno. Če bi sprejeli vse zahteve stavkajočih, bi potrebovali 15 milijard tolarjev, pri tem pa so plače zdravnikov že izenačene s plačami sodnikov. Sindikat je zagrozil, "da tudi v prihodnje ne bo miroval. Vložili bodo več kot tisoč tožb zoper krivice, ki so se domnevno v prejšnjih letih dogajale zdravnikom, od pravice do počitka, do pravice do priprave na delo, izobraževanja, avtonomnosti in podobno".

Zdravniki bodo poskušali bolnikom razložiti, da za razmere v zdravstvu niso krivi in odgovorni zdravniki, ampak zdravstvena oblast. Zapisali so tudi, "da je ministru za zdravje s prikazovanjem zdravnikov kot bogatih ljudi v primerjavi z revnimi delavci uspelo obrniti proti zdravnikom. Škoda se bo šele pokazala, saj je zaupanje temelj odnosa med zdravnikom in bolnikom".

ČLANI MNENJSKEGA GIBANJA ZA SLOVENSKO ISTRO

MILAN GREGORIČ, KARLO KOCJANČIČ, LUCJAN PELICON.

merih kršile ali odrekale z ustavo in mednarodnimi sporazumi zajamčene pravice Slovencev v Italiji. In to nekaznovano brezpravje je tudi v tem trenutku v pravem razcvetu. Zato skrunitve Kosovelovega spomenika ne moremo obravnavati kot neko izolirano vandalsko dejanje, ampak kot sestavni del nekega stanja duha, globoko in široko zakoreninjenega v čezmejni stvarnosti. In spopad s posameznimi storilci je možen samo kot spopad s tem stanjem duha.

Ob tej poplavi vsakršnega nasilja nad našimi rojaki onstran meje pa smo člani Mnenjskega gibanja za Slovensko Istro ob priložnosti lanskoletne mazaške akcije v Ankaranu razočarano ugotavljali prisotnost "komaj kake blede reakcije državnih in lokalnih oblasti kot tudi javnosti na obeh straneh meje", vključno s Koprom, ki je za (italijanske) manjšinske pravice tako občutljiv, a se je dolgo obnašal, kot da se ga dogajanje onstran Škofij sploh ne tiče. Spopad z navedenim stanjem duha pa terja

od nas vseh (javnosti, lokalnih in državnih oblasti) kaj več. Terja odločen in trajen odpor proti vsem navedenim oblikam nasilja in še zlasti proti tistim pravnim, ki ga nad manjšino nekaznovano izvajajo italijanske lokalne in državne oblasti. Vključno z internacionalizacijo tega problema, po kateri je civilna družba, tudi koprška, že uspešno posegla, a bo, kot kaže, morala ugrizniti v to kisljo jabolko tudi slovenska država. Kajti v tej mračni perspektivi se to verjetno ponuja kot edina možna učinkovita rešitev. Z brezbriznostjo, pomanjkanjem solidarnosti in medlimi reakcijami opogumljamo storilce, namesto da bi jih izolirali, ter postajamo tako tudi sami neke vrste so-storilci vsega tega. Reacije ob skrunitvi Kosovelovega kipa vzbujajo upanje, da se bo morda tudi pri nas kaj spremenilo, kar pa je skrajni čas, saj dajejo naši rojaki v Italiji zaskrbljujoče znake vse večje utrujenosti.

ČLANI MNENJSKEGA GIBANJA ZA SLOVENSKO ISTRO
MILAN GREGORIČ,
KARLO KOCJANČIČ,
LUCJAN PELICON.

UGODNO O OBMEJNI VLOGI NOVE GORICE

Vodja delegacije evropske komisije (vlade) v Sloveniji, veleposlanik Erwan Fouere, se je 6. t.m. mudil na obisku v Novi Gorici, kjer so ga predstavniki občin Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba seznanili z vlogo, ki jo ti lokalni skupnosti opravljata ob meji z Italijo. Govor je bil o gospodarskih izmenjavah, gospodarskem preoblikovanju mednarodnega mejnega prehoda Šempeter-Vrtojba ter o sodelovanju obeh obmejnih občin z občno oz. mestom Gorica.

Miroslava Kržnič, svetovalka za stike z javnostmi pri mestni občini Nova Gorica, je časnika obvestila, "da je bil vodja de-

legacije Evropske komisije v Sloveniji, ki je pri nas šele dva meseca, vesel, ker je lahko že obiskal Novo Gorico. Nanj je napravila vtis evropsko naravnane mesto. Izrekel je priznanje županu Črtomirju Špacapanu za njegova prizadevanja za zgledno čezmejno sodelovanje in za delovanje v komisiji za lokalno samoupravo Sveta Evrope. Županom sta izmenjala tudi misli glede mednarodne konference z naslovom *Realnost in izzivi širitve Evropske unije*, ki bo od 1. do 3. oktobra v Novi Gorici in v Gorici. Veleposlanik je povedal, da bodo konferenco podprli".

M.

MED RAZDRTIM IN VIPAVO

HITRA CESTA ŠELE DO LETA 2007

Predstavniki ministrstva za promet, Darsa (to je družbe za gradnjo avtocestnega omrežja v Sloveniji) ter drugih republiških organov so se v preteklih dneh dvakrat sestali z župani občin v Vipavski dolini oz. na Goriškem. Preučili so možnosti za pospešitev gradnje hitre ceste na območju med Razdrtim in Vipavo, ker je ta odsek zelo velikega prometnega in gospodarskega pomena. Toda minister za promet Jakob Presečnik in predsednik uprave Darsa Janez Božič nista dala nobenega zagotovila o pospešitvi gradnje. Roki so odvisni od spremembe načrtov in od morebitnih dopolnitev nacionalnega programa gradnje avtocest, o čemer naj bi najkasneje jeseni razpravljali Državni zbor.

Kot zdaj kaže, bi odsek hitre ceste od Razdrtega do Vipave, to je prek Rebernic, zgradili do leta 2007. Po sedanjih izračunih bi stroški gradnje znašali okrog 55 milijard tolarjev. Pri financiranju bi porabili tudi del brezoz-

brestnega posojila v znesku 92 milijard nekdanjih lir, ki ga je že pred več leti odobrila Italija. Na omenjenem odseku je teren zelo zahteven. V prejšnjih letih so izdelali dvajset različic možne trase, za dela pri tem pa porabili milijardo tolarjev. Trasa prihodnje hitre ceste pa še ni dokončana, ker z obrambnim ministrom ni dosežen dogovor o opustitvi poligona, ker bi sedanja lokacija preprečila gradnjo. V Vipavski dolini in na Goriškem si zelo prizadevajo za dokončanje celotne trase hitre ceste. Vendar si pri tem, menimo, po nepotrebnem podvajajo napore. V Vipavi pri občini deluje Komisija za spremljanje in pripravo projekta gradnje hitre ceste od Vipave do Razdrtega, pri mestni občini v Novi Gorici pa so ustanovili Iniciativni odbor za pospešitev gradnje hitre ceste Vipava-Razdrto. Morda gre za prestiž in tekmovanje med občinama, kar naj bi bilo povezano z občinskimi volitvami, ki bodo jeseni.

M.

OB RAZVOJU IGRALNIŠTVA

VELIKA NEVARNOST ZASVOJITVE

Slovenski poslovni časniki Profit je svojo novo številko v veliki meri namenil tržnemu položaju in načrtom igralništva kot pomembne turistične oziroma gospodarske dejavnosti. Poroča, da v pristojnih ministrstvih usklajujejo dokument o strategiji slovenskega turizma v obdobju med leti 2002 do 2006, v katerem bo tudi prikazano, koliko je država pripravljena podpreti razvojno naravnano igralniško-zabavišnega turizma. Pri tem upoštevajo predvsem usmeritev in načrte največjih slovenskih igralniških podjetij, Hita v Novi Gorici in Casina Portorož.

Kot poroča Profit, naj bi na območju med Sežano in Novo Gorico do leta 2006 razvili nov velik igralniški center s hoteli, igralnicami in trgovinami. V njem bi dobili mesto in mož-

nosti tudi zasebni investitorji. Naložba naj bi veljala od tristo do petsto milijonov evrov.

Ob tem je zanimivo, da omenjeni poslovni časniki v isti številki objavljajo na vidnem mestu tudi članek z naslovom Ne igrajte se z igrami na srečo. V njem je zapisano tudi naslednje: "Ste se kdaj vprašali, zakaj je na svetu tako malo milijonarjev, ki so prišli do bogastva z igranjem iger na srečo, in zakaj je na drugi strani toliko igralnic in drugih organizatorjev iger na srečo? Kar 99,99 odstotka igralcev na srečo je velikih navdušencev. Mnoge igranje zasvoji. Taki ljudje so sanje vsakega lastnika igralnice oz. organizatorja iger na srečo. Z igrami na srečo se raje ne igrate, če ne premorete za to potrebne samodiscipline, znanja in izkušenj".

M.

PREJELI SMO

SPOROČILO SKRUNITVE KOSOVELOVEGA KIPA V TRSTU

Necivilizirano in vsega obsojanja vredno dejanje skrunitve Kosovelovega spomenika v Ljudskem vrtu v Trstu nam, kot na stotine podobnih dejanj pred tem, spet in spet prinaša eno in isto sporočilo. Da je namreč zlo, ki je pahnilo svet v drugo svetovno morijo, onstran naše meje še vedno živo in trdovratno vztraja na svojih zakrinkanih okopih. Po podatkih PD (februar-marec 1992) se je npr. samo v letih 1971-1992 zvrstilo okrog dvesto večjih ali manjših vandalskih akcij (mazanje tabel in stavb, oskrunitve spomenikov NOB in simbolov slovenstva, pisanje protislovenskih in protifašističnih napisov ter gesel idr.). Ob tem je bilo premazanih, popisanih, oskrnutih ali poškodovanih tudi po deset in več objektov hkrati. Ta dejanja so ostala pre-

težno nekaznovana. Na trenutke so šle stvari tako daleč, da npr. premazanih tabel ali objektov ni nihče več čistil, ker ni imelo smisla. Da ne govorimo o protislovenskih letakih-napisih, ki jih ni nihče več odstranjeval. Izvršenih je bilo tudi prek trideset napadov (mazanje molotov, podtaknjeni požari, razbijanje, fizični obračuni) pretežno na predstavnike slovenske manjšine in njihovo premoženje. Temu se je pridružilo pravno in politično nasilje državnih ustanov in lokalnih uprav, ki so brez vsakršnih posledic zase v okrog sto pri-

ITALIJANSKO PRAVO

REFORMA KAZNIVOSTI
LAŽNIH BILANC

DAMJAN HLEDE

Dne 16. aprila je vstopil v veljavo eden najbolj kontroverznih zakonskih ukrepov zadnjih desetletij, zakon okrog katerega je prišlo do izredno ostre delitve med parlamentarno večino in njeno opozicijo. Gre za zakon o reformi družbenega kazenskega prava, ki je - po osrednjem predmetu svoje vsebine - bolj znan kot zakon o reformi kaznivega dejanja lažne bilance: to je zakonodajni odlok št. 61 z dne 11. aprila 2002, ki je bil objavljen v uradnem listu št. 88 dne 15. aprila 2002.

Ta zakon ni bil predmet ostrih nasprotovanj in pravega ogorčenja samo zaradi "političnih" odsevov svoje vsebine, ki jih gre videti predvsem v perspektivi prehodnega prava, in sicer z ozirom na vpliv novega zakona na sodne postopke, ki so še v teku, in torej z ozirom na kazniva dejanja, ki so kot taka bila sankcionirana v prejšnjem pravnem režimu, po novem pa to niso (ali naj ne bi bila) več in ki so jih zakrivilo osebe z visokimi zdajšnjimi vladnimi in drugimi državnimi funkcijami. Ta zakon je bil predmet ostrih polemik in nasprotovanj tudi s striktno pravnega zornega kota, z ozirom na filozofijo, ki je v ozadju in ki utemljuje novo ureditev tega kočljivega in delikatnega področja sodobne družbe in ekonomije. Reforma je bila ožigosana npr. kot "paradigmatično neučinkovita", sistem, ki ga le-ta uvaja, pa kot "avtoimunitaren" zaradi neke njemu samemu imanentne pravne "avtoparalize".

Osrednja novost te reforme je načelne narave: interes, ki ga sedanja norma štiti, ni več isti, kot ga je štivila prejšnja. Prejšnja norma je neposredno štivila interes do popolnosti in verodostojnosti družbenih komunikacij (med katerimi je osrednja ravno tista, ki se tiče premoženjskega stanja in ekonomskega rezultata družbenega podjetja, ki ju črno na belem najdemo v bilanci) in posredno interes do korektnega družbenega upravljanja ter celovitosti družbenega kapitala. Torej interes,

ki je izrazite publicistične narave. Nova norma pa neposredno štiti le družbeno premoženje, torej izrazito privatistični interes.

Po 16. aprilu je namreč kaznivo dejanje lažne bilance sankcionirano kot tako samo v primeru, ko so neresnični podatki povzročili premoženjsko škodo družbenikom ali upnikom. Posledica te privatistične filozofije je tudi ta, da sankcioniranje novega kaznivega dejanja ni več predmet sodniške uradniške dolžnosti, ampak ga je možno zasledovati le na podlagi tožbe s strani oškodovane osebe. Reforma je sicer ohranila neko omiljeno verzijo pravne relevance za lažno bilanco brez premoženjske škode, ki pa ni več predvidena kot kaznivo dejanje, pač pa zgolj kot kontravenција, ki je poleg tega sankcionirana le takrat, ko izkrivljeni podatki povzročajo razliko med prikazanim in realnim stanjem, ki je večje od 5% z ozirom na rezultat poslovanja in od 1% z ozirom na neto premoženjsko stanje. Če pa je razlika odvisna od cenitev, se meja nekaznivosti zviša do celih 10% razlike. Kar pa v srednje velikih podjetjih nemalokrat pomeni cele stotine milijarde lir, ki lahko po tej poti uberejo raznorazne stranpoti.

Tudi kazni so omiljene, kar samo po sebi ne bi bilo še niti tako hudo, ko bi to ne povzročalo tudi avtomatičnega znižanja dobe zastaranja.

Nekateri pravniki sicer pozdravljajo to reformo, češ da je kljub vsemu jasnejša in konkretnjša od prejšnje, ki je bila preveč abstraktna in torej preveč negotova v svoji teoriji, še bolj pa praktični kvalifikaciji.

Dejstvo pa je, da se boj nadaljuje. Odvetnikom, ki so za "stara" kazniva dejanja lažne bilance, po novem zakonu, zaprosili za arhiviranje postopkov, je milansko sodišče odgovorilo s sicer precej kontroverznimi ugotovitvijo pravne kontinuitete med prejšnjim in sedanjim režimom, kar pomeni, da so "stari" prekrški lahko še zmeraj sankcionirani kot kazniva dejanja.

TRST / OBRTNI SEJEM SEVEROVZHODA

VIDNA PRISOTNOST
NAŠIH OBRTNIKOV

BREDA SUSIČ

Od srede, 8., do nedelje, 12. maja, je bil na tržaškem sejmišču prvi Obrtni sejem severovzhoda (Artigianato Nord Est), ki je nadomestil tradicionalni vzorčni sejem (po vrsti bi letošnji bil že 54.). Ta je bil navadno junija meseca in je trajal de-

FOTO KROMA

set dni. Poleg imena in datuma se je spremenila tudi oblika sejma, saj je postal bolj specializiran in je zasledoval točno določen cilj: predstaviti obrtništvo in malo podjetništvo severovzhodne Italije deželam vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Sejma se je udeležilo več predstavništev držav, in sicer kar 19, razstavljalcev pa je bilo skupno 275. Čeprav so številke zadovoljive, so nekateri obrtniki in poznavalci komentirali, da bi bilo z nekoliko učinkovitejšo organizacijo možno storiti marsikaj boljšega - tudi v luči kandidature Trsta za Expo 2007. Resnici na ljubo je bilo za organizacijo v glavnem odgovorno združenje Confartigianato, medtem ko so bila ostala združenja kategorije pritegnjena k projektu sorazmeroma pozno. Zaradi tega se jih večina ni udeležila, saj je za dobro pripravo potrebno veliko časa. Slovensko deželno gospodarsko združenje pa je menilo, da je sejem vsekakor dobra priložnost za vidljivost podjetij in se je zato potrudilo, da je v sorazmeroma kratkem času pritegnilo k sodelovanju kar precej svojih članic in gospodarskih ustanov.

Tako so se v hali E1 s prikupnimi standi poleg Združenja samega, njegove servisne službe D.Z.O.J. in tehnične službe

za pomoč komercialnim podjetjem C.A.T., predstavili tudi Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje, Kmečka zveza, Konzorcij za zaščito kontroliranega porekla vin "Kras" in konzorcij obrtne cone Zgonik (ta združuje devetnajst podjetij).

Med slovenskimi obrtniki so po pristnosti svojih proizvodov,

vezanih na naš teritorij, izstopali umetnostni obrtniki in štirje vinogradniki. Med ostalimi člani SDGZ, ki so se predstavili na sejmu, pa so se predstavili obrtniki z najrazličnejših področij, od mizarjev, proizvajalcev lesenih vrat, proizvajalcev peči iz keramike, obdelovalcev marmorja - do malih podjetnikov, ki se ukvarjajo s proizvodnjo nekoliko bolj specifičnih in tehnoloških izdelkov, ali z namenom specializiranih servisov. SDGZ je k sodelovanju pritegnilo tudi tri obrtnike iz Slovenije, točneje iz slovenskega Krasa, saj ima združenje zelo dobre odnose z gospodarstveniki izza meje. Podjetnikom je sodelovanje na sejmu s finančnega vidika olajšala tudi Tržaška trgovinska zbornica.

Prisotnost slovenskih obrtnikov in podjetnikov iz Trsta in okolice je bila torej več kot opazna ne samo zaradi števila, pač pa predvsem zaradi kvalitete ponudbe. Kako pa so bili obrtniki in podjetniki zadovoljni z obiskom publike? Andrej Šik, tajnik obrtne sekcije SDGZ, je ocenil: "Potem ko je bil v začetnih dneh obisk na sejmu precej skromen, je v soboto in nedeljo narasel na tako raven, da so bili naši razstavljalci v glavnem zadovoljni."

ŠPORT

OB 20-LETNICI ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA

OSREDNJA SLOVESNOST
OB JUBILEJU ŠZ SOČA

ANDREJ ČERNIC

Športno združenje Soča je v petek, 10. maja, priredilo v prostorih KD Rupa - Peč osrednjo slovesnost ob 20-letnici ustanovitve. Program večera je bil dokaj pester in je poleg običajnih pozdravov predstavnikov sorodnih društev in organizacij predvideval tudi nagrajevanje članov in odbornikov, ki so bili in so še vedno posebej zaslužni za uspehe sovođenjskega športnega združenja. Večer je povezovala Mateja Černic.

Slavnostni večer so s pesmijo uvedli miniodbojkarji, ki pojejo v raznih vaških otroških zborih. Vsem gostom so izrekli prijetno dobrodošlico pod vodstvom Tanje Kovic in ob klavirski spremljavi Davida Bandellija. Sledil je priložnostni slavnostni govor predsednika Benjamina Černica, ki je dejal, da je dvajsetletnica društva primerno obdobje, da se ocenita prizadevanje in trud vseh teh sezon. "Če danes prelistamo seznam atletov in atletinj, ki so od ustanovitve do danes igrali v naših vrstah, lahko s ponosom ugotovimo, da je delovanje ŠZ Soča globoko zaznamovalo našo stvarnost, predvsem pa našo mladino", je ugotovil predsednik v uvodnem delu nagovora. Po njegovih besedah je dejstvo, da so meje sovođenjske občine kmalu postale pretesne in da je zato društvo postalo stvarnost, ki

privablja v športno udejstvovanje tudi doberdobsko in goriško mladino. "Danes naš kombi vsak dan, in to tudi večkrat dnevno, prevozi celoten goriški Kras od Jamelj do Gorice" je podčrtal Černic. Nadaljeval je s kratkim orisom programa za prihodnost: društvo je po njegovem mnenju preseglo nasprotovanja, ki jih je bilo deležno v prvih letih delovanja, in zdaj "lahko svoje sile neovirano vpliva v to, da bi naša mladina rastla in se združevala v slovenskem, le za kratko obdobje še zamejskem, okolju, v katerem naj bi si izoblikovala čut pripadnosti naši skupnosti". Predsednik ŠZ Soča se je ob sklepu s hvaležnostjo spomnil prvega podpredsednika Simona Čevdka, dolgoletnega sponzorja Marija Sobana in igralca Ivana Sirkarja, ki jih danes ni več med nami.

Na govorniški oder so nato stopili predstavniki drugih društev, ki so izrekli pozdrav ob pomembni obletnici ŠZ Soča in društvu iskreno zaželeli še veliko uspehov. V imenu sovođenjske občinske uprave je pozdravil podžupan in odbornik za kulturo in šport prof. Leopold Devetak. Deželno odbojgarsko zvezo je predstavil njen predsednik Renzo Cecot, goriški pokrajinski odbor FIPAV-a pa predsednik Angelo Boccero. Na slavnosti so spregovorili še Jure Kuferšin, predsednik ZSSD-Ija, Ivo Špacapan, predsednik ŠZ Olympia, Ivan Peterlin, predstavnik ŠZ Sloga, Erik Figelj, predsednik KD Sovodnje ter David Grinovero v imenu odbora goriške pokrajine, krovne organizacije SSO ter odbojgarskega društva Govolley.

Društvo je ob priložnosti izdalo in predstavilo brošuro, ki v glavnih obrisih prikazuje dvajsetletno delovanje vseh društvenih ekip, od mladinskih do članske vrste. Predsednik Černic je ob sklepu nagradil še odbornike in igralce, ki so posebej pripomogli k uspehom sovođenjskega društva. Priznanje so prejeli vsi dosedanjí predsedniki ŠZ Soča: Jožko Maraž (1981-1987), Edi Pelegrin (1987-1992), Marijan Černic (1992-1999). Spominke plakete sta prejela še Aleš Klede, odbojkar, ki je največ let branil društvene barve, in Matej Černic, ki je svojo odbojgarsko pot začel prav v dresu ŠZ Soča in je v zadnjih letih postal eden izmed najbolj perspektivnih odbojkarjev v italijanski A-1 ligi. Ob sklepu je predsednik Černic nagradil tudi Angela Boccera, predsednika goriške odbojgarske zveze, zaradi tesnega in iskrenega sodelovanja v vseh dvajsetih letih.

Večer se je sklenil z družabnostjo. Nekdanji in sedanjí športniki, člani in odborniki so si tako lahko spet segli v roke in obudili spomine na turnirje, tekme in uspehe sovođenjskega društva.

FURLANSKI BANČNI ZAVOD ŠIRI SVOJO
MREŽO NA GORIŠKEMČEDAJSKA BANKA ODPRLA
PODRUŽNICO V TRŽIČU

S spojitvijo z goriško Kmečko banko je zavod Banca di Cividale v letu 2001 okrepil svojo prisotnost na Goriškem; sedaj pa jo je dodatno utrdil z odprtjem nove podružnice v Trziču. S to potezo prevzema Čedajska banka, ki že razplaga s štirimi okenci v goriškem mestnem središču ter s podružnicami v Krmini, Gradežu in Gradišču, primarno vlogo na bančnem področju goriške pokrajine.

V mestu ladjedelnštva je čedajska banka odprla podružnico na glavnem trgu Republike in bo tako nudila svoje storitve celotnemu tržiškemu okraju.

Gospodarske dejavnosti, kot so ladjedelnica, ki je bila ustanovljena leta 1907, pristanišče

in industrijske cone Portorosega in Lisert, so omogočile Trziču, da je pridobil pomembno vlogo v goriškem in deželnem gospodarstvu. Tržiško področje je zelo zanimivo tudi z bančnega vidika, saj ne njem živi 27 tisoč prebivalcev, deluje 2.560 podjetij in povprečni osební dohodek znaša skoraj štirinajst tisoč evrov. Podružnica čedajske banke je devetnajsta po vrsti v tem mestu. Povezava s krajevno stvarnostjo in izredna dinamika sta glavni značilnosti čedajske banke, ki je strokovni finančni sogovornik bodisi podjetij kot družin in si postavlja kot cilj dodatni razvoj te stvarnosti.

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE GORICA

BRANCATI NA OBISKU

V torek, 14. t.m., je Vittorio Brancati, kandidat levosredinske koalicije, ki se bo potegovala za upravo na občinskih volitvah v Gorici 26. in 27. t.m., obiskal sedež Slovenskega gospodarskega združenja v ulici Roma. Za srečanje je Brancati zaprosil sam, da bi spoznal problematiko, ki jih doživljajo slovenski podjetniki na Goriškem. Predsednik SGZ Vito Primožič je predstavil delovanje združenja in njegovo pomembnost pri povezovanju italijanskih in slovenskih gospodarskih ustanov. Vsak s svojega zornega kota sta spregovorila načelnik malotrgovinske sekcije B. Košič in predstavnik zunajtrgovinske sekcije I. Pahor. Pomen jasnih strategij pri gospodarskem razvoju mesta je po-

udaril podpredsednik SGZ Ivan Plesničar. Skupno mnenje je bilo, da sta potrebna večja povezava med vsemi gospodarskimi ustanovami in dolgoročno načrtovanje. Med gospodarstveniki se čuti potreba po novih idejah.

Kandidat Vittorio Brancati je podčrtal pomen slovenske manjšine v Gorici. Slovenci predstavljajo za mesto bogastvo v kulturnem in gospodarskem življenju. Sodelovanje med Gorico in Novo Gorico je eden ključev za razvoj Gorice. Razvoja mesta si ne moremo predstavljati brez takega sodelovanja na eni strani in tesnejšega sodelovanja z drugimi občinami goriške pokrajine. Gorica potrebuje pri svoji upravi jasne in pogumne izbire, je še rekel gost.

ODBOJKA / GORICA

NAŠI USPEŠNI

ZŠSDI / NAŠA ŠPORTNA DRUŠTVA

ZAHVALA OLYMPIE VSEM IGRALCEM

V torek, 14. t.m., je bila telovadnica ob Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, kjer igra moška odbojbarska ekipa Olympia, več kot le nabito polna, saj smo bili prisotni na zadnji tekmi goriskega moštva na domačih tleh. Tekma je bila pomembna, saj je odločala o napredovanju v B2 ligo; žal pa Olympii veliki podvig tokrat ni uspel, saj je tudi drugo tekmo gorisko moštvo izgubilo proti objektivno močnejšemu nasprotniku, ki ima v svojih vrstah tudi igralca, ki je še do nedavnega nastopal v italijanski odbojbarski A ligi.

Olympia je torej izgubila proti ekipi iz San Vita z rezultatom 3:1. Navijači in gledalci ter seveda odborniki športnega združenja, še najbolj pa igralci pa so lahko ponosni na svojo igro. Že dejstvo, da so se uvrstili v zaključni del tekmovanja, je velik uspeh vse goriske odbojke in še posebej Olympie.

Zato naj gre predvsem zahvala našim igralcem. Vodstvo Olympie nas je zaprosilo, da bi se v njihovem imenu javno zahvalili vsem igralcem za letošnjo uspešno sezono, prav tako vsem navijačam (in strastnim navijačicam) in ljubiteljem odbojke.

DRŽAVNO PRVENSTVO V ŠPORTNEM PLESU

3., 4. in 5. maja 2002 je v Vidmu, v telovadnici stadiona Carnera, potekalo Državno prvenstvo v športnem plesu (Campionato Italiano Danze Olimpiche).

Prvenstva, ki je bilo v znamenju izredno številne in kakovostne konkurence, predvsem iz severne Italije, so se udeležila tudi dekleta skupin Show Dance KD Briškega griča in Hip Hop-senior SZ Olympia. Jasno je bilo, da v tako ostri konkurenci, na državni ravni, dekleta niso imele velikih možnosti, da bi se prebila do kolajne, vendar so se zelo dobro odrezale. Že sam nastop na takem prvenstvu pa je vreden posebnega poudarka, saj sta bili ti dve skupini edini predstavnici slovenske manjšine oz. goriske športne stvarnosti.

Skupini sta prejeli diplomo: Briškemu griču jo je podal predsednik pokrajinskega odbora FJK dr. Renzo Tondo, Hip Hopovkam pa predsednik Videmske pokrajine prof. Marzio Strassoldo.

Vsa prisotna društva je pozdravil predsednik deželne C.O.N.I.-ja dr. Emilio Felluga, ki je dejal, da je ples ritem, glasba, umetnost, skladnost ter izraz telesa. In ko ta postane tekmovalnega značaja, postane pravi šport. Zato zvrst športnega plesa C.O.N.I. podpira in spodbuja.

DČ

SOOČANJE O PRIHODNOSTI

Zamejski šport - kam? Na tak način bi lahko v treh besedah razložili, s čim so se odborniki, uslužbenci in člani Združenja slovenskih športnih društev ukvarjali eno leto. Gre za terensko raziskavo, anketiranje, zbiranje, urejanje in analiziranje podatkov o trenutnem stanju našega zamejskega športa: kdo, koliko, kje in s čim se ukvarja v slovenskih zamejskih društvih. Vse te podatke so v združenju že uporabili za temeljito debato, ki ima točno določen cilj: izdelati smernice zamejskega športa za bodočnost. Opisani projekt raziskave in analize se bliža svojim zaključnim fazam, ki so zanimive tudi za širšo javnost. Če namreč pomislimo, da se v vrstah športnih društev z agonizmom, rekreacijo in otroško telovadbo na tak ali drugačen način ukvarja okoli 2500 ljudi (pomislimo tudi na odbornike, trenerje, sodelavce, starše), je vsakomur jasno, kako važno je, da se za to dejavnost izdelajo jasen načrt in smernice.

Kako bodo potekale zadnje faze projekta, smo vprašali **Martina Maverja**, tajnika ZŠSDI, ki je ves čas v prvi osebi sledil raziskavi.

V ponedeljek, 20. maja, bo debatni večer - neke vrste obračun stanja našega športa. Kako je potekalo zbiranje podatkov in njihova analiza, na katero se

FOTO KROMA

boste naslonili na ponedeljkovem večeru?

Ob lanskem občnem zboru, ko je bil izvoljen novi Izvršni odbor ZŠSDI, je padla odločitev, da se slednji posveti prenovi našega športa. Izdelan je bil štiriletni program, katerega so odobrili vsi predsedniki društev in ki predvideva, da se v prvem letu mandatne dobe izvršni odbor posveti analizi trenutnega stanja na terenu slovenskega športa v Italiji.

Z analizo smo konkretno začeli jeseni: kolega Princič v Gorici in jaz v Trstu sva stopila do odgovornih v posameznih društvih - teh je 56. Ker obstajajo tudi društva, ki imajo zelo razvejano dejavnost, smo v teh primerih morali poiskati več odgovornih za vsako društvo. V bistvu smo torej v tej fazi angažirali približno 75 ljudi. Glavni del raziskave je slonel na zbiranju številčnih podatkov (na primer število športnikov agonistov, rekreativcev, odbornikov,

trenejev, otrok,...), ki smo jih razdelili po starosti, spolu in narodnosti. Temu smo letos še dodali vprašalnik o vsebinskih pogledih na naš šport. Dobili smo veliko gradiva, ki smo ga morali potem tudi analizirati. Najprej smo vse podatke vstavili v računalnik - vzelo nam je kar nekaj časa, saj smo zbiranje podatkov zaključili po približno petih mesecih dela.

Druga faza raziskave je predvidevala, da se ti podatki poglobljeno analizirajo po posameznih panogah in izdelajo vizije za naprej. Za to so bili imenovani športni delavci, ki so bili izbrani ne po društveni pripadnosti, pač pa glede na njihovo stroko. Pristop ljudi, ki so bili imenovani v te delovne skupine, je bil zelo resen. Imeli smo tri srečanja z dobro udeležbo, nekatere skupine pa so se srečevale tudi posebej, da so poglobile posamezne vidike. Iz tega smo dobili še dodatno gradivo - se pravi vizije znotraj posameznih panog. Kasneje se je sestel še en odbor, ki je še enkrat razmislil o vsem zbranim gradivu in izpostavil nekatere skupne probleme, ki so prisotni v društvih, ne glede na panogo, s katero se ukvarjajo.

Kakšen je namen debatnega večera, ki bo 20. maja?

Sedaj se bližamo koncu raziskave, se pravi, da moramo iz vsega tega izveči nekatere zaključke. Na Debatni večer so bili po-

vabljeni vsi, ki so sodelovali pri analizi podatkov, in IO ZŠSDI. Vseh sodelavcev je nad 50. Povabljenim smo že dostavili gradivo: vizije dela po panogah, številke in teze, tako da bomo na debato prišli že z izdelanimi predlogi oz. točkami, ki jih bomo razvili v debati.

Namen večera je, da bi izdelali neke izhodiščne temeljne točke za posvet o športu, ki bo 1. junija popoldne na Opčinah. Ta pa bo odprtega značaja, saj bodo nanj povabljeni tudi vsi predsedniki društev. Od tu naj bi izšle programske smernice za naprej, ki jih bo ZŠSDI urenil v prihodnjih letih. Odgovoriti je treba namreč na vprašanje, kam naj gre naš šport: ali naj gre naprej po poti, ki jo je začrtal do danes, ali naj jo (bolj ali manj) radikalno spremeni. Posamezne delovne skupine, ki so o tem že diskutirale, so nekatere poglede že razčlenile, o tem pa bo dokončno stekel pogovor na omenjenem posvetu.

Naš Posvet o športu smo, kot sem že rekel, načrtovali že pred letom dni. Ko sta krovni organizaciji SSO in SKGZ napovedali programsko konferenco, smo sklenili, da bomo na tem forumu predstavili teze, ki jih bomo izdelali prav na Posvetu o športu.

Gre torej za važno debato o pomembnem segmentu organizirane družbe v zamejstvu, ki se verjetno tiče malodane vsake slovenske družine. Zato ji bomo v naslednjih tednih posvetili še nekaj pozornosti.

BS

15

ČETRTEK,
16. MAJA
2002

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA - OBRAČUN DNE 31. 12. 2001

PREMOŽENJSKO STANJE

AKTIVA		PASIVA	
BLAGAJNA IN RAZPOLOŽLJIVOST PRI OSREDNJI BANKI IN POŠTNI UPRAVI	3.162.648	DOLGOVI DO BANČNIH USTANOV	1.789.063
DRŽAVNE IN SORODNE VREDNOTNICE, KI JIH LAHKO REESKONTIRAMO PRI OSR. BANKI	42.765.411	DOLGOVI DO STRANK	158.676.533
TERJATVE DO BANČNIH USTANOV	24.522.258	DOLGOVI ZA VREDNOTNICE	20.798.937
TERJATVE DO STRANK	111.907.692	SREDSTVA TRETJIH V UPRAVI	69.015
OBVEZNICE IN DRUGE VREDNOTNICE	33.739.399	RAZNE PASIVNE POSTAVKE	7.651.916
SOUDELEŽBE	1.611.503	PASIVNI PRIPISI IN IZLOČITVE	406.310
VEČLETNI STROŠKI	96.708	SKLAD ODPRavnIN	2.554.601
IMOBILIZACIJE	4.864.451	SKLADI ZA RIZIKE IN OBVEZE	1.556.100
RAZNE AKTIVNE POSTAVKE	9.506.875	SKLAD ZA RAZVREDNOTENJE TERJATEV	1.875.729
AKTIVNI PRIPISI IN IZLOČITVE	1.553.092	SKLAD ZA SPLOŠNE BANČNE RIZIKE	88.856
SKUPNA AKTIVA	233.730.037	DRUŽBENA GLAVNICA	15.831
		DOPLAČILA NA DELEŽE	110.177
		REZERVNI SKLAD	34.643.034
		SKLADI DENARNEGA OVREDNOTENJA	606.540
		POSLOVNI DOBIČEK	2.887.395
		SKUPNA PASIVA	233.730.037

JAMSTVA IN OBVEZE

IZDANA JAMSTVA	6.708.646	OBVEZE	1.008.664
----------------	-----------	--------	-----------

Obračun izražen v evrih

IZKAZ POSLOVNEGA USPEHA

AKTIVNE OBRESTI IN SLIČNI DOHODKI	12.442.805
PASIVNE OBRESTI IN SLIČNA BREMENA	-3.688.992
DIVIDENDE IN RAZNI DOHODKI	55.358
AKTIVNE KOMISIJE	1.658.902
PASIVNE KOMISIJE	-171.729
DOBIČEK PRI FINANČNIH POSLIH	986.015
RAZNI DOHODKI PRI STORITVAH	1.029.748
UPRAVNI STROŠKI	-7.861.481
ODPISI VEČLETNIH STROŠKOV IN IMOBILIZACIJ	-524.400
VIŠANJE SKLADA ZA OBVEZE IN BREMENA	-108.915
RAZNI UPRAVNI STROŠKI	-13.891
POPRAVKI TERJATEV IN VIŠANJE SKLADOV ZA JAMSTVA IN OBVEZE	-218.600
PRILIVI TERJATEV IN NIŽANJE SKLADOV ZA JAMSTVA IN OBVEZE	221.488
VIŠANJE SKLADA ZA RAZVREDNOTENJE TERJATEV	-563.952
DOBIČEK PRI SPLOŠNEM POSLOVANJU	3.242.356
IZREDNI DOHODKI	150.067
IZREDNI STROŠKI	-13.703
IZREDNI PREBITEK	136.364
DAVKI NA POSLOVNI DOBIČEK	-491.325
POSLOVNI DOBIČEK	2.887.395

S 1. STRANI

VOLITVE

Stvari so se potem pod fašizmom bistveno nasilno spremenile. To še posebej po vojni razmejitvi, ki je Gorico pustilo skupno s še tremi slovenskimi občinami v Italiji.

Kljub temu pa Slovenci tu še vedno živimo s polno življenjsko silo in kljubujemo vsem nevarnostim. In prav zato je danes važen vsak slovenski glas, po katerem bo lahko Gorica še vedno, vsaj v določenih mejah, ohranila tudi svoje slovensko lice! Zato naj slovenski volivci oddajo svoj glas listi Oljke oz. Marjetice (ki nosi tudi slovenski simbol lipove vejice), katere županski kandidat je Vittorio Brancati.

Občina Devin-Nabrežina, kjer so tudi občinske volitve, je spet po svoje zelo kompleksna. Slovenska stranka letos ne sodeluje direktno na teh volitvah, je pa s svojim kandidatom za župana v navezi neke skupne liste. O vsem tem bi lahko veliko pisali, a prepustimo to raje domačim prizadetim dejavnikom.

Slovenski volivec iz kroga SSK v nabrežinski občini je v nekem zapisu opozoril na razna čudna stališča SSK. Pravi, da SSK "kot edina slovenska stranka uradno ne sodeluje na volitvah", da pa le "podpira županskega kandidata... na čelu koalicije, v kateri so kandidati politično in ideološko na diametralno nasprotnih stališčih" in se čudi, da ni podprla liste Oljke in Marjetice (s slednjo je Slovenska skupnost na kongresu v Parmi marca letos tudi sklenila z njo navezo).

Veliko je torej vprašanj, ki bi se jih lahko tu lotili. Za sedaj naj samo na splošno podčrtamo pomen volitev in tudi slovenskih izbir na njih. Vse drugo naj obrazložijo prizadete stranke oz. liste.

S 2. STRANI

PRVO VITEZOVO

Tudi težave na dvojezični šoli v Špetru, kjer učno in neučno osebje ne prejema plač, čeprav je po zaščitnem zakonu ta šola postala državna, kažejo, da smo za sedanjo vladno, če se milo izrazimo, nekakšno nujno zlo.

Z našega zornega kota je torej ocena enoletnega delovanja sedanje desnosredinske vlade negativna. Kot poznamo razmere v Italiji, bi takšna ocena po vsej verjetnosti bila, če tudi bi v Rimu imeli drugačno vladno, saj iz zgodovine vemo, da so narodne manjšine dejansko vsem nekakšen trn v peti. Glede na takšno stanje je naravnost pogubno, da je naša narodna manjšina v političnem pogledu tako strahotno razbita in razklana ter da ni sposobna najti skupnega jezika niti v trenutkih, ko ji gre za gol obstoj. Zadnji primer naše politične slepote je stanje v devinsko nabrežinski občini tik pred volitvami z dne 26. in 27. t.m.

Z 10. STRANI

SSK Z MARJETICO

Še danes je v malem lahko zgled in vzor Srednje Evrope. Zato je zaželel, da bi nova občinska uprava z Brancatijem na čelu odnesla čimvečji uspeh.

Na koncu je seveda spregovoril še županski kandidat Vittorio Brancati, ki je z nekaj slovenskimi stavki pokazal jasno znamenje dobre volje biti blizu nam na naš način. Zahvalil se je za prijeten večer in za naložene odgovornosti, zlasti pa vsem kandidatom in volivcem, ki ga nameravajo podpreti. Prva toč-

ka njegovega programa je kulturna revitalizacija Gorice. Do leta 1914, je rekel, je vsak občan govoril štiri jezike; treba je ponovno ovrednotiti prisotne kulture. Za to si moramo prizadevati s skupnimi močmi. Skupaj se je treba tudi spopasti z vsemi oblikami sporov in trenj, ki pač obstajajo na tem območju. O tem nam lahko veliko povejo ločeno proslavljanje tisočletnice Gorice in pa pomanjkanje dialoga okrog usode Jeremitišča. Treba je premostiti sovražnosti in občutek grenkobe, ki izhaja iz starih ran. Obstajajo znamenja, ki govorijo o upanju in spremembah; te je treba nujno okrepiti. "Gotovo bi bilo veliko bogastvo za vse mesto, ko bi uvedli pouk slovenščine v šolah," je še rekel. Pa tudi meja, zlasti v glavah ljudi, ne sme več obstajati ne na kulturnem ne na gospodarskem področju. Treba je omogočiti živ pretok informacij, sodelovanje, skupne načrte in sinergije s krajevnimi upravami na slovenski strani meje. To mora biti nekaj naravnega, če želimo, da se Gorica res razvije. S stvarno analizo je treba preveriti in proučiti potrebo po razširitvi tovarnega postajališča, pa tudi prihodnost turistični in trgovinski razvoj mesta, ki mora postati tudi s svojimi kakovostnimi kulturnimi objekti lepše in prijaznejše vsem občanom. In slovenska manjšina ne sme le prispevati k vsemu temu, ampak mora biti dejaven akter ovrednotenja goriskega duha, še zlasti v perspektivi bližnjega padca meje.

Dr. Mirko Špacapan je sklenil večer z ugotovitvijo, da se doslej še nihče ni obvezal do naše narodnostne skupnosti na tak način. Zato mu moramo na volitvah odločno izkazati svojo podporo v največjem številu.

SLOVENSKA SKUPNOST NA VOLITVE

VAŽNE SO PREFERENCE!

Slovenci v Gorici moramo na občinskih volitvah 26. in 27. maja izvoliti čimveč naših ljudi v občinski svet, da bo naša beseda močnejša in važnejša.

Brez Slovencev se o naših zadevah govori malo ali nič, ker samo, kdor je iz naših vrst, dobro pozna okoliščine in dogodke, ki se nas piblize tikajo.

Še tako veliki prijatelji se prej ali slej izkažejo gluhi za slovensko problematiko, ker imajo druge prednostne lestvice in ker odgovarjajo drugačnemu krogu volivcev.

Naloga Slovenske Skupnosti, stranke Slovencev v Italiji, je ta, da na vseh področjih in na vseh forumih uveljavlja pravice naših ljudi, organizacij in društev, da skrbi za dobrobit in razvoj slovenskih šol, da se bori za priznanje in dostojanstvo slovenskega jezika v javnosti, da stoji Slovincem ob strani, ne glede na njihovo svetovnonazorsko opredelitev.

Vse to se sliši dan za dnem iz ust raznih kulturnih in političnih prvakov, vendar samo pri Slovenski skupnosti ta načela veljajo vedno in povsod, ker nima političnih pogojevalcev za svoje vsakdanje delo, razen interesa slovenske manjšine nasploh.

Glas SSK je torej edini popolnoma slovenski, edini, ki jamči stoodstotno opredelitev za narodnostne obveze.

Pristop k Marjetici in podpora Vittoriju Brancatiju je posledica odločitve, da bo slovenski naziv na simbolu, da bo jasen prostor za slovensko lipo, da bo primerno število naših ljudi na listi.

VOLIMO TOREJ SLOVENCE NA LISTI MARJETICE.

PREKRIZAJMO ZNAK MARJETICE IN PRIPIŠIMO IME IN PRIIMEK SLOVENSKEGA KANDIDATA:

- Mara Černic (Stražice in Svetagora - Placuta)
- Bernard Špacapan (Center in Podturn - Sveta Ana)
- Božidar Tabaj (Štandrež - Rojce)
- Silvan Primožič (Pevma - Oslavje - Štmaver, Podgora, Madonnina, Ločnik)

PAZITE!!!

1. NE PREKRIZAJTE IMENA VITTORIO BRANCATI, SICER JE PREFERENCA NJEGOVA
2. GLAS MARJETICI IN NAŠEMU KANDIDATU JE NEPOSREDNO GLAS ZA BRANCATIJA
3. TUDI SAMO PREFERENCA JE SAMODEJNO GLAS ZA MARJETICO IN BRANCATIJA
4. ČE PREČRTAMO SAMO ZNAK MARJETICE BREZ PREFERENCE, TO NI GLAS ZA SLOVENCA
5. PREFERENČNI GLAS NAŠEMU KANDIDATU NE VELJA, ČE ISTOČASNO VOLIMO ZA ŽUPANA KOGA IZ DRUGIH LIST. V TEM PRIMERU JE GLAS RAZVELJAVLJEN.

ZA RAJONSKE SVETE:

DAJMO PREFERENCE NAŠIM KANDIDATOM NA LISTI MARJETICE

V KRMINU:

- VOLIMO LISTO PROGETTO CORMONESE, KI PODPIRA ZA ŽUPANA CLAUDIA CUCUTA
- DAJMO PREFERENCO SLOVENKI ELENI ORZAN

Duhovniki nudijo pomoč vsem.

Pomagaj vsem duhovnikom.

in nudi vsem ljubezen, tolažbo in upanje. Da bi lahko nadaljevali svoje poslanstvo, potrebujejo tudi tvojo konkretno pomoč: prispevek za vzdrževanje duhovnikov. Te darove zbira Osrednji inštitut za vzdrževanje duhovnikov (Istituto Centrale Sostentamento Clero), ki jih razdeli med vse duhovnike, posebno tiste, ki delujejo v najbolj potrebnih skupnostih in bodo tako lahko računali tudi na velikodušnost vseh.

Če želiš vedeti, kako lahko prispevaš svoj dar, kliči brezplačno številko **800.01.01.01**

Svoj prispevek lahko nudiš na štiri načine:

- pošti tekoči račun št. 57803009
- kreditna kartica: a kartico CartaSi in s klicem na brezplačno telefonsko številko 800.82.50.00 ali prek interneta na naslovu www.sostentamento.it
- bančno nakazilo na glavni italijanski bankah
- neposredno na inštitut za vzdrževanje duhovnikov (Istituto Sostentamento Clero) v svoji škofiji

Kdor želi, lahko svoje prispevke Osrednjemu inštitutu za vzdrževanje duhovnikov (Istituto Centrale Sostentamento Clero) v znesku do največ 1032,91 evrov letno odda od celote svojih prihodkov za izračun davčne prijave lpef ter povezanah doželnih in obinskih dodatkov. Za dodatna pojasnila glede omenjenih načinov klič brezplačno informativno številko 800.01.01.01.

Izberi način, ki ti najbolj ustreza. Zahvaljujemo se ti za prispevek.

Darovi za vzdrževanje duhovnikov. Podpora številnim za dobro vseh.

CHIESA CATTOLICA - CEI Conferenza Episcopale Italiana